

Vzpomínky ožívají

Cesta do Tabarek, minulosti a zpět

Zastavil mne na chodbě školy a povídá: „Poslyš, studente, ty jsi z Halenkovic?“ Přisvědčil jsem. „A víš, kde tam jsou Tabarky?“

Bylo to někdy na jaře šestapadesátého roku minulého století, když mne takto oslovil RNDr. Josef Hubáček, středoškolský profesor a regionální historik, můj učitel biologie v hradištském gymnáziu. Řekl jsem mu tenkrát, že Tabarky jsou tam někde v lesích, ale že jsem tam ještě nikdy nebyl.

Pokračování na straně 10

Ilustrační foto: František Riedl

Se sítkou v ruce k mezinárodnímu úspěchu

V naší obci žije spousta nenápadných spoluobčanů. Někteří z nich, ač se to nezdá, mohou být světoznámí. V tomto článku bychom vám chtěli představit jednoho z nich. Úplně obyčejného člověka s jedním úplně neobyčejným koníčkem, který během let přerostl v oře.

V roce 1975 si budoucí **Ing. Miloš Černý** bere rodačku z Halenkovic, Jiřinu Bučíkovou. Občanem Halenkovic se ale stane až v roce 1991, kdy se zde natrvalo s rodinou usadí. V této době ho zatím v Halenkovících ještě mnoho lidí nezná, zato ve světě entomologů (odborníků na hmyz) je už hodně známý.

Zájem o přírodu, a především o hmyz, ho doprovází už od střední školy. Postupně se specializuje na Diptery (dvoukřídle, mouchy). Tento zájem přetrvává i při studiu na Vysoké škole zemědělské (dnešní Mendlova universita v Brně) a neopustí ho ani při zaměstnání zootechnika.

Pokračování na straně 2

**NEŽ VYJEDE ROTAČKA
ŘEZBÁŘ OLDA PLISKA
MINIŠKOLA DENTÁLNÍ
HYGIENY**

**SLUŽBY DENNÍCH
STACIONÁŘŮ
HALENKOVICKÉ
POKLADY VI.**

**TIP NA VÝŠLAP
TŘINÁCT LET AIRSOFTU
NAŠI DEVÁŤÁCI
a mnoho dalšího**

Pokračování ze strany 1.

Aby své znalosti rozšířil, vstoupil v roce 1976 do Československé entomologické společnosti, kde se blíže seznámil s odborníky specializovanými na hmyz. Ti mu poskytovali literaturu, jež jinak nebyla k dispozici, pomůcky k entomologické práci (mikroskop) a měl také větší možnost navazovat osobní styky s lidmi, kteří mu mohli předávat cenné informace a rady v tomto oboru. Studium získané literatury zjistil, že by ho nejvíce zajímala čeleď Agromyzidae (vrtalky) a to z několika důvodů:

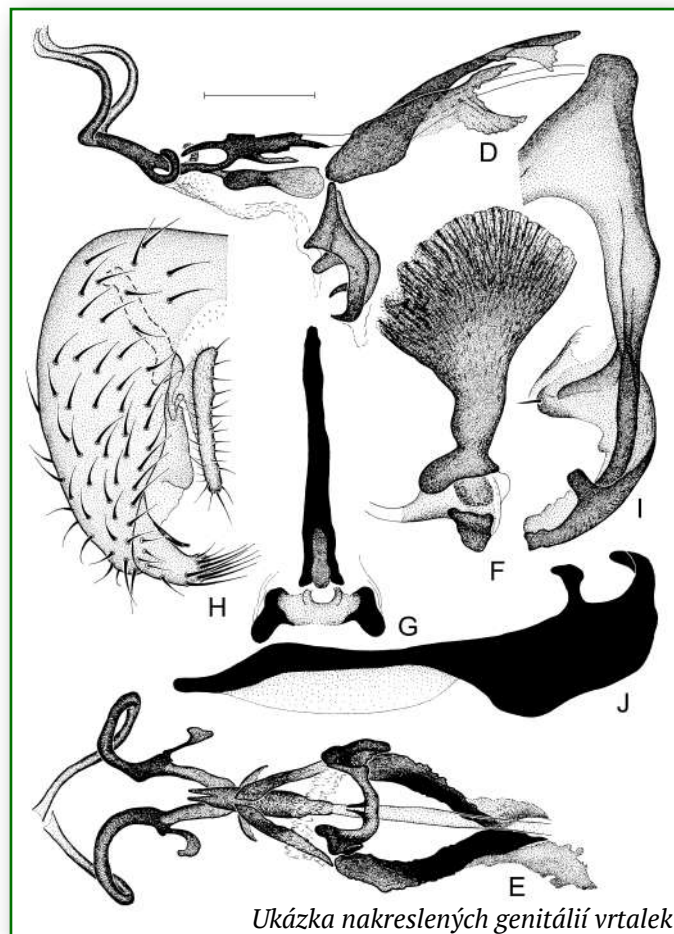
- Tato čeleď je málo prozkoumaná.
- Vývoj vrtalek probíhá jenom na rostlinách.
- Jako zemědělského inženýra ho zaujalo i to, že se hojně objevují na kulturních plodinách.

Vrtalky jsou mouchy velké 1 – 5 mm, samičky kladou vajíčka na rostliny a jejich larvy vyžírají v rostlinách typické chodbičkovité útvary zvané miny. Pokud pěstujete pórek, můžete jejich kukly často najít v bílé části stonku.

Ing. Černý se pravidelně zúčastňuje výjezdů entomologů do chráněných a jinak zajímavých oblastí celé České a Slovenské republiky. V roce 1984 u Máchova jezera objevil na divizně minu s larvou a po vychování jedince poznal, že se pravděpodobně jedná

Typický večer entomologa amatéra po smýkání

Ukázka nakreslených genitálií vrtalek

o dosud neznámou vrtalku, která ještě nebyla popsána. To, že objevil nový druh, mu potvrdil i světový odborník na Agromyzidae Dr. Spencer z Anglie. Od tohoto roku dodnes popsal jako první na světě ještě dalších šedesát jedna nových druhů vrtalek.

„Nejprve jsem sbíral pouze typicky poškozené části rostlin s minou, ve které byla larva nebo kukla, ale tak jsem měl k dispozici poměrně málo dospělých jedinců, které jsem musel vychovat uměle. Proto jsem při sběru vrtalek začal více používat smýkání čili lovení hmyzu do sítky. Tímto způsobem jsem získával daleko více dospělých jedinců. Při určování nasmykaného materiálu vrtalek jsem se hlavně zaměřil na určování podle genitálií samců, což je nejspolehlivější způsob při určování u všech druhů hmyzu.“

V tomto přesnějším způsobu určování se stal tak dobrým, že mu entomologové z celé Evropy i některých částí světa posílali a stále posílají čím dál více „materiálu“ k určení. Například nejmenšímu státu Evropy – Andoře určil tři nové druhy, které tam dosud nebyly popsány. Přicházejí mu balíčky, které obsahují v nádobkách hmyzí materiál, který byl odchycen v různých koutech světa. Namátkou Afrika, Austrálie, USA, Kanada, Japonsko, Izrael, Čile, Peru, Korea, Kazachstán.

„V mládí jsem snil, že budu cestovat po světě a navštívím zajímavá místa i exotické krajiny. To se mi nesplnilo. Ale tímto způsobem aspoň kousek světa přichází za mnou domů pod mikroskop.“

Pokračování na straně 3

Pokračování ze strany 2.

Součástí určení každého druhu je podrobný popis typového kusu nebo kusů, nakreslení jeho částí těla s charakteristickými znaky, a hlavně uveřejnění v odborné literatuře (celkem zveřejnil 77 odborných článků).

Vrcholem jeho dosavadní kariéry je spolupráce s Dr. Pappem, pracovníkem Maďarského přírodovědného muzea v Budapešti, který ho oslovil, aby mu pomohl vypracovat velkou monografii Agromyzidae Maďarska. Ve čtyřech knihách, čítajících dohromady 2000 stran, je popsáno 478 druhů vrtalek a na 861 stranách je

nakresleno 6 280 obrázků. Práce na knize začala v roce 2014 a trvala 5 let.

Je potřeba zdůraznit, že pan Černý je v tomto oboru na takto vysoké úrovni jediný amatér mezi svými spolupracovníky. Většina entomologů, s kterými spolupracuje, jsou profesionálové, kteří vyučují na univerzitách nebo pracují v muzeích. Jeho práce si váží natolik, že ho žádají o odborné posudky svých prací.

V měsíci březnu oslavil náš entomolog 70 let. Jeho koníček mu stále naplňuje veškerý volný čas, sbírka vrtalek se rozrůstá a on věří v to, že ještě objeví a popíše další nové druhy.

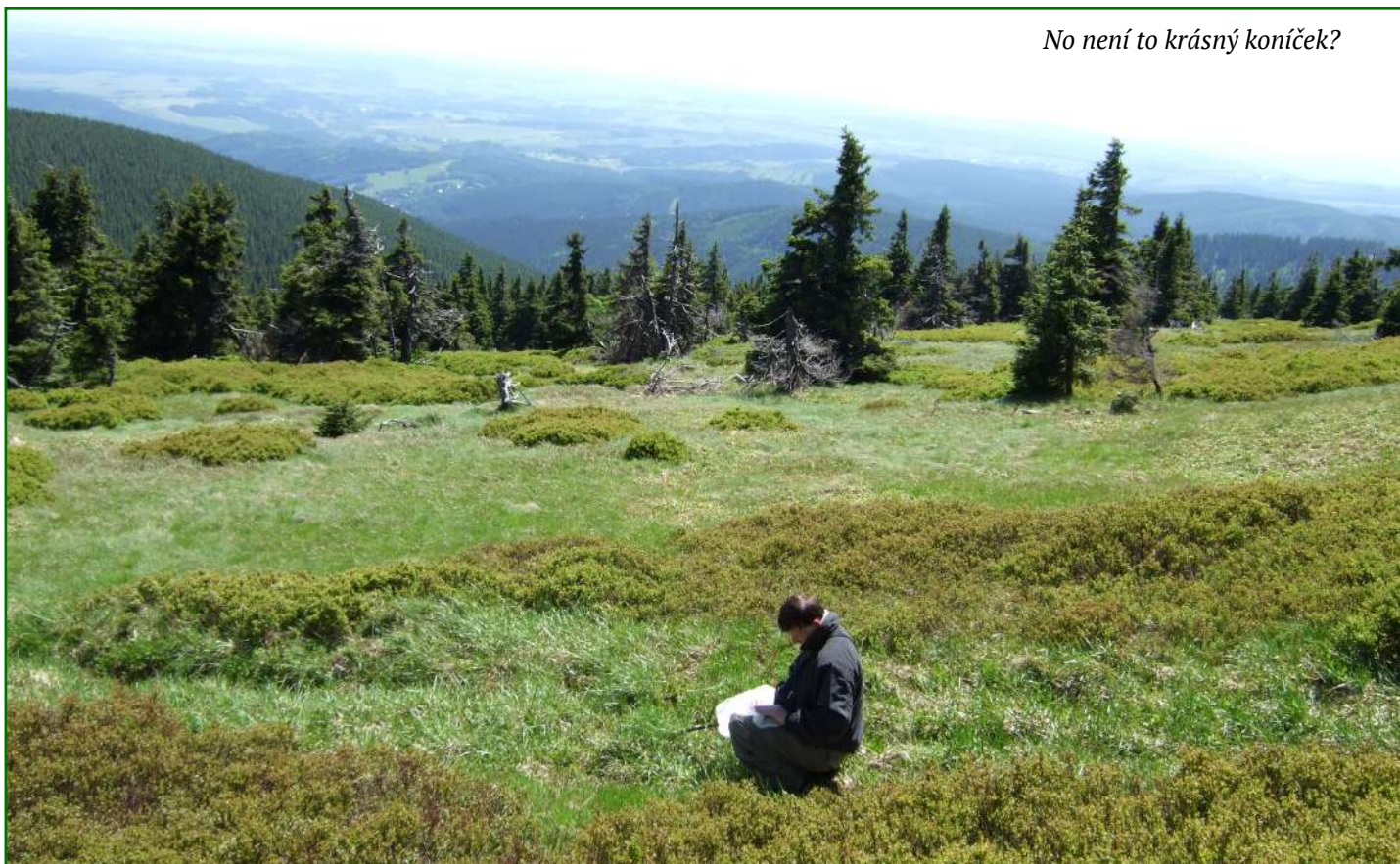
Z rodinné kroniky

**Přejeme Ti ještě hodně úspěchů
v tomto oboru. Ať tvé nohy zvládnou
každý terén se sít'kou v ruce.
Ať nemáš při zkoumání nalezeného
materiálu v mikroskopu unavené oči a
měj pevnou ruku
při kreslení vrtalek.**

Tví nejbližší

Před odsáváním vrtalek je nejdůležitější vypustit ze sít'ky včely a čmeláky

No není to krásný koníček?

Mimořádně v tomto čísle

Vyjádření rady obce k testování dětí

Informace pro rodiče

Vážení občané, rodiče!

Tento dopis reaguje obecně na mnohé dotazy týkající se problematiky nošení roušek a testování dětí ve školním systému, respektive v naší škole.

Rada obce na svém zasedání, kterého se účastnila i ředitelka halenkovické školy PaedDr. Marie Kašiková, projednala danou problematiku, včetně zaslaných podnětů a nesouhlasného postupu od rodičů některých našich dětí.

Současná epidemiologická situace v souvislosti s covid-19 v naší obci a obecně v republice i ve světě není dobrá. Sami moc dobře víte, kolik lidí v našem okolí si prošlo touto nemocí s lehčím či horším průběhem a bohužel někteří na tuto nemoc nebo jejím následkem zemřeli, případně mají vážné zdravotní problémy. Zlehčovat tento stav a poukazovat v dnešní době na to, že se jedná pouze o chřipku a že pro zdravé občany v produktivním věku nepředstavuje tato nemoc vážnou hrozbu, je nesmyslné, nezodpovědné a hraničí to až se zaslepeností, která si později může vybrat krutou daň napříč celé lidské společnosti tak, že nebude rozlišovat věku.

To, že se těžce hledají způsoby, jak zvrátit narůstající křivku nemocných, je fakt a neexistuje zatím žádná zaručená metoda, která ihned vyřeší tento problém. Ruku na srdce, kdo z vás by měnil s našimi politiky v této tak frustrující době. Věřím, že většina z těch, kteří pracují na zvládnutí situace, nesleduje mocenské ani ekonomické výhody. Vyhrocené náladě ve společnosti napomáhají i některá média, například internet, který je plný nejrůznějších informací, ne všechny jsou pravdivé a všespásné. Důležité je nepodléhat panice, ale taky se neupínat k radám, které stejně nevedou k cíli. Postup, jak pandemií vymýt, ještě není zvládnutý a vše, co je jen trochu reálné a mohlo by být užitečné, je třeba vyzkoušet, i když se později může ukázat, že to bylo zbytečné nebo to nefungovalo. Jediné, co se musí hlídat, je, aby se nikomu neubližovalo, nejen fyzicky a psychicky ale také přeneseně, lhостejností, nezodpovědností a bezohledností jiných.

Co se týká samotného nošení respirátorů a roušek, včetně testování dětí v naší škole: Plně a s veškerou vážností stojíme za postupem paní ředitelky a rozhodnutím Ministerstva školství včetně Ministerstva zdravotnictví ČR. Věříme, že se snaží pro nás a naše děti udělat maximum. Nehodláme zatím nic měnit, upravovat nebo bojkotovat.

Testování dětí v naší škole probíhá bezproblémově, test je bezbolestný a děti si jej provádí s lehkostí, aniž by nějak trpěly. Není pravdou, že dochází k výtěru nosní dutiny až z kořenu nosu, je to max. 2 cm čistou vatovou tyčinkou. Zatím jsme u žádného z 57 dětí nezaznamenali případ pozitivního testu. Pokud rodič chce použít vlastní test, může, ale musí být proveden u dítěte v prostorách školy. Podmínkou je, že dítě musí být rodičem proškolen, jak jej má správně použít. Dále platí, že test

musí být schválený Ministerstvem zdravotnictví. Seznam povolených testů je vyvěšen na stránkách ministerstva. Obec Halenkovice prozatím nebude nakupovat jiné testy, budou se používat ty, které byly škole distribuovány od státu.

K respirátorům a rouškám přistupujeme stejně. Existuje vládní nařízení, a to je potřeba dodržovat. Respirátory musí mít zaměstnanci podniků a firem, prodavačky, řidiči a zdravotníci a mnozí další, a to po celou svou pracovní směnu. Děti jsou daleko houževnatější a přizpůsobivější. Není potřeba se o ně v tomto ohledu bát. Pokud mají zdravotní problémy, existuje řada výjimek. Opatření v našich školách se neliší od těch ve světě.

Co se týká dotazů ve znění, jaké testy se používají, certifikace testů, jejich účinnost a jiné podobné dotazy. Zde se obračejte přímo na Ministerstvo zdravotnictví, popřípadě školství, které tyto testy nakoupilo a distribuovalo do všech škol v ČR. Věříme, že vám rádi vaše dotazy fundovaně zodpoví.

Chtěli bychom vám rodičům, kteří vnímáte dnešní složitou situaci, poděkovat za pochopení. Ano, jedná se o vaše děti a věřte, že ani nám není lhostejné, co se kolem nás děje. Přesto je zapotřebí zachovat chladnou hlavu a nezapojoovat do už tak vypjaté situace ještě další emoce. Naším dětem dlužíme hodně. Prvořodý úkol je vrátit je do škol a dát jim kvalitní vzdělání, a to i za cenu určitých omezení či nařízení, které jsou zvládnutelné a nijak neohroží jejich zdraví. Sami jsme rodiče a také chceme pro naše děti to nejlepší, ale zároveň jsme také děti a záleží nám na našich rodičích a prarodičích. Jsme přesvědčení, že to cítíte stejně. Zdraví máme jenom jedno a je třeba si ho chránit.

Za Radu obce Halenkovice: Jaromír Blažek, starosta
Karel Platoš, místostarosta

Informace vedení školy

Vážení rodiče,

v návaznosti na mnohé dotazy znovu upozorňuji na to, že testování dětí a nošení roušek je podmínkou k účasti na prezenční výuce v mateřské i základní škole. Na děti, jejichž rodiče odmítnou testování, bude pohlíženo jako v době nemoci, budou z výuky omluveny a úkoly jim budou zasílány prostřednictvím třídních učitelů.

Dále všem rodičům sděluji, že na výběru testů, které škola v současné době využívá, se vedení školy žádným způsobem nepodílelo. Škole byly dodány zdarma na základě rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví. Testy značky Singclean jsou určeny k samotestování, tzn. že test si provádí děti samy, popřípadě s asistencí rodičů. V žádném případě nikdo ze zaměstnanců školy děti netestuje a nemá při testování s dětmi jakýkoliv fyzický kontakt!!! Pracovníci školy pouze organizují testování, jsou nápomocni radou a zapisují výsledky testů. Na návrh jednoho z rodičů škola uvažovala o nákupu testů ze slin. Tyto testy by si hradili rodiče sami. Velmi

rychle jsem od této aktivity upustila, když opět zaznělo z řad rodičů, že by se jednalo o finanční diskriminaci a já rozhodně nemám v úmyslu rodiče finančně diskriminovat!!!

Dnešního dne, tj. 12. 4. 2021, z celkového počtu 54 žáků ZŠ nenastoupili k prezenční výuce pouze dva žáci, v MŠ odmítli testování svých předškolních dětí dva rodiče. Testování všech dětí i zaměstnanců školy proběhlo bez jakýchkoliv problémů a s negativními výsledky.

Rozhodnutí Ministerstva školství a Ministerstva zdravotnictví týkající se nástupu dětí k prezenční výuce od 12. 4. 2021 jsou pro mě jako ředitelku státní školy, nikoliv soukromé organizace, závazná a není v mé kompetenci tato nařízení měnit, doplňovat či dokonce rušit!! Navíc na základě paragrafu 29 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 101 Zákoníku práce č. 262/2006 Sb. jsem povinná zajistit bezpečnost a ochranu zdraví všech dětí a žáků při poskytování školských služeb a bezpečnost a ochranu zdraví všech téměř čtyřiceti zaměstnanců naší školy. Nenošení roušek při prezenční výuce přímo ohrožuje

zdraví pedagogických pracovníků, ale i všech ostatních spolužáků.

Chápu rodiče, že se bojí o zdraví svých dětí při samotestování, ale i vzhledem k současné nepříznivé epidemiologické situaci ve Zlínském kraji a především v naší obci je třeba chránit zdraví všech dětí, žáků a pracovníků školy!

Doporučuji rodičům, kteří mě neustále „bombardují“ svými připomínkami, nesouhlasy a návodů, jak porušovat vládní nařízení, aby se se svými požadavky obraceli přímo na Ministerstvo školství nebo na Ministerstvo zdravotnictví, která mohou daná opatření změnit, upravit nebo dokonce zrušit, což v mé kompetenci jako ředitelky školy opravdu v žádném případě není.

Upřímně a s úctou děkuji rodičům, kteří situaci, již opravdu nemohu změnit, chápou a i přes velké obavy o zdraví svých dětí opatření dodržují a přispívají tak k snad brzkému návratu k normálnímu životu. Velmi si těchto rodičů vážím a citlivě vnímám jejich podporu, kterou v této nelehké době opravdu potřebuji.

Marie Kašíková, ředitelka školy

Slovo místostarosty

Vážení spoluobčané, vstoupili jsme do dalšího roku poznamenaného celosvětovou pandemií covid-19. Situace není příjemná ani pro naši obec. Po roce žití s touto nemocí jsme si už na mnohé zvykli, na ta různá opatření, nařízení a omezení a snažíme se je, jak to jen jde, dodržovat.

Mnozí jistě zaznamenali, že koronavirus začátkem jara postihl i většinu zaměstnanců našeho úřadu. Nebyl jsem výjimkou, můžu proto srovnávat, jak velice rozdílně se uvedená nemoc u každého z mých spolupracovníků projevila. S většinou z nich jsem byl v elektronickém kontaktu. Nejvíce mě mrzelo, že jsem doma postupně nakazil i své nejbližší. Jediné pozitivní bylo, a za to jsem rád, že všichni v rodině měli velice mírný průběh a doufám, že bez dalších skrytých zdravotních následků. Samozřejmě, ne všichni tuto nemoc prodělali tak lehce jako já. Také média nás denně informují, že situace není opravdu tak dobrá a zvládnutá, abychom mohli jásat a začali si užívat bez omezení běžný život.

V rámci našich možností se snažíme pokračovat dál v rozvoji obce podle schváleného rozpočtu na rok 2021. Nedávno jsme obdrželi stavební povolení na akci rozšíření veřejného osvětlení v části Pláňavy – Dolina. Práce už začaly a provádí je firma Montáže EPZ s.r.o. Spytihněv. Řádně osvětlit tuto frekventovanou komunikaci byl dlouhodobý záměr obce. Věříme, že se sníží riziko vzniku dopravních nehod, a to hlavně v době, kdy je zhoršená viditelnost.

Další větší investicí v roce 2021 je plánovaná rekonstrukce budovy hasičské zbrojnice. Počítá se i s přestavbou zdejší bytové jednotky, včetně vytvoření samostatného vchodu do tohoto bytu. Jsme ve fázi počátkového řízení, kdy hledáme na rekonstrukci nejvhodnější firmu. Budeme rádi, pokud se podaří akci zrealizovat v tomto roce. Naším dobrovolným hasičům se tímto zlepší jejich pracovní zázemí a byt může posloužit místním v krizové životní situaci.

Ještě plánujeme pro letošní rok důkladně zpracovat projektovou dokumentaci pro realizaci sportovně-oddychového zázemí spojeného s dětským hřištěm v lokalitě na Dolině vedle tenisových kurtů. K tomu také budeme vyřizovat samostatné stavební povolení, které bude řešit některé stavební úpravy jako je lávka, parkování, oplocení apod. Těší nás, že pro naše děti vznikne další hezké a bezpečné místo, kde si budou moci spokojeně hrát.

Chtěl bych za sebe i za vedení obce popřát všem občanům zejména pevné zdraví, životní pohodu, dobré rodinné i pracovní zázemí. Věřím, že se situace bude zlepšovat a my se opět budeme těšit z každého nového dne.

Karel Platoš

Z jednání zastupitelstva a rady obce

**LEDEN
AŽ BŘEZEN 2021**

ZO vzalo na vědomí

- Zprávu o plnění usnesení z minulých zasedání ZO
- Zprávu o činnosti rady obce za uplynulé období

ZO schvaluje

- Průjezd závodu Barum Czech Rally obcí Halenkovice dne 29.8.2021
- Změnu rozpočtu č. 3/ZO/2020 v předloženém znění
- Prodej pozemku par. č. 3597/6 – narovnání vlastnických vztahů u č.p. 386 v předloženém znění
- Prodej pozemků par. č. 3603/4 a 267/9 – narovnání vlastnických vztahů u č.p. 633 v předloženém znění
- Prodej pozemků par. č. 3534/16 a 3534/15 – narovnání vlastnických vztahů u č.p. 398 v předloženém znění
- Přidělení dotace z rozpočtu Obce Halenkovice z programu „Studna“, a to pro p. Hazuchu, Halenkovice č.p. 398 – veřejnoprávní smlouva
- Záměr zřízení věcného břemene na část pozemku parcel. č. 3601/1
- Záměr nákupu pozemků od ÚZSVM, a to par. č. 92, 93 a 94 v k.ú. Halenkovice

ZO pověřuje

- Radu obce vypracováním podkladů pro stanovení výše poplatků za odpad, přípravou obecně závazné vyhlášky o třídění a sběru odpadů a návrhem smluv pro právnické osoby a fyzické podnikající osoby

RO projednala

- dopis p. Tomašíkové, Olomouc k pozemkům p.č. 3647/1 a 3635/8 v k.ú. Halenkovice. Paní Tomašíkové bude zaslána písemná odpověď dle návrhu RO
- nabídku Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových na odkup 1/4 pozemků p.č. 92–264 m2, 93–496 m2 a 94–342 m2 v k.ú. Halenkovice. RO navrhla zaslat předběžný souhlas a projednat koupi na nadcházejícím zasedání ZO
- a navrhuje ZO schválení změny rozpočtu č. 3/ZO/2020
- nabídku na servis vozidla VOLVO, bude oslovena další firma
- stav stavby multimediálního centra a knihovny – informoval p. Fürst

RO se seznámila

- se závěrem kontroly kontrolního výboru na dotaci Studna – p. Navrátilová. Kontrolní výbor neschvaluje poskytnutí dotace z důvodu – studna není napojena na domovní rozvod vody. Po provedení zapojení bude provedena opakovaná kontrola
- se závěrem kontroly kontrolního výboru na dotaci Dešťovka – p. Pišl. Kontrolní výbor schválil poskytnutí dotace, všechny podmínky byly splněny
- s průběhem stavby Multimediální centrum a knihovny. Stavební dozor p. Fürst seznámil RO s rozpočtem, vícepracemi a méněpracemi, podlahy budou realizovány dle dohody (cca 520 tis. Kč)
- s výsledkem kontroly na matriční činnost

(vedeno v souladu se zákonem) – provedl MěÚ Otrokovice

- se zápisem kontrolního výboru o kontrole přidělení dotace studna Halenkovice 2018 pro p. Svatavu Navrátilovou. Po doložení souhlasného prohlášení majitelů sousedních vrtů může být postoupeno ZO ke schválení

RO neschválila

- požadavek Alza.cz na umístění výdejního boxu na obci

RO schválila

- smlouvu č. KHAL-2020 s firmou Avonet na provozování stávající kabelové sítě do doby, než bude dořešen další postup zavádění optických a bezdrátových připojení v obci a pověřila starostu podpisem smlouvy
- smlouvu s Autoškola Zdeněk Jančara Březolupy na pronájem letiště pro výcvik autoškoly
- smlouvu s Autoškola Chmela Otrokovice na pronájem letiště pro výcvik autoškoly
- smlouvu s Allianz pojišťovna a.s. č. 400046349 na pojištění odpovědnosti za škody
- smlouvu s Allianz pojišťovna a.s. č. 400046350 na pojištění pro případ poškození věcí a pro případ přerušení provozu v důsledku věcné škody
- dodatek č. 1 ke smlouvě o nájmu s Evou Chmelařovou, a to změnu platnosti smlouvy do 31.12.2022 a výši nájemného na 24 000 Kč/kalendářní rok
- dodatek č. 2 ke smlouvě o nájmu s Milenou Košábkovou, a to změnu platnosti smlouvy do 31.12.2022 a výši nájemného na 12 000 Kč/kalendářní rok
- dodatek č. 2 ke smlouvě o nájmu s Ladislavou Strítešskou, a to změnu platnosti smlouvy do 31.12.2022 a výši nájemného na 1500 Kč/kalendářní rok
- dodatek č.3 ke smlouvě o nájmu s Renatou Valentovou, a to změnu platnosti smlouvy do 31.12.2022 a výši nájemného na 6 000 Kč/kalendářní rok
- dodatek č.3 ke smlouvě o nájmu s Františkem Zatloukalem, a to změnu platnosti smlouvy do 31.12.2022 a výši nájemného na 125 000 Kč/kalendářní rok
- dodatek č.1 ke smlouvě o nájmu s Antonínem Gajdošíkem, a to změnu platnosti smlouvy do 31.12.2022 a výši nájemného na 6000 Kč/kalendářní rok
- smlouvu s E.ON Distribuce na zřízení věcného břemene na vedení sítě Kabel NN, Arcibiskupství č. OT-014330058754/003
- výši nájmu pro Annu Kašpárkovou, a to od 1. čtvrtletí 2021 ve výši 500 Kč/čtvrtletí, za podmínky dokončení opravy fasády (jižní stěna objektu) do 31.5.2021 dle dohody
- záměr výpůjčky části obecního pozemku p.č.896/23 pro zřízení vjezdu na pozemek pro Petr a Marcela Skácelovi, Zlín
- program pro XVI. zasedání ZO konané dne 28.1.2021
- novou smlouvu se Zdravotním ústavem v Ostravě na provádění rozborů odpadních vod

Pokračování na straně 7.

Z jednání zastupitelstva a rady obce

**LEDEN
AŽ BŘEZEN 2021**

Pokračování ze strany 6.

- smlouvu a návrh na vklad do KN s manž. Slováčkovými, Žlutava, dle předloženého návrhu
- postoupení sporu paní Kubisové s obcí (zastoupená právnickou Mgr. Ressorovou Maršíkovou) na právní kancelář KVB Pardubice k vyjádření se k problému a zastupování obce v řešení přístupu k RD paní Kubisové
- dodatek č. 1 ke smlouvě o nájmu s Ing. Jiřím Füstem-PROFŮ, a to změnu platnosti smlouvy do 31.12.2022 a výši nájemného na 500 Kč/kalendářní rok
- dodatek č. 3 ke smlouvě o nájmu s Bronislavem Langerem, a to změnu platnosti smlouvy do 31.12.2022 a výši nájemného na 600 Kč/kalendářní rok
- nabídku firmy ZIREK na zapojení do projektu Poznávácí atlas regionu Zlínsko, za nabídkovou cenu 17 750 Kč
- nabídku firmy Dana Francová – FRANC na pořízení závěsů na sál KD za cenu 33 153 Kč
- žádost MŠ a ZŠ Halenkovice na převod finančních prostředků z účtu 501, 502, 512, 513, 518, 527 a 558 ve výši 988 883,07 Kč na přečerpané finanční prostředky účtů 511 a 551 ve výši 1 108 956,16 Kč
- žádost ZŠ a MŠ Halenkovice na přijetí finančního neúčelového daru od SRPŠ Halenkovice ve výši 12 700 Kč
- žádost ZŠ a MŠ Halenkovice na podání žádosti o zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení pro školní jídelnu, jejíž činnost vykonává právnická osoba ZŠ a MŠ Halenkovice, která se týká zvýšení nejvyššího povoleného počtu stravovaných ve školní jídelně z 250 na 280 s účinností od 1.4.2021, z důvodu nárůstu počtu žáků v základní škole a pověřuje ředitelku ZŠ a MŠ podáním žádosti na KÚ Zlín odbor školství, mládeže a sportu
- dodatek č. 1 k smlouvě o nájmu s manž. Milanem a Radkou Koutnými, a to změnu platnosti smlouvy do 31.12.2022 a výši nájemného na 200 Kč/kalendářní rok
- dohodu o přenechání části nemovitostí k dočasnému užívání s firmou Kamenictví Gerhard s.r.o. a to prostory o rozloze 180 m² v budově č.p. 682 s platností dohody do 31.12.2022 a výši nájemného na 30 000 Kč/kalendářní rok
- záměr výpůjčky části pozemku p.č. 3560 a 3606/1 pro zřízení přípojky kanalizace pro napojení RD č.p. 325 pro Andreu Kubisovou
- nabídku Zlínského kraje na mapování obce (prvky dopravní a technické infrastruktury) a udržitelnosti projektu Digitální technická mapa ČR
- účetní uzávěrku ZŠ a MŠ Halenkovice za rok 2020 dle směrníc
- rozdělení hospodářského výsledku ZŠ a MŠ Halenkovice za rok 2020 ve výši 545 550,01 Kč, a to převod celé částky do rezervního fondu
- výpůjčku části pozemku p.č. 233/5 pro vedení sítí k napojení novostavby RD na pozemku p.č. 3852 pro Davida Zámečnicka, Napajedla
- dodavatele na servis vozidla VOLVO na dalších 5 let,

a to nejlevnější nabídku AUTOKOM Tečovice za 115 071 Kč

- dodavatele elektřiny na rok 2022, a to EP ENERGY TRADING s nejlevnější nabídkou (současný dodavatel)
- rozpočtové opatření rady obce č. 1/RO/2021
- nabídku p. Petra Pišla na novou kuchyňskou linku do kuchyňky KD za cenu 25 894 Kč
- návrh reakce (odpovědi) KVB Pardubice na požadavek paní Kubisové a podpis plné moci pro KVB advokátní kancelář
- ceny za likvidaci odpadu pro právnické osoby pro rok 2021:
 - PO provádějící stavby a stavební činnost – 1800 Kč bez DPH (za 1 t odpadu)
 - PO ostatní – 550 Kč bez DPH (0,3 t odpadu)
 - PO popelnice 110 l – 2 000 Kč bez DPH
- „Dohodu o výběru poplatků a předávání informací“ s MARIUS PEDERSEN
- výpůjčku části pozemku p.č.3560 a 3606/1 pro zřízení přípojky kanalizace pro napojení RD č. p. 325 pro Andreu Kubisovou
- podání žádosti na EKO-KOM o dodání 1000 l kontejnerů na odpad
- rozšíření počtu sněhových zábran na střeše budovy OÚ z důvodu padajícího sněhu a ledu, dle nabídky f. W Střechy, za cenu 49 568,11 Kč bez DPH
- nabídku Romana Kašpárka na výměnu bojleru a zapojení myčky nádobí v kuchyňce OÚ
- nabídku firmy WOXI na opravu kanálových vpustí v počtu 5 ks za cenu 22 000 Kč/ks
- výměnu podlahoviny v kuchyňce KD
- přistavení kontejneru na likvidaci odpadu po požáru hospodářského objektu pro manžele Baránkovy
- žádost ZŠ a MŠ Halenkovice, na navýšení odpisového plánu o částku 466 Kč měsíčně od 1. 4. 2021 na celkovou měsíční odpisovou částku 29 548 Kč z důvodu pořízení elektrického kotle ALBA
- posunutí termínu zasedání ZO na konec dubna nebo měsíc květen, podle aktuálních opatření v rámci pandemie COVID-19
- žádost p. Ladislavy Stříteské (pedikúra) na výpověď nájemní smlouvy místnosti č. 27 v budově OÚ od 31.3.2021, a z důvodu vládních opatření a nemožnosti provozovat činnost v období leden–březen 2021, RO schválila odpuštění nájemného za toto období
- schválila odpuštění poplatku za stočné 2021 pro: Hana Kašpárková, Halenkovice 658; Jaroslav Kašpar, Halenkovice 104; Radek Němec, Halenkovice 301; Zuzana Mitáčková, Halenkovice 510, z důvodu dlouhodobého pobytu mimo obec a Roman Šavara, Halenkovice 524, z důvodu držitel průkazu ZTP/P
- nabídku f. AVONET na rekonstrukci datové kabeláže OÚ včetně napojení knihovny a multimediálního centra za cenu 163 514,50 Kč bez DPH
- záměr výpůjčky části obecního pozemku p. č. 3551/2 na zbudování příjezdu pro novostavbu RD na p.č.404 pro pana Bc. Lukáše Sentla, Huštěnovice 257

MINISKOLA DENTÁLNÍ HYGIENY PRO KAŽDĚHO

Seriály se těší všeobecné oblibě, a tak jsem se i já rozhodla uvést jeden, překvapivě další „ordinační“ a v zásadě úplně „snově růžový“, neboť má dobrý a velmi optimistický konec. Doufám, že jej vydržíte sledovat s patřičným napětím několik dalších čísel, jelikož přináší spoustu zajímavých a praktických rad, doporučení a poznatků z mého velmi oblíbeného oboru, kterému se již 20 let s radostí věnuji. No, utíká to.

20. březen, který Světová organizace zubních lékařů (FDI) vyhlásila za **Světový den ústního zdraví**, je nádherná příležitost začít šířit osvětu, znalosti a rady, jak přistupovat k péči o zuby i ústní dutinu. A tak může začít i naše halenkovická Miniškola dentální hygieny. **Věřte, že zdravé a krásné zuby může mít opravdu každý!!!**

Přitom dle Světové zdravotnické organizace (dále WHO) trpí onemocněním ústní dutiny téměř **3,5 miliardy** lidí, a to i přesto, že lze většinu problémů účinně předejít!!! Věděli jste, že u dospělých je **zubní kaz celosvětově nejčastějším zdravotním problémem vůbec???** A že se vyskytuje u více než **530 milionů dětí** již na mléčném chrupu? A 10 % světové populace zažívá problémy s dásněmi, které mohou skončit ztrátou zubu?

WHO uvádí, že přibližně 5-10 % nákladů vynaložených na zdravotní péči v industrializovaných státech je utraceno na léčbu a ošetření právě zubního kazu.

Příčiny vzniku řady stomatologických onemocnění – především zubního kazu a parodontu nebyly dlouho přesně známy. A proto bylo předcházení těmto nemocem spíše zbožným přáním než opravdovou možností. Přesto dějiny dentální hygieny, jejíž hlavní náplní je právě účinná prevence, sahají až do starověkého Říma. Ale ani arabský svět nebyl pozadu. Kvůli svaté knize korán, která striktně zakazovala poškozování těla, byla do značné míry omezena chirurgie. Více byla podporována prevence a ústní hygiena. Dle zápisků Avicenny bylo běžné čištění zubů a takzvaný scaling (odstraňování zubního kamene, které je dnes považováno za nedílnou součást preventivní péče o chrup). K trhání (nebo spíše tahání) docházelo pouze u viklajících se zubů.

Dokonce i Marie Terezie, matka 16 dětí, kladla u všech svých ratolestí důraz na pravidelné čištění zubů a omezení sladkostí.

Čas průkopníků

Pokud chceme psát o historii dentální hygieny, musíme se vrátit až do roku 1907. Právě tehdy začala veřejnosti nabízet orální profylaxi Irene Newmanová, asistentka a sestřenice amerického zubního lékaře doktora Alfreda Fonese. Ten

byl stále více znepokojen množstvím pacientů, kteří přicházeli o své zuby následkem zubního kazu a paradentózy. Dr. Fones dospěl k názoru, že ztráty zubů lze výrazně omezit odstraňováním plaku, kamene a sladkých látek z povrchu zubů. Také si uvědomil, že tuto práci nemusí vykonávat sám lékař, ale plně ji zvládne i jeho asistentka, pokud se jí dostane náležitého vzdělání. Pozitivní výsledky práce Newmanové dovedly dr. Fonese až k vypracování koncepcie preventivních specialistek, které nazval zubními hygienistkami.

Zajímavostí je, že Fones původně uvažoval o termínu „zubní sestra“, který ale nakonec změnil na hygienistku, protože na rozdíl od běžných zdravotních sester měla být náplní nového povolání především preventivní péče a osvěta při vzdělávání v péči o zuby.

Pro vzdělávání hygienistek založil Fones v roce 1913 první specializovanou školu v Bridgeportu v americkém státě Connecticut. Ve své učebnici tehdy uvedl: „Dentální hygienistka je především povolána k významné práci ve vzdělávání veřejnosti. Musí se sama cítit nástrojem, jehož prostřednictvím jsou šířeny stomatologické poznatky o ústní hygieně. Největší službou, kterou může dentální hygienistka poskytnout, je trvalá výchova veřejnosti k ústní hygieně a dalším odvětvím obecné hygieny člověka.“

Filozofie dr. Fonese sledovala dvě základní linie. V prvé řadě musí zubní lékaři informovat své pacienty o potřebě dentální hygieny. Současně se ale dentální hygienistky musí pohybovat v terénu a poskytovat své služby pacientům, kteří nemají dostatek financí na klasickou péči o chrup a informace přímo od lékařů jsou jim nedostupné.

Rozvoj oboru mimo území USA přerušila první světová válka, ale již 5 let po jejím konci se specializace na dentální hygienu poprvé objevila i v Evropě – v roce 1923 v Norsku. Následovala Velká Británie, později Nizozemsko a Švédsko. Kolébkou systematického rozvoje evropské dentální hygieny je Švýcarsko, kde byla v roce 1973 založena první specializovaná škola pro hygienistky. Na území bývalého Československa se odborné vzdělávání hygienistek poprvé objevilo až v 90. letech minulého století – v roce 1992 byla zahájena výuka pro dentální hygienistky na Slovensku (Kovaľová et al., 2010). Jednalo se o nástavbové studium, které bylo později nahrazeno studiem vysokoškolským.

Česká republika nabídla vzdělání ve stejném oboru o čtyři roky později. Od roku 1996 byl obor dentální hygieny vyučován na vyšších odborných školách, od roku 2008 také v rámci bakalářského tříletého studia na lékařských fakultách vysokých škol.

Mimořádný význam dentálních hygienistek při zlepšování orálního zdraví přesvědčivě prokázali v šestileté studii Axelsson a Lindhe (1981): skupina pacientů pravidelně kontrolovaných a preventivně instruovaných a ošetřovaných dentálními hygienistkami v rámci tzv. recall-systému (opakovaných návštěv) ve srovnání se skupinou pacientů bez této pravidelné systematické péče

Pokračování na straně 9.

Irene Newman
Zdroj: findagrave.com

Pokračování ze strany 8.

vykazovala mimořádně výrazný pokles výskytu zubního kazu (žádná nová kazivá léze!) a dokonce částečné obnovení poškozeného parodontu.

Ukazuje se, že implantologie, parodontologie, estetická stomatologie jsou bez spolupráce s dentálními hygienistkami jen obtížně představitelné! Přesto i dnes podléhá ještě mnoho lidí mylné domněnce,

- že stav svého chrupu příliš neovlivní.
- že stav dutiny ústní je pouhou otázkou dědičnosti.
- že postupná ztráta zubů je prakticky nevyhnutelná.

JSTE TAKTÉŽ OBĚTÍ VŠEOBECNĚ ZAŽITÝCH MÝTŮ O DENTÁLNÍ HYGIENĚ A JEJÍM VÝZNAMU? UDĚLÁME SI MALÝ TEST NÁRODA

- Myslíte si, že jde o komerční nebo kosmetickou záležitost, vymyšlenou pro pouhý finanční prospěch zubních praxí?
- Myslíte, že na kartáčku a technice čištění vůbec nezáleží?
- Myslíte si, že vše vyřeší dobrá pasta nebo ústní voda?
- Myslíte si, že vás váš lékař při preventivní prohlídce zbaví škodlivého zubního kamene a vysvětlí vám správnou techniku čištění během 15 až 20 minut?
- Krvácí vám dásně, bolí vás zuby nebo se už dokonce kývají a vy jste přesto odhodláni vydržet a návštěvu zubaře nebo dentální hygienistky odkládáte „zuby nehty“?
- Máte strach ze zubaře?

Pokud jste si na tyto otázky odpověděli kladně – pak slovy Jaromíra Hanzlíka ve filmu Slavnosti sněženek: **MÁTE ŠTĚSTÍ, ŽE JDU PŘÁVĚ KOLEM...!!!**

Odkládání vše jenom zhorší, způsobí více bolesti, utratíte více peněz nebo svůj cenný zub nadobro ztratíte. Výzkumy jednoznačně dokazují, že zubní kaz, zánět dásně i parodontóza jsou infekční onemocnění způsobená bakteriemi, a tudíž jim lze velmi účinně předcházet! Za vše může především nedostatečná nebo nesprávně prováděná hygiena. Neznamená to, že by si snad většina lidí vůbec nečistila zuby. Doplní pouze na nedostatek informací o tom, jak má správná ústní hygiena vypadat.

Není třeba propadat panice, vše se dá velmi rychle změnit! Dentální hygienistka – diplomovaná specialista, která se zabývá prevencí a léčbou počátečních stadií kazu a onemocnění parodontu – dokáže správnou péčí o vaše zuby předejít mnoha nepříjemným zákrokům u zubaře, parodontóze a následné ztrátě zubů. Přestože pojišťovna péči dentálních hygienistek nehradí, pacient v konečném důsledku těmito preventivně léčebnými zákroky v podstatě ušetří. Důsledná prevence je totiž mnohem důležitější a také levnější než náhrada již ztracených zubů.

Víte, že nemocný parodont může ovlivňovat i celkový zdravotní stav, proto je jeho stabilizace tak důle-

žitá!! Existuje například jistý stupeň závislosti mezi nemocným parodontem a infarktem myokardu, vysokým tlakem, aterosklerózou či nízkou porodní váhou. Pokud ještě pravidelně nedocházíte na dentální hygienu, nastal čas začít o tom přemýšlet. Čas, který návštěvám na dentální hygieně věnujete, se vám totiž mnohonásobně vrátí – dentální hygiena je nejspolehlivějším typem prevence onemocnění chrupu a v případě, že se vám i přesto cokoli přihodí, pomůže včas detekovat problém a rychle jej vyřešit.

V ČEM DENTÁLNÍ HYGIENA SPOČÍVÁ

Nejdůležitějším ošetřením, které v rámci dentální hygieny provádíme, je odstraňování zubního plaku a kamene. To je zásadní součástí prevence proti nej-různějším onemocněním chrupu a dásní, včetně obávané parodontitidy. Kromě samotného odstraňování plaku a kamene provádíme také tzv. pískování zubů (AirFlow), které pomáhá zubní plak, ale i pigmentace na zubech, odstranit i v nejhůře přístupných místech.

Pokud má být prevence úspěšná, měl by každý praktický zubní lékař pravidelně provádět kompletní rentgenové snímky pacientova chrupu, z nichž je teprve možné zjistit onemocnění, která pouhé vizuální prohlídce chrupu uniknou.

Pro pacienty, kterým obzvlášť záleží na krásném úsměvu, nabízíme v rámci dentální hygieny také profesionální bělení zubů nebo aplikaci dentální bižuterie.

DALŠÍ SLUŽBY V RÁMCI DENTÁLNÍ HYGIENY JSOU:

- lokální fluoridace zubů.
 - pečetění fisur na žvýkacích ploškách zubů u dětí, které zabrání vzniku kazu.
 - poradenství v oblasti výživy a správné zubní hygieny.
- Dentální hygienistka je součástí týmu pečujícího o vaše orální zdraví a jedním z „andělů strážných“ vašeho krásného úsměvu!

A na co se můžete těšit v dalších dílech? Budeme už v radách konkrétnější:

- povíme si, jak má vypadat správný kartáček a technika čištění
- jak nám může pomoci zubní pasta, ústní voda nebo žvýkačka bez cukru
- jak naše zuby ovlivňuje výživa a co s tím můžeme udělat
- jaký konkrétní vliv má onemocnění zubů na naše celkové zdraví
- probereme specializovanou péči o dětské, ortodontické, parodontologické a například i diabetické pacienty

A dočkáte se i překvapení na závěr, kdy ten, kdo správně odpoví na soutěžní otázku, dostane vstupní vyšetření v ordinaci dentální hygienistky v trvání 1,5 hodiny zdarma!

Krásné jarní dny a hodně zdraví, nejen zubního, vám přeje

Hana Vlachynská

Motto:

Z každé uchované vzpomínky na lidi a skutky, které obohacovaly a těšily druhé ve své době, cítím obrovskou sílu a naději, která proudí k nám do současnosti. Starší tak rázem omládnou, mrtví ožijí. Vše díky uchovaným vzpomínkám.

*Za Halenkovický zpravodaj
Šárka Hrubanová
v Halenkovících 9. ledna 2020*

Pokračování ze strany 1.

Pan profesor pravil, že to nevádí, a že tam půjdeme spolu.

Onoho nedělního rána přijel Josef Hubáček z nedalekých Kudlovic na kole, kde bydlel. Šel s námi i můj otec Antonín, učitel v tehdejší měšťance v Napajedlích. Táta znal Halenkovice a okolí vcelku dobře, takže nás nasměroval do kopce a potom nádhernými lesy přes

Mohylové hroby Tabarky dnes

Zemanové až někam mezi Kostelany a Novou Dědinu. Právě tam se nachází tzv. slovanský mohylník z devátého století. Těch mohyl je tam prý kolem čtyřiceti a já hleděl na ty kopečky jako vyjevený. Co je asi tam uvnitř?

Usedli jsme pod stromy a páni učitelé si povídali o Tabarkách a mohylovém lidu, i o hradišti, které tam prý bývalo před tisíci roky. Už v devatenáctém století se v mohylách hrabali tehdejší učenci a potom ještě někdy kolem r. 1910 tam sondařovali pánové z napajedelského spolku Starý Velehrad. Kdysi prý tam bývalo chráněné hradisko a opevněný val proti lupičům, nájezdníkům a další nebezpečné chásce.

Profesor Hubáček vytáhl z brašny nádobičko – lopatku, motyčku, kladívko a sítko, potom nějaké špachtle a dal se do práce. Nepamatuji si už, zda něco našel, snad pár střepek a drobností. Poslouchal jsem a zapisoval si za uši vše, co jsem slyšel, neboť pan učitel mně řekl, že o všem budu hovořit před třídou v hodině biologie, a že je zvědavý, co budu vyprávět.

Pověřen důležitým úkolem – nasbíral jsem palivo a připravil pravé skautské ohniště na opékání špekáčků. Potom jsme leželi u ohně; pánové pokuřovali a debatovali.

RNDr. Josef Hubáček z Kudlovic (*1916 - †1992) byl vynikající biolog a geolog. Svůj obor miloval. Měl rád rodné Slovácko a napsal o něm řadu knížek i vědeckých prací. Jmenuji jen některé: Vzpomínky ze slováckých dědin od Uh. Hradiště, Květena Kudlovické doliny v Chříbech, vyprávění Na slovácké dědině, Kudlovice a Vlastivěda Napajedelská. A další. Byl to vitální, veselý a energický pán, miloval vtipy, sám je vyprávěl i vymýšlel. Obdivoval živou i neživou přírodu. Jeho vyučovací hodiny byly uvolněné, humorné, ale poučné.

Když jsme se odpoledne U Svatých loučili, řekl: „Máš u mě dvojku. Chceš jedničku? Tak se nauč na středu do hodiny to a to... Ale nikomu ani muk, jasné?!“

Doma jsem zjistil, že budu zkoušen asi tak z šedesáti stran, což bylo učivo za čtvrtletí. Pln „nadšení“ jsem pak dva dny šprtal a šprtal, abych „nezklamal důvěru ve mne kladenou“. Byl jsem vyvolán a musel jsem popsat náš výlet do Tabarek. Na to, co jsem našprtal, se pan profesor ani nezeptal. Dostal jsem jedničku a byla i na vysvědčení.

Díky vám, Tabarky a pane profesore! Závěrem. Mrkl jsem na internet a zjistil, že jméno Tabarky je odvozeno od latinského výrazu taberna, což mohla být hospoda, tábor nebo ležení. Takže lze předpokládat, že v Tabarkách bývala významná vojenská stanice sloužící k obraně a ochraně cestujících, kupců a poutníků na Hradské cestě. Hájenka Tabarky pak prý bývala důležitou křižovatkou v Chříbech.

Vratislav Příkazský, Zlín

Drvař z Halenkovic

Jednoho srpnového podvečera r. 1972 jsme seděli u táboráku se vzácným hostem. Dvacítka zájemců se sešla na Kudlovické dolině se spisovatelem Jindřichem Spáčilem, který nám vyprávěl o Chříbech, jejich historii a o památkách kolem.

Zmínil se tenkrát i o halenkovickém rodákovi, panu Josefu Gregorovi, lesním dělníkovi /drvaři/ a znalci zdejších lesů od Kudlovic až po Kvasice. Mluvil o něm jako o příteli, od něhož se o přírodě a lesích kolem dozvěděl víc než z nějakých knížek. (O spisovateli Jindřichu Spáčilovi z Kroměříže jsem psal v prvním čísle zpravodaje v r. 2019.)

Je to tak dávno, že dnes bych chalupu pana Gregora už asi nenašel. Ze stráně nad údolím Doliny byl však bezvadný výhled na polní prašnou cestu stoupající strmě k hospodě U Bezlojů i na stovky ovocných stromů v humnech a na vinohrádky pod kostelem. Byly prázdniny. Vedro pralo do země i lidí. Pan Gregor mě čekal na dvorku. Seděl na lavičce, kouřil partyzánku. Táhl mu na osmdesátku, přesto působil čilým dojmem.

Vyprávěl o Chříbech, lesích a pasekách, o památných místech, vzpomínal na lesní dělníky a kamarády, vyjmenoval všechny hajné, lesní a nadlesní. Snad měl v hlavě kalkulačku, protože věděl, kdy a kde se narodili anebo kdy zemřeli. Mluvil o ptáčcích a zvířatech, o tom, kde mají skrýše, kam chodí na pastvu a pít. Znal všechna lesní zákoutí, žleby a oplocenky. Těch pár zhotovil za život na stovky kilometrů. Předvedl, jak se umí ohánět sekýrkou a k tomu poznamenal: „Šak už je mně zas dobře, ale před rokem to bylo na umřítí. Utekl jsem hrobníkovi z lopaty.“

Pan Gregor tenkrát na podzim nešťastně uklouzl a vlečka plná brambor mu přejela přes prsa. Sanitka ho odvezla do nemocnice. Tam zjistili, že mu těžký náklad zlomil sedm žeber a doktoři nad ním už dělali kříž. „No a su tady, mám asi dobrý kořínek.“

Když spisovatel Spáčil potřeboval doprovod, bral na cesty po Chříbech pana Gregora, protože ten byl živým naučným slovníkem. Znal kapličky, kříže i místa, kde se stalo nějaké neštěstí. Věděl, kde spí divocí holubi, kde jsou posedy, stezky zvěře i kam kladou pytláci pasti a oka.

Po řeči nám vyschlo v krku. Pojedli jsme chleba a špek, nejlepší jídlo „co může být“ a zavdali jsme si slivovice. Nezůstalo u jedné štamprlky, takže k domovu jsem v podvečerním vedru krácel ne právě nejbystřejším krokem. Vylezl jsem „do strku“ až k hospodě U Bezlojů a zcela znaven spláchl žízeň pivem. Doma mě okamžitě hnali do postele. Mohla za to ta páně Gregorova slivovice dvaapadesátka. Náš staříček mně jenom řekl: „Když to neumíš, tak nepij.“

Nedávno jsem viděl snad už podesáté Vesničku mou střediskovou s pane Hrušínským ml. Jak ho přejel traktor a nic se mu nestalo. Vzpomněl jsem hned pana drvaře Gregora a musím poznamenat, že to byl borec ze staré školy. Už rok poté, co vlečka s bramborami přejela přes jeho hrud', pracoval opět v lese. Bylo mu osmdesát. Takoví chlapi se přece rodí jenom na Halenkovících.

Nemám pravdu?

Vratislav Příkazský, Zlín

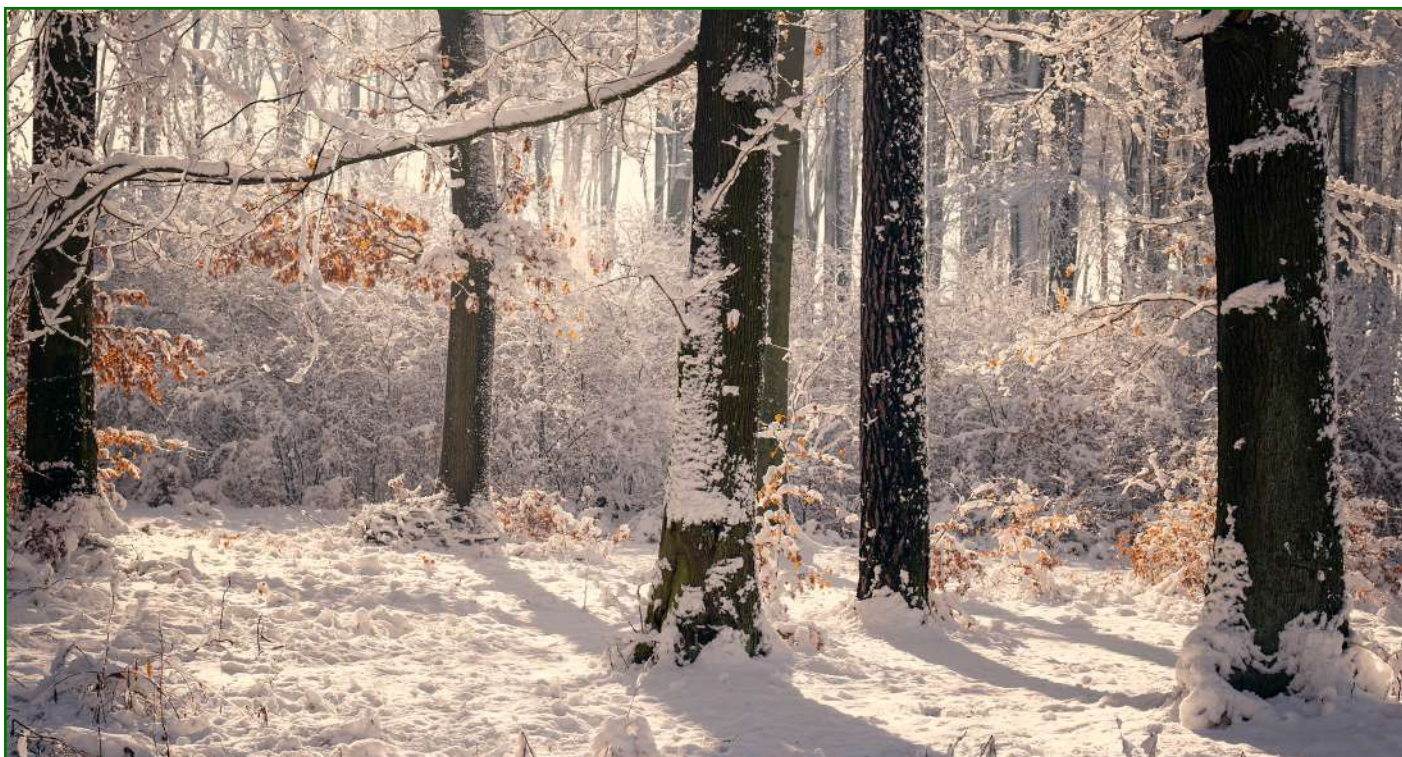

Foto: František Riedl

Než vyjede rotačka aneb Jak těžce se píší články

Zítřka mám odevzdat napsaný článek, který jsem neprozřetelně slíbil. Neprozřetelné to nebylo v tom, že bych nechtěl, ale v tom, že díky neuropatii rukou stříženou navíc v listopadu prodělaným covidem-19 moje prsty neposlouchají. Sliby lékařů, že do tří měsíců se to jakžtakž spraví, se zatím nenaplnily. A tak teď sedím osamocený na pokoji v hodonínských lázních čistounký jak prase v trokách a přemýšlím, jestli se mi podaří něco vůbec napsat. Možná znáte ten pocit: prázdný papír a prázdnost v myšlenkách zároveň. Člověk dumá, co už napsal dřív a chce se vyvarovat zbytečného opakování. Proto jsem mimo jiné i skončil v Hafanovi. Začal jsem se opakovat. V poslední fázi jsem tehdy napsal nový článek. Pak jsem trochu protočil v hlavě závit a ke svému zklamání jsem zjistil, že jsem napsal v podstatě totéž, co před osmi lety. I když mi bylo jasné, že si na ten původní starý článek nikdo nepamatuje, ale já ano a blok je tu.

Ten, kdo v životě častěji něco psával, šel občas „s kůží na trh“, to zná: Mám na to? Stojí vůbec někdo o mé názory, mé články a vůbec o mě? Když si to vnitřně odsouhlasím, nastane další vlna vnitřních pochyb: Můžu to vůbec napsat? Víte, nemám ani procento životních zkušeností a příhod jako Tonda Slaník, ale přece jen se mi v životě něco událo, o čem bych rád napsal. Třeba by to i řadu lidí pobavilo, ale část přímých aktérů těchto příhod ještě žije a ti ostatní mají své děti, vnuky a těm by možná nebylo vůbec milé číst si v obecních novinách o příhodách svých rodičů či prarodičů. Mohli by to brát dokonce jako dehonestaci své rodiny. Proto řada docela humorných příběhů pro mě zůstává a asi i zůstane tabu. A psát sám o sobě zas tak velká zábava není. I když ...

Když mě Anička vysadila před lázněmi, kladla mi na srdce: **„Chovej se slušně, zdrž se svých poznámek, které nemusí každého bavit.“** Marně.

Ze sesterny vyšla sestra se závěrečnými zprávami a s dotazem: **„Kdo ještě končí?“** A ze mě vyletělo: **„Ručník končí! Mýdlo končí!“** – hláška ze známého filmu.

Po skončení procedury jsem se zkusil zvednout z příliš úzkého lehátka, a jelikož jsem se nemohl opřít

o loket, moc mi to nešlo. Sestra naivně pronesla: **„Já Vám pomůžu.“** Podala mi ruku, já zabral a v tu chvíli jsme na lehátku leželi oba.

Čekám na proceduru, sestra jde kolem a říká: **„Doufám, že to žluté, co z Vás teče, není moč.“** Nebyla. To jsem si jen neuvědomil, že ta termoska teče, i když je víko zavřené.

„Vy jste nejtlustší člověk v lázních,“ řekla mi lázeňská, když jsem se vybatolil z vany pro invalidy. Naivně jsem se zeptal tentokrát já: **„Ted' nebo vůbec?“** **„No, vlastně před třemi lety tady byl jeden ještě o něco tlustší než Vy. Když se vecpal do masážní vany, nemohla jsem se kolem něho dostat s hadicemi a musela jsem ho vyhodit.“** Zmohl jsem se na krátkou odpověď: **„Hm, tak to jsem byl tehdy taky já!“**

Ošetřující lékař mě přemlouvá k operaci, z které mám obavy: **„Vždyť já na tu operaci poslal i vlastní sestru i švagrovou!“** Já: **„Kdybych chtěl mít co nejvyšší podíl z dědictví, tak bych je tam taky poslal!“**

Když jsem Aničku vyličil jen tento výběr z mého týdenního pobytu, povzdechla si: **„Že já vůbec něco říkala. Je to marné, je to marné, je to marné.“**

V době, kdy píšu tyto řádky, zbývá ještě týden do Velikonoc. Před rokem v naší zemi probíhala první vlna koronaviru a nikdo z nás netušil, že přijdou další vlny a i po roce se budeme s koronavirem prát. Nebojte se, nebudu se potřetí za sebou zabývat smutným tématem, i když každé klepnutí na klávesy notebooku mně připomíná, že na mém tristním zdravotním stavu se kromě koronaviru podepsala i moje vlastní blbost a lehkovážnost. Tento článek píšu de facto jednou rukou a budu se muset v budoucnu moc přemlouvat, abych něco ještě napsal. (Řada z Vás v tuto chvíli skáče do vzduchu a volá: *Sláva! Konečně mu to došlo, ale trvalo to!*) Třeba to změní můj současný pobyt v hodonínských lázních, kde se pokoušejí o zlepšení mých pohybových schopností a snaží se dát mi dohromady zchromlé nohy, bolavá záda a ruce, z nichž mně všechno padá, a jsou bez citu. (V tu chvíli se jásající výše uvedená skupina zhrouť zpátky do křeče: *„A je to v háji. Zase prd! Zase bude prznit Zpravodaj!“*)

Ale ještě žiju, byť se někteří ptají, co se mnou je, protože mě dlouho neviděli. Na toto téma vždycky podotýkám, že koneckonců je lepší mě slyšet v telefonu, než mě potkat. Jsem ve věku, kdy život víc bere než dává. Vzpomínky zůstávají.

Vzpomínám na halenkovické Velikonoce v dobách mého dětství, čili v polovině šedesátých let. Takzvaného **hrkání** jsem se účastnil jen po dva roky, protože v roce 1966 jsem začal ministrovat. Správně by se možná mělo říkat ministrantovat, ale to slovo mně vždycky rvalo uši. Stejně jako oslovení „velebný pane“ nebo dokonce „pane velebný“! Hrkalo se ve čtvrtek večer poté, co zvony „odletěly do Říma.“ Pan Vojtek, tehdejší kostelník, mě na moje naléhání vzal do kostelní věže, abych se přesvědčil, že to se jen tak říká. Pak se muselo v pátek

Pokračování na straně 13.

Ilustrační foto

Pokračování ze strany 12.

brzy ráno vstávat a v pět ráno místo zvonění poctivě vše odhrkat a odzpívat. Pak ještě v poledne a totéž večer místo obvyklého „klekání“. Navíc se v pátek odpoledne ve tři hodiny, kdy zemřel na kříži Ježíš, tzv. projížděly dvory. Nějak jsme si přece těch pár korun museli přece zasloužit. Tehdy nebylo tolik uzavřených plotů kolem domů. Dnes by to bylo nemožné. Pak se jezdilo ještě v sobotu ráno a v poledne. Mezitím odpovědní klepači vybrali v přesně vymezeném prostoru (každá skupina klepačů měla přesně vymezené úseky, pro klepání i vybírání peněz). A po posledním klepání kaprál, což byl šéf skupiny, rozdělil peníze. Samozřejmě se odečetly pokuty za chyby při klepání, když třeba někdo pozdě přestal. Dnes se tomu dnešní klepači vysmějí, ale pro nás těch 50 haléřů pokuty znamenalo 1 limonádu.

Takové jsou moje vzpomínky na naše dávné Velikonoce. Pokud jde o mou třináctiletou službu v kostele, pamatuju toho hodně. Chvilé radostné i

smutné. Dokud tu byl P. Slouka, bylo fajn. Kompletní přebudování interiéru je hlavně jeho zásluha. On především dokázal spojit lidi a farnost měla řadu velmi dobrých řemeslníků, kteří se bez nároku na odměnu zapojili. Pamatuju si latinské texty, které jsme museli odrecitovat při mši, kdy kněz byl většinou zády k lidu. Při Božím těle jsem při přenášení misálu uklouzl na stupních oltáře nasýpaných květech a po zadku sjel shora až dolů. Když mě poslal kostelník pan Vojtek „rožnout“ svíce na hlavním oltáři, nebylo to pro malého caparta, jakým jsem tehdy byl, s dvoumetrovou tyčí s namotaným hořícím knotem, nic lehkého. Nevím ani kolikrát jsem přelezl katr a šel k lavicím za maminkou: „Mamí, já to nemůžu rožnout.“ Od P. Stojaspala jsem dostal x krát pohlavky za to, že jsem mu spolu s vínem nalil do kalicha třeba i pět much. „Copak jsu nějaký muchožrout!?“ A už jsem ji měl... A to nemluví o tom, když se mě před sv. přijímáním (tehdy se k sv. přijímání moc nechodilo) ptal, jestli někdo jde ke katru. „Já tam nevidím!“ „Tak se pořádně podívej, víš, že já se nemůžu otočit.“ Jenže katr byl vyšší než já, tak se stejně musel navzdory liturgickým předpisům otočit.

Občas prostě bývá i v kostele o Velikonocích veselo. Autory následujících výroků z výše uvedených důvodů jmenovat nemůžu.

Za všechny:

První čtení z knihy **džob** (správně Job-biblická postava) Komoří **erotické** královny Kandaké (správně etiopské královny)

Nebo při projevu nad hrobem se řečník rozvášnil a pronesl směrem k rakvi: **Jak to všechno bylo krásné! Franto, řekni!** (málem v tu chvíli do hrobu přibylí dva lidé: P. Slouka a já)

Škoda, že ty časy našeho mládí jsou nenávratně pryč.

Josef Tomašík

Vysokorychlostní internet v Halenkovicích

Společnost AVONET, s.r.o., která v naší obci provozuje internetové připojení, provedla začátkem roku 2021 významnou modernizaci kabelové sítě. Celá síť tak již nově běží na technologii DOCSIS 3.0, díky které mohou občané využívat vysokorychlostní připojení o rychlosti až 80 Mb/s.

Tuto rychlost využijete zejména při stahování souborů z internetu, vysílání a přijímání videa online (homeoffice, video konference, online výuka dětí) nebo

při využívání televize přes internet, což je modernější alternativa pro starší kabelové televizní vysílání.

Společně s touto změnou také Avonet převzal k 1. 1. 2021 celou síť včetně servisní podpory pod svoji správu a tím výrazně zrychlí reakční dobu techniků na případný problém na síti nebo u zákazníka.

Více se informovat a objednávat internetové připojení a televizi můžete na webu www.avonet.cz nebo na telefonním čísle 575 575 777.

Nabídka kabelového internetu a TV pro obec Halenkovice

Internet Kabel mini (až 5 Mb/s)
Internet Kabel aktiv (až 40 Mb/s)
Internet Kabel extra (až 80 Mb/s)
SledovaniTV Start (televize přes internet)

269 Kč měsíčně
329 Kč měsíčně
429 Kč měsíčně
100 Kč měsíčně

PANDEMIE TROCHU JINAK

Od obecního záchodku ke stehnu z kačeny

Právě jsem odcházel z místní knihovny. Vlastně jsem stál u „okénka“ před knihovnou a přes dva respirátory a čtyři metry poslouchal názor na poslední 96. číslo Halenkovického zpravodaje. Názor některých čtenářů – toto číslo bylo příliš pesimistické. Nevím, kdo by také čekal něco veselého.

Tři týdny zákazu všeho možného. Už se mi protiví i ty stálé desinfekce. Tak si někde opláchnout ruce v obyčejné teplé vodě. Hned mi padne do očí kde. Nové WC. Ne nějaké obyčejné. WC v budově Obecního úřadu v Halenkovicích, to není žádný obecní záchodek, ale supermoderní toalety, za které by se nemuseli nikde na světě stydět.

Ted' mě to trklo do hlavy. Obecní úřad a, promiňte, „obecní záchodek“. Připomnělo mi to něco z mládí. Zvonokosy. Knihu, kterou znal každý z mé generace, knihu, ve které obecní záchodek hraje jednu z hlavních rolí. Humorná kniha, která barvitě popisuje události v malém vinařském městečku ve Francii, v kraji Beaujolais (božolé). Starosta, představitel pokroku ve městě, se rozhodne bojovat s konzervativci tím, že nechá postavit veřejný záchodek. První ve městě, symbol pokroku. Jak ten boj probíhal a jak dopadl, to si přečtete sami. Pro mě je to jedna z „radostných knih pro smutnou dobu“.

Zkusme si představit, jak by dopadlo fiktivní srovnání obou obcí – francouzských Zvonokos a moravských Halenkovice na poli veřejné hygieny: srovnávat záchodek z roku 1923, vlastně to byl jen dřevěný pisoár pro konání potřeb mužské části obyvatel Zvonokos při cestě z místní hospody, s moderními toaletami hodnými 21. století pro halenkovické občany, je nemožné. Je to úplně „jiný level“, jak se dnes říká. Svět pokročil i v této oblasti. V disciplíně veřejných toalet nad francouzskými soupeři v této neoficiální soutěži jasně vedeme.

Pokročíme dál. Přestože je velkou módou prohlašovat, že jsme malá země, zkusme se srovnat aspoň v něčem s Francií. Ted' namítnete, že to není možné, protože Francie je větší, bohatší, má delší historii a

Malebné Halenkovice, foto: František Riedl

vůbec, je to něco jiného. Máte pravdu, přesněji řečeno, měli jste pravdu až do loňského roku. Koronavirus celému světu ukázal, že pojem velká a malá země ztrácí na významu. Bohatství země nedělá jen její velikost, ale hlavně její občané. Takže se vraťme k našim dvěma obcím.

Jak jsem uvedl, Zvonokosy leží ve vinařském kraji Beaujolais. Ten byl vždy znám tím, že místní víno bylo nevalné kvality, jak se u nás říká „pro Pražáky“. Francouzští koumáci to za pomoci marketingových odborníků vyřešili tak, že udělali světovou módou pít toto víno jako první víno sezóny – Beaujolais Nouveau. O jeho kvalitě svědčí to, že se doporučuje ho vypít rychle, nejraději okamžitě, a přesto že je červené, má být podáváno chlazené. Tedy, jako víno nic moc. Ale marketing je mocná zbraň, a tak se snaží přesvědčit celý svět, že mít každý třetí čtvrtek v listopadu před sebou láhev Beaujolais Nouveau, je to největší životní štěstí.

To nedalo spát moravským vinařům, a tak rychle obnovili značku Svatomartinské víno. To se jako první víno každého roku popíjí ode dne svatého Martina, to je 11. 11. od 11 hodin 11 minut. To je jedniček! Co na tom, že právě 11. 11. 1918 v 11. hodin je oficiálně uznávaný okamžik konce První světové války. Pro nás je to čas otevření prvních lahví letošního vína.

Svatomartinské víno se ujalo tak, že po nějakém „božolé“ u nás dnes ani pes neštěkne. Dopadlo tedy stejně jako svého času Děda Mráz, Santa Klaus a jiní zahraniční hosté. Snad tak dopadne i koronavirus. I zde, porážíme Francii, dokonce ve víně, její hlavní zbraní!

Že v tomto případě to jde mimo Halenkovice? Vinařský region končí podle zákona těsně u Halenkovice. Vždy tomu tak nebylo. Například v roce 1845 byla místní výměra vinohradů a vinohrádků neuvěřitelných 57 měřic, to je asi 11 hektarů. Kam zmizely? V roce 1897 byly všechny zničeny révokazem, proti němuž nebyla tehdy ochrana. Takže tento nedostatek je jen dočasný. Na Halenkovicích nejsou zatím vinohrady, jen vinohrádky. A ty se rychle obnovují. Počkejme pár let, navíc ještě všichni trochu zapracujeme na globálním oteplování a v seznamu vinařských obcí budou i Halenkovice. Budoucnost sice patří nám, ale jako féroví soupeři přenecháváme bod za místní víno prozatím Zvonokosům.

Ale ještě nejsme na konci. Protože k vínu je dobré zajídat něco masného, je k němu ideální dodržet naši prastarou kulinární tradici – pojídání svatomartinské husy nebo kačeny. To ti „žabožrouti“ ve Francii neznají. Baští nejraději přebujelá játra vykrmených hus a kačen. Chudáci při krmení trpí tak, že jejich umělé přejídání (hus a kačen, ne těch žabožroutů) zakázala dokonce i Evropská Unie. Proslulá specialita se dnes dováží do Francie – z Číny!

Na svátek svatého Martina 11. listopadu mají tedy všichni halenkovičtí milovníci folkloru a dobrých zvyků hodně práce. V 11 hodin a 11 minut otevřít Svatomartinské víno a potom pojíst husu nebo kačenu. Obojí nejlépe v nějaké restauraci, budou-li ještě někdy otevřené. A kdyby se to trefilo na sobotu a v místním

Pokračování na straně 15.

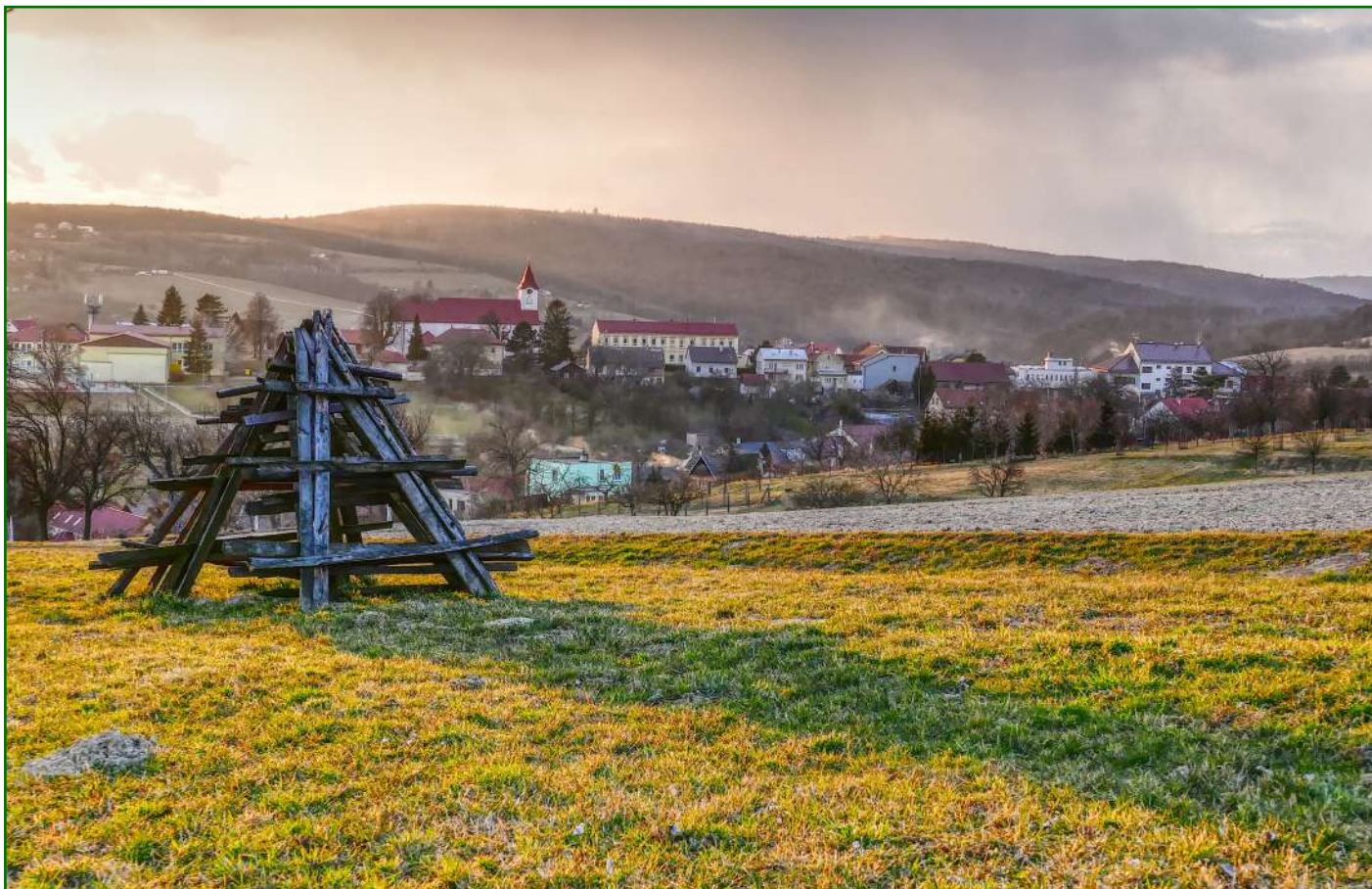
Pokračování ze strany 14.

Kulturním domě bylo Hudební odpoledne, jak to bylo před pár lety, tak moc volného času nezbývá.

V disciplíně slavnostního kolektivního pojídání svatomartinské husy či kačeny se Halenkovice zatím soutěže neúčastní, i když jsme dříve měli pěkně nakročeno. Chuť kačeny už dávno odvál čas, ale z posledního Svatomartinského posezení je na internetových stránkách obce Halenkovice soubor fotek, z nichž některé jsou velmi inspirativní.

Co nakonec? Možná jste čekali něco vážného, seriózní posouzení současné pandemické situace. Ale nedělejme si tuto dobu, beztak náročnou, ještě těžší. Piši tento příspěvek v polovině března a doufám, že až ho budeme číst ve zpravodaji, tak dnes nejpoužívanější slova – koronavirus, pandemie, covid-19, očkování, apod. už budou na smetišti dějin, tam kde skončili Santa Klaus, Děda Mráz a jiní. Už teď nám tu budoucnost závidím.

-as-

Březen v Halenkovicích 2021, foto: Robert Hruban

LIDOVÁ TVOŘIVOST

Stejně jako v každé „kritické“ době, i nyní se rozvíjí lidová tvořivost, tentokrát s pomocí moderní techniky. A tak mi mail přinesl na obrazovku nástěnku, na které byly upevněny lístky s těmito vzkazy a radami:

- Ještě štěstí, že pandemie nepřišla před 15 lety, kdy bychom byli zavřeni doma s Nokií 3310.
- Teď, když je tak nějak na ulicích klid, by se mělo asfaltovat.
- Mám nový problém. Mám co na sebe, ale nemám kam jít.
- Dnes jsem si povídala s větví pod oknem. Je velmi zlomená.
- U vchodu je zbytečné měřit mužům teplotu. Už jste viděli muže, který by šel ven s teplotou vyšší než 37,5?
- Dnes jdu vynést smetí. Jsem tak nadšená, ani nevím, co si vzít na sebe.
- Dnes jsem do každé místnosti dala flašku chlastu. Večer udělám tah po barech.
- Už mi hrabe. Myju si ruce i při odchodu ze sprchy.
- Když přijde další vlna, musím ji trávit s tou samou rodinou, co minule?
- Odstranila jsem rohožku s nápisem „Welcome“ přede dveřmi. Proč bych měla lhát?
- Ráda cestuju, právě jsem se vrátila z kuchyně – hlavního města v bytě.
- Dobrá rada do karantény – nikdy nevynechávejte snídani. Je to nejdůležitější ze všech dvaceti denních jídel.

-as-

HALENKOVICKÉ POKLADY SE OTEVÍRAJÍ VI.

Pašeráctví a pašeráci, také trocha veselohry nebo spíše tragédie a rok 1932, to vše v Halenkovicích

Hlavní část těchto výpisků se bude zabývat pašeráctvím. Musíme si připomenout, že přestože existovalo Rakousko-Uhersko, vedla mezi oběma částmi hranice, která byla hlídána proti pašování finanční stráž. Co a jak se pašovalo, to nám řeknou zápisky. Jak jsem již uvedl, události zaznamenané v jednotlivých složkách na sebe nenavazují, je to často takové „pele-mele“, všehochuť. Proto i v těchto příspěvcích se plete několik různých témat. Všechny mají ale jedno společné – obec Halenkovice. Proto si dnes můžete přečíst kromě pašeráctví i „veselohru truchlohře však podobnou“ od Františka Dobrovolného z Járků, pár zajímavostí z běžného života a událostí roku 1932, včetně návštěvy Jana Bati na pohřbu Františka Kubička.

Pašeráci

O Halenkovicích František Dobrovolný z Járků.

Čas, který vše proměňuje změnil i naše kraje, jantarovou silnici či stezku zavál, zavál i staré časy v nichž byl snad v pravěku blahobyt. Po napoleonských válkách nebylo mnohdy krejčárka v celém stavení, a tu se v našich předcích ozval obchodní duch, vzdechl, neboť Řím již jantar nepotřeboval na výrobu šperků a břehy dalekého Baltu silně stráženy i pohraniční pásma krajů, aby nikdo z poddanství utéci nemohl. Bystrá hlava našich předků chopila se pašeráctví. Pašovali tabák a sůl kuchyňskou. Na prodej byla pouze červená mořská sůl, v které však jantar nebýl, ta se musela vařit, voda z vrchu sběračkou odebírali a musela se nechávat k odpařování aspoň týden státi to se zdálo našim předkům zdoluhavé, pašovali tedy oboje. Chodili až k Baňské Štávníci – do Kremnice i Nových Zámků na uherský tabák a sůl – tuto z nebezpečnosti života zásobovali svůj kraj. Šli přes javornické sedlo k Leopoldovu anebo k Trnavě.

Šli vesele – z té doby pochází asi píseň

„Vandrovali dráteníci od Trenčína po silnici –
Trenčín – Trnava růže voňavá po silnici.

Nebojím se ani chasy

mám šablenku vysekám se,

Trenčín Trnava, růža voňavá – vysekám se.“

Nebylo však vždy veselo. Zboží pašované muselo se skrývat obyčejně v zástřeškách nebo vikýřích důmyslně z došků udělaných. Mnohdy nocovali ve skalách, ukryti před finanční stráž – čili obrajty – mnohdy ukrývali zboží své v panských stozích slámy. Bankocetle čili šajny (první papírové peníze vydávané za Marie Terezie) měnili v Kremnici za zlato jinak by snad ani žádný nevěděl, jak zlato vypadá.

Následující popis akce obrajtů u Kopunců se musí číst pozorně a převádět si „obrajtskou češtinu“ do srozumitelného jazyka. Jinak nemusíme pochopit, proč prastaríček Kopunců mohli „s klidnou duší“ přísahat, že nebyli na tabáku, „aj dyž byli“:

Tak přišli ti obrajti hledat tabák ke Kopuncom (nyní Dolníků podsedeck) prastaríčka svázali a jeden obrajt se se postavil s flintou proti nim a pravili (asi Polák to byl) „Gabunce opaguj, repetuj: Prisagám živým Bogem žes nebyl na tabaku tu tak dva prsty zvičaj proti obrazečku hlédaj a prav: Prisagam živým Bogem žes nebyl na tabaku“ – Stařeček Kopunců docela klidně zvedal prsty a po obrajtovi říkali jak jim tento již po třetí nařizoval – Přisahám – před živým Bohem žes nebyl na tabáku (myslí si v duchu to sem tam byl já s kamarády) – Strop nad chlévem byl špatný, stařenka marně upozorňovali obrajta nebylo to nic platný, museli si sednout vedle staříčka a přísahat „žes nebyl na tabáku“. Ačkoliv velká nůše tabáku byla za komínem, nedostál se k němu hledající obrajt, probořil se chatrným stropem, poraniv se a nepěkně se položil do odpadové prohlubně ve chlévě – již se víc nehledalo – tabák a staříček Kopunec zachráněni.

Z tohoto pašování však Halenkovjáci nezbohatli, bezpochyby, že zisk měli trafikanti, kteří od nich část tabáku brali a zaplatili, nádavkem jim kroucený tabák dávající, mívali tehdy chlapi míšky s tabákem dva, jeden pravý „císařský“ a druhý pašovaný. Obrajti běhali po dědinách v okolí chytající i ženské které nesly z pole trávu dívající se, zdali v ní není tabák. Znenadání potkavší obrajt kouřícího chlapa vyzval ho „Dávaj tabáčku do faječky, dávaj“ tu vytáhl ten pravý míšek z kapsy – „císařský“ a obrajtovi podal – (s líbezným úsměvem). Stalo se však také, že milý obrajt se nespokojil ale čichal ke kouři z dýmky a začal chlapa i na potkání prohlédat a tu se prý i stalo, že strýc (Aron ze Zádřinovi) kopli obrajta do břucha a než se obrajt spamatoval byli pryč. Často chodívali žandáři s obrajty do vesnic hledat tabák. Z té doby pocházel snad i ten zlozvyk že i ženské kouřily i já ještě z mých dětských let si pamatuji že stařenky přišly na besedu s fajkama a kouřily jak chlapi (utíkával jsem ven, kouř mě dusil, pouze když můj tatínek kouřil nedusilo mne to, ale divíval jsem se, jak jim ta fajka sluší). U těch Aronů to byl asi dle tradic nejbohatší podsedník, který s fojtem

Pokračování na straně 17.

Pokračování ze strany 16.

Rožnovským si aj na panstvo trůfál mívál nejpěknější volky – těmito asi obchodoval a když t'uknul čaganem na roh nebo rožek, poznal, jak je dotyčný vůl nebo dobytče starý, peněz šajnu tam měli tolik, že jich sušivali na čičici ohrabečnici.

Rovněž tak byl bohatý Škrabala na kopci, ten první s celých Halenkovic měl pokrytú chalupu šifrem, avšak byla to snad i trochu závist', že jako chlap, došků na pošívání střechy dělat neuměl.

Pašování jsou věnovány i další stránky v „Halenkovických pokladech“: Václav Sova „Dějiny Napajedel a blízkého okolí“ str. 30.

Sůl se dopravovala vozmo po královské silnici a loďmi po Moravě do Napajedel, ze Štokavy se dovážela v sudech a vozmo po silnici Gmundské vařená do Napajedel, kdež se ukládala v Solárně č. 17. a ve sklepech domů 237 a 238. Tam se prodávala pro město a okolní osady. Poddaní z okolních vesnic opatrovali si sůl a taky tabák podloudně pomocí pašeráků z Uher. R. 1752 asi v dubnu byl chycen Antonín Adamčík z Halenkovic s 38 funty tabáku. Také Mácha, Švec, Baleš, Birle z Košíků s 223 funty soli a všichni byli uvězněni ve Velké.

Jan Vičánek „Mikula“ 7/2 1934 (vložený lístek)
Pašeráci

Někteří Halenkovjáci chodili do Uher na tabák a sice Léskového. Chodili tajně v noci. Chodíval tam Figura, Pavel Gabrhelík, Kovářik. Kovářika chytili financi a prodali mu pole 6 měřic, čímž se hradila pokuta. On chodil potom po žebrotě a u křížů se modlil. Říkával, že lepší je s plným břuchem se modlit, jak prázdným dělat. Tabák nosili v pytli v nůši. Tabák byl ve vázankách a celé listy. Vázanka vážila vídeňský funt (0,56 kg). Tabák kupovali u židů.

Na hranicích na Kopanicích jich chytali obrajti. Koho chytili, sebrali mu tabák, na zadnici vybili a pustili a musel ještě platit pokutu. Někdy se stalo, že šli ve velkých skupinách 100 až 300 /tak tvrdil hrobař Gabrhelík Pavel/. Někdy mezi nimi byl i zrádce a udal obrajtrům směr kde půjdou a kde budou se přes den skrývat. Chodili lesem a polem. V létě Moravu přebrodili a v zimě přešli po ledě.

Obrajt chytil Figuru. Ten naříkal, že už nemůže jít, že je starý. Obrajt ho vybízel, aby šel pomalu že mu pomůže tu nůši nésti. Když obrajt mu nůši přebral a šel napřed, Figura ho uhodil palicí přes nohy po píštělách, obrajt se zvalil na zem a Figura zbral nůši a utekl.

Jindy zase obrajt hnál Figuru. Dohnal ho a chytil za nůši. Figura ho popadl za ruce vytáhl na nůši a utíkal s ním. Až obrajtovi ruce zmrtvěly, prosil Figuru, aby ho pustil. Ten ho pustil, obrajt spadl na zem a Figura utekl.

Pašovalo se před rokem 1848. Také pašovali z Halenkovic Antonín Adamec, Josef Zapletal, to byl staříček Zapletal Josefa vulgo „Srňáka“. Také Pálka Jan a Zapletal Jan. Tabák doma skrývali ve chlévech a v zemi, také pod střechou. S tabákem chodili po dě-

dinách a prodávali ho. Financi chodili a pátrali. I po cestě zastavili kuřáka a musil ukázat míšek s tabákem, jestli nekouří uherský tabák. Prohlédali i ve staveních. Když našli musel platit velikou pokutu. Kuřáci mívali míšky „srdečnáky“ a to byl míšek od řezníka, blána ze srdce, kočičáky a puchýře (močový měchýř prasete). Tabák se žvýkal ve velkém měřítku. Nejlepší krúcený byl...

/D/ vložený lístek, rukopis bez bližšího označení:

Monopol tabákový obnovil císař Karel II. Na hranicích moravsko-uherských byli finanční strážníci jimž lidé říkali obrajti. Ti hlídali hranice, aby se zamezilo pašování tabáku. Podloudníci tabákoví přechovávači jejich a pomocníci byli trestáni velkými pokutami. Kdo nemohl pokutu zaplatit, byl vězněn na Špilberku nebo odsouzen k veřejným pracím na hradbách nebo cestách.

A teď ta veselohra či spíše truchlohra.

Materiály, které mám ke zpracování jsou opravdu pestré. Takže teď se seznámíme s rukopisem divadelní hry. Je zde opět uvedena v neupraveném prepisu.

Výjevy ze Slováckého rodinného života
veselohra více však truchlohře podobná.

Autor: František Dobrovolný z Járků.

Čas: týden po sv. Jánů Křteli, před sv. Petrem a Pavlem, asi roku 1890.

Osoby: Staříček Antonín Klapil z podkopčí, dobrý sekáč a gořalenku od Löviho, vulty od Pravého milující.

Terezie Klapilová, robka suchá, statná, rezolutní, ale svého i ožralého muže vřele milující.

1. jednání:

Na panských lukách na Napajedelsku, kde přijde ke konci senoseče starý i mladý Lövi vyřídí že pan pojezdny od Milostivej, urozenej vrchnosti hraběte ze Štokau už vyplatil jemu (Lövimu) co každý šikovný sekáč vypil a on Lövi na to ještě každému zaval pravej anýzky donesl – v zápětí přichází němý pacholek Löviho s demižónem kořalky v plachtě trávníci na zádech břímež zdělává sedá.

Chlapi: vidouc a cítíc vůni kořalky jsou, jak tygr, když okusí krév. Lövi vyšenkovál a odchází – z druhé strany přichází správce Aplt (možná že Appelt) hřmotný chlap bachratý, řečený „Stelný Jura“ s pokladníkem. S aktovkou a křičí „to už mělo byt posečené hned za

Pokračování na straně 18.

Pokračování ze strany 17.

rose ráno a už se to mělo tejkem – tejkomeje rozhozovat“.

Chlapi sekáči „Šak nic sa nestarajte – hned' to bude dosečené žid nás tu zabavil.“

Páni: dělejte! dělejte! Eště at' vám můžem vyplatit Vaše peníze! – pohlídají na pokosy, jak je to sečený a jdou k drábům kteří pohánějí děti rozházející pokosy – z nich vybírají kmín. – Promluví několik slov s dráby. Vrací se k strýcům sekáčům – těmto pak vyplácí zbytky toho co nepropili. – Na strýca Klapila přišlo pouhých 12 krejcarů a strýc koupili si ještě paklík tabáku hodili zbylých 6 krejcarů do kabele bočnice v níž všechny své propreitéty i kamének na kosu měli.

2. jednání: Strýc přišli dom a tetka Tereza praví

Cítím zápach kořalky. Aj ty potvoro ožralá, zase byl jsi jistě u Levého.

Strýc: Nikde sem nebyl idu rovno dom s chlapama a daj na stůl oběd, nech možu jest mám hlad od rána.

Tetka přísně: „kdes pil gořalku a kde máš peníze?“

Strýc: to mám tam, donesli enem tak zavdat' a už at' vidím oběd! (Strýc sa pokřičuje a modlí se potichu před obrazem sv. Antonína poustevníka). Tetka staví na stůl talíř zasmažené polévky a strýc odkládají kabelu bočnicu na lištum. Strýc pustili sa do polévky a tetka běží do kabele, otevře ju a strýc za stolem praví:

Zdá sa mě, že máš navarené trešňové magarůny to si postihnu. Tetka skloněná ke kabeli, majíc dva krejcare v ruce praví: Tak daj mě napřed peníze a tepru dostaneš magarůny.

Strýc: Nedělej hlúpost' dej na stůl magarůny a peníze si možeš vzít šak sem jich neztratil.

Tetka donesou knedlíky a praví: jak tam nic nemáš, ty chlapec, nedám ti žrat' nic!

Strýc: Už enem ich sem daj a vem si tam peníze. Tetka položí misu a strýc křivákem knedlíky krájí a hltá.

Tetka za chvílku: Nemožu tam víc najít tot' právě tych 7 krejcarů.

Strýc máje knedlík v ústech: Podívej se lepší musí jich tam být víc.

Tetka: hledám, dívám se a nevidím.

Strýc: To by bylo pěkné! Na mú věru hm. Enem sedm grajcarů (jí hltavě dále a knedlíky z misy mizí).

Tetka: Ztracený chlapec daj mě ostatní peníze a nedělej si ze mňa blázný.

Strýc: pravím ti, že zas jak patří nepodívala ses a furt mě leda zlobíš.

Tetka: (vytahuje z kabele jednu věc za druhou a klade jich na lavku ke kamnům, strýc zatím dojídá poslední knedlík). Nic tu už nevidím!

Strýc: vem si oči do hrsti a pravím ti, podívej sa lepší. – pokřičuje se a pak se obližne.

Tetka: Toš kde sů ty ostatní mám tu enem 7 grajcarů.

Strýc: Pravím ti podívej se lepší musí jich tam být preca osm. Tetce vystupují zlostí slzy do očí, a strýc vychází ven.

Opona padá.

Jistě uznáte, že o tomto pohledu do dávno minulých let na Halenkovicích, je možno dlouho diskutovat. To si ale necháme na někdy jindy a někde jinde.

Součástí písemných památek, ze kterých připravuji tyto výpisky nejsou jen ucelená témata. Jsou zde i malé neoznačené listky, na kterých jsou různé poznámky a zajímavosti. Ukáží nám běžný život:

O židech.

Na Halenkovicích dva židé zkoušeli své štěstí, avšak marně. Nejaký žid Zuel živil se koupí kůžek, koupil si hospodu v Zádřinové anebo měl Gabrhelíkovou v pachtě, prodával chodě po domácích šátky i látky – zabíjel kozy stahoval zajíce i králíky – kůžku odkoupil a nebylo to přece nic platno, odešel jsa na mizině do Napajedel a tam zbohatl (v roce 1889–1890). Druhý přišel z Kvasic jmenoval se Švarc – měl dva chlapce v mojem stáří (narození asi v roce 1883–4–5). Ti chodívali po domech a prodávali všichni (compagnie) cikorku, šátky, látky. Vedle chlapců nechtěl ve škole žádný sedět, když posadil p. učitel Karel Veselý židáčka vedle našince propukl v lavicích odpor. Sousedi místo omluvenky přišli tetička nebo strýček za panem učitelem spravít – chlapci židé konečně usídlení v poslední prázdné lavici. Chlapci však byli velmi dotěrní přišli kamarádsky za spolužákem, aby prý věděli, kde bývá – vyprosil si kousek chleba – nebo brambor se solí odcházeli. Jednou zavedli je chlapci do jam, kde je ted' silnice a pod hrozbou oběšení na trnce – provázek měli chlapci vyzvídali na Adolfovi tajemství rituální vraždy – až se tento podělal.

Ignác Lechner Dějiny obce Halenkovice od založení – rok 1927:

*Dne 30. srpna zemřel Martin Michalík /všeobecně známý pod jménem Martin Jurů/. Bydlel v létě i zimě v dřevěné boudě, kryté došky, kterou měl postavenou v zahradě Josefa Čevory na Katernicích č. 119. Velmi rád pil. Dělal metly a zanechal 135 K, které nalezeny byly ve slámě v šátečku. Zemřel na chodníku, kde byl chodci nalezen. Podobně žije v boudě pod bukem Františka Bartoníková /všeobecně zvaná Bartonica/. V mládí byla nejkrásnější dívkou v okolí, což slyšel zapisovatel v Kvítkovicích. Projela větší města jako Vídeň, Pešt, Prahu. Veškeren svůj majetek utratila. Nyní žije na pokraji lesa v létě v zimě jako Viktorka z „Babičky“ Boženy Němcové. Žije z milodarů. Jest 58 let stará. (*1869).*

Kopání studní 1929 (při popisu roku):

Dne 8. dubna po úspěšném vrtání studní v dědině u p. Kolečkáře Ant. Vičánka č. 20. Fr. Zapletala č. 24. Fr. Kubičika, kteříž vrtali studnu již v r. 1928, odhodlal se vrtati studnu na Pláňavách u kostela Fr. Maňásek a Josef Gazdoš. Kdekdo pochyboval o úspěchu vrtání. Kupodivu přišlo se však při hloubce 21 m na vydatný pramen. Studna vrtána celkem 28 m. To dodalo mnohým odvahy a sklízeli tytéž úspěchy. Vyvrtáno tak mnoho studní, čímž odpomoženo nouzi vody na Halenkovicích.

Pokračování na straně 19.

Pokračování ze strany 18.

Rok 1932, denní události:

* V pondělí svatodušní dne 16. května oslavil Záloženský a spořitelní spolek v Halenkovicích 30leté výročí svého trvání. Toho dne dopoledne sloužena mše sv. za živé a zemřelé členy. Odpoledne byla v hostinci Josefa Bezloje slavnostní schůze, kterou zahájil starosta spolku Jan Brázdil, promluvil o významu spolku ředitel Slováckého družstva v Uh. Hradišti pan Vavřinec Kučera. Místní pěvecký sbor zapěl slavnostní zpěvy, načež schůze státními hymnami skončena.

* Téhož dne vyhořel v noci dochový domek Antonína Bučika č. 335 za dílem ve žlebě.

* Dne 18. května před půlnocí vyhořela dřevěná stodola Josefa Brázdila v Zádřinovi č. 47.

* Dne 21. května vyhořela dřevěná stodola Jana Tomašíka v Zádřinovi č. 59.

* Dne 22. května kolem 11. hod v noci vyhořel vepřový chlěvek, kolna s vozem, s hospodářským náradím a dřevem Josefa Režného v Zádřinovi č. 50.

* 9. června o 7. hod ráno vyhořel dochový domek Frant. Hanákové č. 103. na Pláňovách.

* Dne 25. června nalezl Vičánek Frant. č. 368. v lese na Hradské oběšeného Vincence Gajdůška z Kaňovic u Uh. Brodu, zaměstnance v cihelně Fr. Kratochvíla v Napajedlich. Oběšený žil ve společné domácnosti s Josefou Cackovou.

* Dne 13. července odpoledne vyhořela dřevěná stodola Jana Trvaje v Zádřiví (Zádřinovi) č. 79.

* Dne 6. srpna v noci přepadli Apolénu Bučikovou, spící pod kůlnou své novostavby František Čevela a bráti Josef a Jan Kaňovští. Chtěli se zmocnit peněz, nenašli však ničeho. Pachatelé byli zatčeni. Souzení byli porotou v Uh. Hradišti. Dostali po 3 letech žaláře, mimo Josefa Kaňovského. Jan Kaňovský v žaláři zemřel na souchotiny.

* Dne 5. září o půl noci vyhořel domek Jana Janíše, na Větráku.

* Dne 11. října vyhořela o 1. hod. odpoledne pálenice a sušárna na Pláňavách, patřící Čtenářskému hospodářskému spolku v Halenkovicích. Shořelo vnitřní zařízení sušárny.

* Dne 21. listopadu započalo se stavbou silnice od mlýna na Dolině přes Kátliny k horám. Práce měla poskytnout nezaměstnaným příležitost k výdělku.

* Dne 4. prosince pochován na zdejší hřbitově Fr. Kubíček, strojník, který se popálil v elektrárně fy Baťa ve Zlíně při výbuchu. Pohřbu se zúčastnil sám šéf závodu Jan Baťa a jeho tchán Dr. Gerbec. Hudba od fy Baťa, účast obrovská, zejména zaměstnanců baťových závodů.

* Dne 7. prosince vyhořel dochový domek Josefa Trvaje č. 25. v Dědině.

Tak, dnes již dost k zábavě i poučení. A příště? Třeba o vlivu Turků na založení Halenkovice podle Františka Dobrovolného z Járků. Tak, jak jste to ještě neslyšeli.

Antonín Slaník

Samorostlý filozof Pepek

Na Slovácku není nouze o starší chlapy, kteří mají sklony k svéráznému filozofování.

Měl jsem štěstí na takového samorostlého filosofa. Byl to důvěrný kamarád a spolupracovník Pepek Vičánek. Zajímavý byl styl jeho projevu, dělal ze sebe vesnického „balíka“ a za touto krycí maskou se skrýval vzdělaný, sečtělý, všemi mastmi mazaný lišák a samorostlý filozof. Sešli jsme se oba nedobrovolně v Jednotném zemědělském družstvu Halenkovice v roce 1964. Já jsem neměl možnost díky sociálnímu původu živnostenskému jiné možnosti studia než zemědělství a Pepek tam musel zůstat díky vlastnictví půdy rodičů. Tak to v té době bylo.

Pepek byl syn sedláka a já se tam dostal na umístěnku. Dnešní absolventi vysokých škol už nevědí, co to byla umístěnka.

Byl o 15 let starší, to je o jednu generaci a místní rodák, tak mně ve všem radil a informoval. Svá mladistvá léta zažil v době protektorátní okupace a ve vzpomínkách se do této nelehké doby často vracel.

Já jsem mu všechno věřil, i když občas díky svému specifickému humoru „cigánil až se mu z huby kúřilo“. Je někdy nesnadné odlišit pravdu od polopravdy anebo od nepravdy. Mně to nevadilo, protože v každé historce nebo informaci byl kousek jeho legráček, lépe řečeno srandy. Byl mimo jiné nadán vypravěčským uměním a komediální povahou. Zbytečně neměl přezdívkou Vičánek Směja, protože v dědině bylo Vičáneků několik a rozlišovali se podle přezdívek, (Vrzalovský, Čmelák, Čan, Polka a podobně).

Za přezdívkou se dotyční nestyděli a často je přezdívkou nazývaly i vlastní manželky.

Partizánská slivovice

Mnohé věci se na vesnici řeší odlišněji než ve městech. Je to dáno tím, že je zde v menším seskupení méně anonymity a lidé si vidí „až do kuchyně“. Když ve městě někdo leží na chodníku, tak jej většina kolemjdoucích obejde. Na vesnici zpravidla první, který ho uvidí, zjistí,

Pokračování na straně 20.

Ilustrační foto

Pokračování ze strany 19.

kdo to je, zdali potřebuje pomoc anebo pozná místního opilce a podle toho jedná.

Takovéto „strýcovské“ vztahy se promítají do politiky, a i vážnějších věcí. Zpravidla se věci řeší podle „zdravého selského rozumu“. Takovým způsobem se vyřešila situace mezi Pepkem a jeho spolužákem Rost'ou, jak mně ji popsal při „posezení“ v hospodě na Plánávách.

„Bylo to před koncem války v únoru, já sem sa ešte nezpamatoval z toho maléru s tú hostinú s esesákama, když někdo po půlnoci bouchá na vrata k nám dom. Šel sem enem tak v podlikačkách otevřít se strachem, co sa děje a vidím jak zjevení Rost'u Trpíka z dvěma ruskýma partyzánama. Všeci tře měli samopaly takové s kulatým zásobníkem. Krvi by sa ve mně nedořežal, jak sem z toho zostál vystrašený. Hned sem jich pustil „bez křesťanského pozdravěňa“ do dvora, aby nedělali nejaký štabarc. O Rost'ovi sem věděl, že pomáhál partizánom, aj sem cénil tu jeho odvahu, ale všecko sa zvrťlo jaksí ináč.

Povídám Rost'ovi, co vás sem vede a on na mě zhurta „chozjaj, davaj slivovicu“. Já na něho, Rost'ovi, jak to se mnú mluvíš? A on mně na to „po partyzánsku“. To už sem sa z prvního strachu trochu osmělil a říkám „slivovicu nemáme, šak víš, že tento rok nebylo trnek“. Matka stali z postele a došli sa na dvůr podívat, co sa děje.

Rost'a začal harašit závěrem samopalu, (já si dnes myslím, že mě chtěl postrašit a ukázat sa před kamarádama...) Matka to viděli ináč a zanaříkali: „Chlapci, nechte toho, ať sa nestane nejaké neštěstí. Já vám slivovicu donesu.“ Šli do komory a dali jim poslední celý demiónek. Rusi řekli „spasíbo“ a Rost'a sa mně škodolibě zaščeřil do ksichtu...a šli si vypít našu poslední slivovicu. Já sem tam ostál stát, jak osraný. „...dodal s typickým šklebivým úsměvem Pepek.

„Válka za tři měsíce skončila. V hospodě na Plánávách sa oslavoval „Mír“ velikú tancovačku, muzika tam hrála a pilo sa od radosti, že už je toho strachu konec. Partyzáni měli sóla a byl tam aj spolužák Rost'a a napitý jak Rus. Když ňa zhlédli, tož mně chtěl zavdat štamprlu ...a zasěj sa to nejak zvrťlo. Já sem si zpomněl na ten jeho úšklebek na našem dvoře, tak sem mu enem řekl: „chozjaj, davaj slivovicu“ a taková sem mu dál po čuni, že spadl na zem.

To by nebylo to najhorší, když padál, tak jednomu rozjařenému host'ovi vyrazil z ruky dvě piva, keré si vystál ve frontě u šenku. Ten dotýčný si myslél, že mu to udělal schválně z rozvernosti a začali sa tak spojem bit, tak sem rači šel dom, abych sa do toho nejak víc nezaplétl. Pozděj sem sa dověděl, že sa do téj bitky zapletlo víc kluků a Rost'u jako hlavního výtržníka nespravedlivě do „řiti“ nakopali a z hospody ven vyhodili. Tak sa zachovali v míru k partyzánovi... Život není spravedlivý a doma tá nespravedlnost bolí dycky víc. Tož, abych pravdu řekl, bylo mně ho aj trochu luto, protože sem to vlastně začál já. Časem sme si to vyříkali, a když idu kolem jeho chalupy tož mně dycky, když náhodú ešte má, pozve na kalíšek slivovice.“

František Libosvár

Co dělat, když nás venku zastihne bouřka?

Blíží se léto a s ním spojené bouřkové období. A protože dobrých rad není nikdy dost, přinášíme vám doporučení, jak se při takové letní bouřce chovat v přírodě. V následujícím příspěvku naleznete také poučení pro ochranu vašich domácností, jestliže vás bouřka zastihne doma.

- Během bouřky nevycházejte zbytečně ven a raději si neplánujte výlety, pokud předpověď hlásí výskyt bouřek.

- Pokud se v době bouřky nacházíte venku, schovejte se. Bezpečný úkryt před bleskem poskytují budovy, zejména velké objekty s ocelovou nebo železobetonovou konstrukcí, obecně pak veškeré stavby chráněné hromosvodem. V přírodě se můžete bezpečně schovat v hustém lese a háji, nižším porostu nebo úzkém údolí.

- Naopak se rozhodně neschovávejte pod osamělými stromy, na okraji lesa, pod převisy nízkých skal, či v menších staveních bez hromosvodu (např. staré hájence). Velké bezpečí neskýtají ani velká stavení s porušenou statikou (např. zpusklé polorozpadlé objekty), kde v případě úderu blesku hrozí další narušení zdiva a zřícení.

- Největší nebezpečí zásahu bleskem hrozí při pobytu v otevřeném terénu a na vyvýšených místech, v bezprostřední blízkosti železných konstrukcí (sloupy elektrického vedení), vysokých osamocených stromů nebo vodních ploch. Nikdy se za bouřky neopírejte o zeď či skalní stěnu.

- Během bouřky nezůstávejte na kopcích a holých pláních. Překvapí-li vás bouřka na rozlehlé holé pláni, rozhodně nepokračujte dál v chůzi a nezůstávejte ve skupině. Nejbezpečnějším řešením je přečkat bouřku v podřepu s nohama a rukama u sebe – na zem si rozhodně nelehejte.

- Jelikož je blesk jak známo silný elektrický výboj atmosférického původu, velké nebezpečí hrozí při koupání, windsurfingu, plavbě v loďce, příliš bezpečné není ani telefonování, či práce s elektrickými a plynovými spotřebiči.

- Nezdržujte se v blízkosti potoků nebo na podmáčené půdě. Vhodný úkryt nepředstavuje ani stan či malá

Pokračování na straně 21.

Ilustrační foto: F. Riedl

Pokračování ze strany 20.

jeskyně ve skále. Sezení na izolační podložce (karimatka, batoh) vás před přímým zásahem blesku neuchrání.

- Za bouřky venku pokud možno nepřenášejte kovové předměty – fungují totiž jako hromosvod.

- Při pobytu v přírodě během bouřky neutíkejte ani se neschovávejte pod osamocenými stromy, v obou případech by vás blesk mohl zasáhnout.

- Bouřka je nejvíce nebezpečná do vzdálenosti 3 km (tj. zhruba 9 s mezi hřměním a bleskem), ale v bezpečném úkrytu raději zůstaňte až do doby, než bude bouře alespoň 10 km vzdálená (tj. zhruba 30 s mezi hřměním a bleskem).

- Při hledání úkrytu před bouřkou pamatujte také na to, že ji doprovází nejen blesky, ale často i silný vítr, který také představuje riziko. Proto se držte v bezpečné vzdálenosti od vysokých stromů (hrozí vývraty, nebezpečné odletující větve můžou způsobit vážná zranění) nebo sloupů elektrického vedení (shozené dráty mohou být stále pod proudem).

- Pokud vás zastihne bouřka v automobilu, nemusíte se blesku příliš obávat. Jestliže necháte okna i dveře zavřeny, poskytne vám plechová karoserie spolehlivou ochranu. V případě silných nárazů větru však dávejte pozor na padající stromy či větve, je rovněž třeba přizpůsobit rychlost a styl jízdy extrémním povětrnostním podmínkám, popř. zcela zastavit a přečkat nepřízeň počasí v autě zaparkovaném na bezpečném místě.

- Pokud jste v budově, během bouřky se raději zdržujte na suchém místě a dále od vodovodu, kamen, elektrospotřebičů, zásuvek a telefonu. Nezapomeňte zavřít okna a odpojit z elektriny televizor a další přístroje, jejichž součástí je obrazovka.

- Během bouřky dávejte pozor na vodu a všechny látky, které snadno vodí elektrinu. Když však přece jen dojde k nehodě, první pomoc při úrazech bleskem je stejná jako při ostatních úrazech způsobených elektrickým proudem a při popáleninách. Podle stavu zraněného bývá často nezbytné použít umělé dýchání, srdeční masáž, protišoková opatření apod.

Letní bouřky přináší často také prudký přívalový déšť, který během chvilky snadno promění líně se plazící potůček v rozběsněný živel. S tím je nutné počítat již v okamžiku výběru tábořiště. Hasiči každý rok evakuují děti z letních táborů umístěných na březích potoků a řek,

které ohrožovalo náhlé rozvodnění. V takových případech jde mnohdy i o život. Při budování tábořiště je dobré také brát v potaz i nebezpečí úderu blesku – tzn. nestavět stany na holém vyvýšeném místě, v bezprostřední blízkosti stožárů či osamoceně stojících stromů, nevést mezi stany kovové dráty apod.

zdroj: <https://www.hzscr.cz/>

Bouřkové desatero

Připojujeme ještě hasičské bouřkové desatero, které je dobré mít stále v paměti.

- Pokud se v době bouřky nacházíme venku, je nutné se urychleně schovat.
- Bezpečný úkryt před bleskem poskytují budovy, zejména velké objekty s ocelovou nebo železobetonovou konstrukcí, obecně pak veškeré stavby chráněné hromosvodem.
- V přírodě se můžeme schovat v hustém lese, nižším porostu, úzkém údolí nebo v suchém příkopu v podřepu s nohama a rukama u sebe.
- Nikdy se neschovávejme pod osamělými stromy, na okraji lesa, pod převisy nízkých skal, v menších staveních bez hromosvodu nebo ve stanech.
- Největší nebezpečí zásahu bleskem hrozí při pobytu v otevřeném terénu, na rozlehlé holé pláni, na vyvýšených místech, v bezprostřední blízkosti železných konstrukcí (sloupy elektrického vedení) nebo vysokých osamocených stromů.
- Nezdržujeme se v blízkosti vodních ploch nebo na podmáčené půdě. Velké nebezpečí zásahu bleskem hrozí při koupání, windsurfingu nebo při plavbě v loďce.
- Za bouřky venku pokud možno nepřenášíme kovové předměty. Pokud jsme se během jízdy na kole dostali do bouřky, tak je dobré sesednout, vzdálit se od kola a schovat se na co možná nejbezpečnějším místě.
- Není vhodné si lehat na zem nebo stát příliš rozkročený, tím se zvětšuje plocha, kterou může blesk zasáhnout. Je důležité, aby kontakt se zemí byl co nejmenší. Obecně se doporučuje při bouři stát s nohama těsně u sebe. Pro člověka není nebezpečný jen samotný viditelný blesk, ale i jeho vybíjecí proudy, které se po úderu šíří po zemském povrchu. Jsme-li venku ještě s ostatními, tak se nikdy nezdržujeme v jedné velké skupině, zvyšujeme tím pravděpodobnost zásahu bleskem.
- Pokud nás zastihne bouřka v automobilu, nemusíme se blesku příliš obávat. Jestliže necháme okna i dveře zavřené, poskytne nám plechová karoserie spolehlivou ochranu.
- První pomoc při úrazech bleskem je stejná jako při ostatních úrazech způsobených elektrickým proudem a při popáleninách. Podle stavu zraněného bývá často nezbytné použít umělé dýchání, srdeční masáž a protišoková opatření.

redakce, J. Janeček

Zdroj: kpt. Mgr. Nicole Zaoralová - tisková mluvčí MV generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Cimburk, Kozel a Kazatelna — Tip na výšlap

Chystáte se po rozvolnění epidemiologické situace někam na čerstvý vzduch, protáhnout si tělo? Vyšlápněte si kolem hradu Cimburka. Určitě jste už poznali, že se jedná o túru v Chřibech. Četla jsem, že v rámci České republiky lze toto území označit jako jedno z ekologicky nejstabilnějších, vyznačující se nadprůměrnou lesnatostí (bukové a dubo-habrové lesy). V poslední době se po zásahu člověka listnaté porosty mění na jehličnaté, většinou smrkové, zejména na úpatí pohoří, ale to jim nijak neubírá na jejich jedinečnosti a kráse. Geologicky je pohoří Chřiby tvořeno především pískovci, jen tu a tam vystupujícími v podobě osamělých skalních útvarů a je protkané studánkami a prameny říček, strmými kopci a prudce klesajícími údolními, a to mě na „Buchlovských horách“, tak se odnepaměti u nás Chřibům říká, hodně baví a láká k bližšímu poznání. Ráda bych se o některá zajímavá místa s vámi postupně podělila.

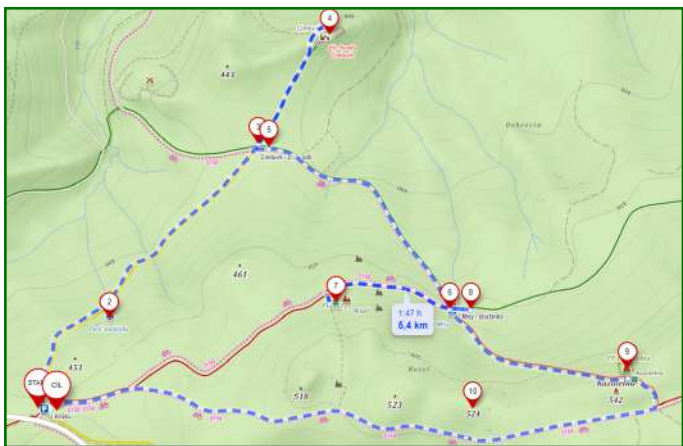
Pěkná trasa na zříceninu hradu a do okolí vede z Koryčan, z lesního parkoviště U křížku ve směru od Vřesovic. I tady po cestě narazíte na několik studánek, skalních útvarů, a dokonce na jednu přírodní rezervaci. Tato trasa má asi 5,5 km, časová náročnost 3 až 4 hodiny. Možností, jak oblast projít, je ale mnoho. Pokud vám kondice a orientační schopnosti dovolí, zkuste improvizovat a něco zajímavého si sami přidejte, nějakou neznámenou stezku nebo vrcholek. Výhodou také je, že se dá zkrátit, pokud vám dojdou síly a celkem jednoduše se pak vrátíte zpět. Je to totiž křižovatka více turistických cest. Vybrala jsem okruh, který začíná a

končí na zmiňovaném parkovišti (na mapě označeno pouze jako cíl – start není dobře vidět). Podmínkou je nějak se sem dopravit, nejjednodušší způsob je autem. Můžete jet přes Staré Město, ve směru na Boršice, Stříbrnice a Osvětimany, což je asi 40 km a zpět jeďte třeba přes Koryčany, kolem přehrady, na Stupavu, přes „Buchlovské hory“ do Starého Města, tak ujedete cca 45 km. I cesta autem může být zážitek pro ty, co se umí dívat a ocení pěkný výhled z okýnka, který je v tomto případě zaručený.

A teď už k trase. Začátek cesty jděte po žluté turistické značce, která vás dovede téměř až k hradu. Prakticky hned na začátku míjíte studánku s krásným jménem Paní (bod č. 2). Je to spíše tůňka s dřevěnou stříškou, ne příliš upravená. Na stromě vedle je tabulka s letopočtem 1933, asi datum jejího vzniku nebo obnovy.

Za chvíli dorazíte k rozcestníku (na mapě č. 3), který vás pak už po zelené dovede nahoru k pozůstatkům hradního sídla. Zřícenina hradu leží v nadmořské výšce 421 m (na mapce č. 4). Hrad Cimburk byl zbudovaný v první polovině 14. století a zaujímal strategickou polohu u křižovatky dvou dopravních cest, a to cesty od Uherského Hradiště kolem hradu Buchlova a cesty vedoucí z Kroměříže až do Hustopečí. Od poloviny 18. století je hrad uváděn jako opuštěný. Dodnes se z památkově chráněného objektu podařilo dochovat zbytky paláce a okrouhlé věže s hradbou a válcovou věží. Hrad dal postavit Bernard z Cimburka v letech 1327–1333 a roku 1348 na něj z původního hradu Cimburk (okres Svitavy) přesídlil, proto se mu také někdy říká Nový Cimburk. Původně se jednalo o gotický hrad. Postupně byl rozšiřovaný (o obytný palác, věže a další hradby) a zvelebovaný, nejvíce v 16. a 17. století. Byl typickým představitelem rychle se rozvíjející francouzské hradní architektury a s použitím nadstandardních architektonických a kamenických postupů se z něj stala stavba prvořadého významu. Byl obléhán husity a za česko-uherských válek (60. a 70. léta 15. století) byl hrad dobyt uherským králem Matyášem, útočili na něj Švédové a Turci. V průběhu času došlo k mnoha vlastnickým přesunům, krátce jej vlastnil bratr Karla IV. markrabě Jan Jindřich. Od počátku 18. století, kdy už nehrozilo nebezpečí tureckého vpádu, byl opuštěný a chátral. Tamní šlechta se přestěhovala do pohodlnějšího zámku v Koryčanech. Na konci 20. století se zdál osud zříceniny zpečetěný. Neuplynula jediná zima, po které by se rozsah hradu v důsledku zřícení staticky narušených zdí nezmenšil. Díky skupině příznivců nastal po roce 1994 obrát k lepšímu, i když z hlediska záchrany některých částí hradu je asi pozdě. Otevřený je celoročně (denně): od května do srpna od 9.00 do 18.00 a od září do dubna od 10.00 do 17.00 (v době mimořádných opatření si dostupnost ověřte). Vstup je zpoplatněný a můžete si v rámci prohlídky dojít až na hradby pod věž a pokochat se krásnou krajinou. V době mládí mých rodičů byl velmi populárním místem na trempování, vandy,

Pokračování na straně 23.

Pokračování ze strany 22.

někdy se říkalo čundry. Toto místo proslavila i kniha pro mládež od spisovatele Jindřicha Spáčila – Pod cimburskou hradní věží. Dějově je podobná filmu Páni kluci. Po prohlídce se vraťte zpět k rozcestníku pod hradem (na mapce č. 5) a pokračujte po červené až k rozcestníku U mísy (na mapce č. 6), který vám ukáže cestu ke skále Kozel, stále po červené značce. Jde o mírnou zacházku, ale stojí za to. Kozel je izolovaný skalní útvar

zajímavého tvaru, vysoký 22 metrů, chráněný jako přírodní památka (na mapce č. 7). Tvoří jej horniny pískovec a slepenec. Místo je ideální pro horolezce, je zde pro ně vytyčeno několik desítek výstupových cest s fixním jištěním. Doporučuji si Kozla obejít, z každého úhlu je úplně jiný. Dle pověsti čerti chtěli překazit Cyrila a Metodějovi stavbu kostela na hoře sv. Klimenta. Každý z nich nesl jeden velký balvan, Lucifer pak ten největší a blížili se ke kostelu. Když je Metoděj zpozoroval, vztyčil proti nim znamení svatého kříže a čerti v děsu upustili každý svůj balvan právě v tom místě, nad kterým zrovna byli. Kozel má být balvan, který nesl sám Lucifer. Podle jiné pověsti, zaznamenané v roce 1940 Rudolfem Šrotem, je skalisko zkamenělý čert vypuzený poustevníkem, který stavěl kapli pod vrcholem Ocásku. Odpočinout si můžete v krytém přístřešku s ohništěm, při opékání špekáčků nebo přípravě kotlíkového guláše. Je jen pár metrů od skály. V této části trasy se naskytá možnost vrátit se po červené k parkovišti, pokud vám už procházka stačila.

Jestli chcete pokračovat, vraťte se zpět k rozcestníku U mísy (na mapce č. 8). Kousek od něj je studánka s přístřeškem. Je vyhlášená dobrou pitnou vodou. Sběrač vody má tvar ploché mísy, proto se studánka jmenuje U Mísy. V minulosti to byl vydatný zdroj vody pro hrad Cimburk. Dnes je to oblíbené místo odpočinku a občerstvení pro turisty. Váže se k ní pověst, tak jako k většině chříbských studánek. Podle ní si kdysi vzal některý z pánů na Cimburku chudobnou dívku (paní) a když odjel pryč, jeho rodina se jí chtěla zbavit, tak ji tak dlouho chodili namáčet do studené vody až chudinka onemocněla a umřela. Některé zdroje uvádí, že se studánka jmenovala Panímísa. Dnes se jí říká jen U Mísy, asi proto předchozí studánku pojmenovali Paní. Nedaleko odtud se nachází lovecká chata Lesana, můžete se na ni podívat.

Další cesta pokračuje po červené až k poslední zajímavosti. Jedná se o strmější část výslapu. Kazatelna je osamocená skála (přírodní památka) na stejnojmenném hřebtu (553 m) s krásným výhledem do okolí (na mapce č. 9). Rozkládá se na ploše 9 x 3,5 m a výšce okolo 8 m. Na severní straně skála prudce spadá do údolí Stupavy. Jedná se o skalisko, jehož základní složkou je

křemenný pískovec. Vrchol Kazatelny je přístupný po vytesaných schůdkách. Prý byly vytesány už ve středověku. Na vrcholu je upravená plocha s železným dvouramenným křížem z roku 1972 připomínající kazatelnu. Ze skaliska je vidět přes údolí Kyjovky na protější hřeben Chřibů a pod Kazatelnou uvidíte zříceninu hradu Cimburk. O tomto místě se traduje, že bylo využíváno skutečně jako kazatelna, nejprve moravským arcibiskupem Metodějem, později i augustiniány z nedalekého kláštera na hoře sv. Klimenta. Nejnověji se uvažuje o užívání skály některou ze středověkých sekt.

Vystoupejte ještě kousek nahoru a pak sejděte na cestu. K cíli naší trasy se dostanete po cyklostezce. Chvilu se můžete kochat výhledem na protější chříbské vršky ve směru na Kyjov. Tato lesní cesta vás pohodlně dovede až na parkoviště U křížku. Chcete-li něco navíc, vydejte se ještě na vrcholek v n. m. výšce 524 m (na mapce č. 10). Pokud se pro něj rozhodnete, otevře se vám překrásný pohled do krajiny. Místo je vzdušné, plné vzrostlých buků a volně roztroušených kamenů.

Podobně pěkná je i hora vedle Cimburku, kóta 433 m. Pokuste se ji sami najít a prozkoumat. Kousek od ní je i bývalý lom z 50. let 20. století, který byl zdrojem kamene pro koryčanskou přehradu. V jeho blízkosti vzniklo ono oblíbené trampské místo a sami trampové si ho pojmenovali Vraní lom. Taky se můžete podívat na Přírodní rezervaci Ocásek, nedaleko Kazatelny, s nejvyšším vrcholkem stejnojmenného názvu. Nebojte se improvizovat, k objevování potřebujete jen trochu odvahy, sil a orientačního smyslu nebo mobil s aplikací mapy.cz.

Co poradit na závěr. Chce to pořádnou pevnou obuv a možná i turistické hole. Stává se, že po deštivém počasí jsou některá místa bahnitá. O víkendech a svátcích se připravte na větší množství turistů. Je to oblíbené a často navštěvované místo, proto si přivstaňte, ať v klidu zaparkujete a vyhnete se davu. Tuzemské a zejména místní památky jsou v této době hodně „v kurzu“. Cimburk a okolí navštíví ročně až 22 tisíc lidí. Konkrétně tento výlet jsme podnikli 17. listopadu 2020.

Informace jsem čerpala z webu cs.wikipedia.org, mapy.cz, estudanky.eu a také z www.cimburk.eu. Poslední jmenované webové stránky jsou plné zajímavostí o hradu a jeho historii. Určitě se podívejte, budete překvapení bohatou minulostí. Příště slíbená Spáčilova naučná stezka se zaměřením na Komínské skály.

Text a foto: Bohdana Blažková

Denní stacionář v Otrokovicích pro občany Halenkovic

Protože SENIOR Otrokovice svou kapacitou 24 lůžek nemůže vyhovět všem žadatelům o umístění v domově se zvláštním režimem (což je služba v SENIORu určená občanům starším 65 let, kteří trpí Alzheimerovou chorobou a jinými typy demence), chceme upozornit veřejnost na služby denního stacionáře v přízemí budovy C. Nabízíme pomoc potenciálním klientům i všem těm pro všechny ty, kteří denně pečují o nemocného člena rodiny, potřebují docházet do zaměstnání a získat čas i pro osobní potřeby.

V denním stacionáři si klienti starší 45 let osvojují nové schopnosti a dovednosti, získávají kontakt se svými vrstevníky a smysluplně tráví volný čas, ale mohou i odpočívat. Při některých aktivitách, jako jsou

pohybová cvičení nebo kulturní akce, se klienti denního stacionáře připojují ke stálým klientům pobytových služeb. Jednou z nesporných výhod stacionáře je denní počet klientů. Menší skupinky do maximálního počtu pěti osob umožňují udržet osobní přístup ke každému z nich.

Stacionář je k dispozici od pondělí do pátku mezi 7.00 až 15.30 hodin, přičemž si lze dohodnout, ve kterých dnech se klient bude programu účastnit. Přepravu klientů podle domluvy zajišťuje rodina nebo zaměstnanci organizace.

Zdeněk Mikel

ředitel organizace Senior Otrokovice

Centrum denních služeb pro seniory

Naším posláním je poskytovat ambulantní službu, která nabízí přiměřenou individuální pomoc a podporu seniorům se sníženou soběstačností, kteří chtějí trávit volný čas v příjemném prostředí a ve společnosti svých vrstevníků.

Cílová skupina jsou senioři od 60 let, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby a kteří mají zájem se zapojovat do nabízených aktivit, které centrum nabízí.

Trávíte rádi svůj volný čas ve společnosti svých vrstevníků? Nechcete nebo nemůžete být sami celý den doma? Anebo máte ve své domácnosti rodiče či prarodiče a nevíte, jak skloubit zaměstnání s péčí o ně? Pokud jste si odpověděli, alespoň na jednu otázku ano, tak naše sociální zařízení Centrum denních služeb pro seniory je tu pro Vás.

Centrum denních služeb pro seniory poskytuje ambulantní službu, seniorům od 60 let se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního znevýhodnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby, a kteří mají zájem se zapojovat do nabízených aktivit, které centrum nabízí. Ke každému uživateli služby přistupujeme důstojně a individuálně. Zajišťujeme mu poradenství, spolupráci s rodinou, motivujeme ho a snažíme se co nejvíce uživatele zapojovat do dění v zařízení.

Služby, které centrum nabízí jsou placené a odvíjí se od poskytovaných úkonů, které si uživatel centra volí dle své potřeby.

Centrum denních služeb pro seniory, kde uživatelé mohou trávit svůj volný čas OD PONDĚLÍ DO PÁTKU OD 7:00 do 15:30 hod., naleznete v UHERSKÉM HRADIŠTI v části zvané Rybárny, Moravní nábřeží 81. STŘEDISKO JE BEZBARIÉROVÉ.

Bližší informace naleznete na internetových stránkách www.uhradiste.charita.cz nebo na emailu cds@uhradiste.charita.cz, či osobně v Centru denních služeb pro seniory v Uherském Hradišti nebo na telefonním čísle 725 520 983.

Pokud Vás naše sociální služba zaujala přijďte se za námi podívat.

Budeme se těšit na Vaši návštěvu.

Centrum denních služeb pro seniory

Adresa: Moravní nábřeží 81,

o86 01 Uherské Hradiště – Rybárny

Telefon: 725 520 983, 572 151 454

E-mail: cds@uhradiste.charita.cz

Vedoucí projektu: Mgr. Radka Stuchlíková

Zástupce vedoucí: Pavlína Šmerdová, DiS.

Provozní doba: Po - Pá 7.00 – 15.30 hod.

Informace o službě

Kapacita: 10 klientů denně

Forma služby: ambulantní

Středisko je bezbariérové

ZUŠ Rudolfa Fírkušného

Výtvarný obor, Halenkovice

Jsmo uměleckou školou, která poskytuje vzdělání ve výtvarném a hudebním oboru v Napajedlích. Příští rok oslavíme 70 let své existence. Učí u nás 25 pedagogů – absolventů konzervatorií, hudebních a výtvarných akademií. Škola sídlí v renovované budově starého kláštera v centru města, má bohaté prostorové i materiální zázemí.

Výtvarný obor se zabývá malbou, grafikou, kresbou, počítačovou grafikou, keramikou; žáci pracují se sklem, smaltem, vytváří trojrozměrné práce, koláže atp.

Hudební obor nabízí celou škálu klávesových, smyčcových, strunných, bicích, dechových nástrojů a zpěv. Děti hrají jak sólově, tak v orchestru, komorních souborech, jazzových či bigbeatových kapelách, v cimbálové muzice nebo zpívají ve sboru.

Po absolvování I. stupně (přípravný ročník plus 7 let), stejně jako II. stupně (4 roky), žáci ukončí studium **absolventským koncertem** v nádherné Klášterní kapli – Koncertní síni R. Fírkušného nebo **absolventskou výstavou** v moderním prostředí Muzea Napajedla.

Přípravná výchova se učí v Napajedlích, protože má své specifické požadavky, ale především kvůli mladším žákům jezdí naši učitelé i k Vám, do Halenkovic. Učí se zde i hudební nauka. V pozdějších ročnících je už vyučování vázáno na další předměty, a to na soubory, sbory, orchestr atp. vyučovaných v Napajedlích.

Zázemí nám v Halenkovici poskytuje základní škola, se kterou máme výbornou spolupráci. Vstříc nám i mateřská školka, kam jezdíme s hudebními ukázkami za dětmi a malí školáčky na oplátku navštěvují naše hudební pořady pro školky.

Naši žáci mají velkou výhodu. Získávají humanitní vzdělání, kladný vztah k hudbě a výtvarnému umění. Právě v současné situaci se ukazuje, jak velký dar je to, když se mohou ve volném čase věnovat svému koníčku: zahrát si, zazpívat, vytvořit výtvarné dílko.

Pokud chcete obohatit své děti o hodnotné zájmy a zajímáte se o studium na ZUŠ R. Fírkušného Napajedla, prohlédněte si naše stránky www.zusrf.cz, případně nás oslovte telefonicky nebo e-mailem.

Na webových stránkách najdete také přihlášku. Vyplňte ji třeba už teď. Na konci školního roku proběhne přijímací řízení, o kterém každého zájemce budeme na začátku června informovat.

*Lenka Hanáčková,
ředitelka ZUŠ R. Fírkušného, Napajedla*

Muzikanti a výtvarníci on-line

Distanční vyučování. Tolikrát proklínané a znevažované. Můžeme se jakkoli zlobit, ale musíme přijmout fakt, že nám nic jiného nezbyvá. Poprat se s ním, dostat z něj tolik, kolik jen půjde. Slychám, že nemá smysl učit děti hudbě a výtvarce „na dálku“. Není to pravda. Naopak, to nejlepší, co můžeme pro své děti udělat, je podpořit malé muzikanty a malíře v jejich úsilí. Aby v nelehkých obdobích života se mohli utéct k hudbě nebo výtvarnému umění. Vždyť i naši předkové si z radosti vesele zpívali, ve smutku naopak vložili své slzy do jímavých lidových písní. Také vyžívání lidových krojů chtělo nejen velkou dávku zručnosti, ale také dobré „výtvarné oko“ s citem pro barvy.

Učitel i žák před obrazovkami počítačů. Nese to s sebou spoustu situací, které by při prezenčním vyučování nenastaly. Poznate všechny domácí mazlíčky osobně. Jsou vám představeni pejsci, kočičky, želvy, ještěrky, rybičky... Houslista David hraje za hlasitého doprovodu andulek, které mu občas za letu přistanou třeba na hlavě. Krásná je spolupráce s rodiči, o kterou se se mnou podělila kolegyně houslistka: holčička, začínající se učit hrát na housle, bojuje s držním nástroje. „Dej si ty housle výš!“ Z levé strany obrazovky se vynoří maminka a postrčí housle výš. „Výborně. A narovnej ten paleček.“ Z pravé strany se na obrazovce vynoří tatínkova ruka, pomáhající narovnat prstík.

Učení „na dálku“ nám všem pěkně zkomplikovalo život. Postup je pomalejší, nemohou se konat besídky, výstavy, koncerty. Důležité však je, abychom se nevzdávali. Přijdou lepší časy a všechno si vynahradíme!

L. H.

Vládiík Hladíl, online výuka

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Konečně je tady pořádná nadílka

Sněží, sněží, volaly v lednu děti ve školce, a protože už ráno viděly naši zahradu zasněženou, nemohly se dočkat, kdy už půjdou ven. A tak se navlékly kombinézy, nasadily čepice a rukavice a hurá do sněhu. Jezdilo se na lopatách, koulovalo, dělali se andělíčky ve sněhu a spoustu dalšího. Do školky jsme se pak všichni vraceli rozesmátí a s pěknými červenými tvářemi. Doufáme, že nám ten sníh ještě chvíli vydrží, abychom si dosyta užili.

Marie Mihálová

Sněhová Sluníčka

Konečně jsme se dočkali a třída Sluníček mohla vyrazit do zasněžené krajiny jezdit na lopatách. Některé děti si ji přinesly z domu a jiným jsme ji půjčili v naší školičce. Mírný kopeček, kde to dobře pádilo, jsme vybrali hned u školní jídelny. Podle výrazů jejich tvářiček si to dětičky moc užily a taky zapojily paní učitelku Elišku, aby si jízdu vyzkoušela. To tedy byla legrace ...

Ale zimu jsme si udělali i ve školce a pro radost jsme si vytvářeli zimní sněhule, které jsou vystaveny na chodbě mateřské školy.

Eliška Černochová

Tři králové

My Tři králové jdeme k Vám, štěstí zdraví vinšujem Vám, ...

Školcoví králové nebyli jen tři, těch bylo mnohem víc! A čím víc králů, tím víc přání štěstí a zdraví, které Vám přejeme po celý rok 2021.

Víte vy vůbec, kdo to byli Tři králové? My ve školce to víme! Celý týden jsme si o třech králech povídali, hráli jsme si na putování do Betléma, tvořili jsme a vyráběli. Naše tříkrálové putování jsme zakončili v místním kostele, kde jsme si poslechli příběh o narození Ježíška a za zvuku koled znějících z varhan jsme se porozhlédli po krásné vánoční kostelní výzdobě.

Ilona Plisková

Krmíme ptáčky

Jelikož je zima a ptáčci mají nouzi o jídlo, rozhodly jsme se s dětmi v Beruškách vytvořit pro ně krmítko. Děti si z domova donesly pro ptáčky různá semínka, která jsme zamíchaly do rozpuštěného sádla a obalily v něm roličku z tvrdého papíru a krmítko bylo na světě! Hotová krmítka jsme pak společně zavěsily na zahradu a nyní už jen pozorujeme, jak se k nám slétají ptáčci.

Jaroslava Válková

Na severu věčný sníh

Daleko na severu je grónská zem, žije tam Eskymačka s Eskymákem.... Takto začíná známá píseň Jaromíra Nohavici, která zněla také naší školkou po celý měsíc. V lednu, když jsme začali plánovat téma o Eskymácích, moc jsme si přáli, aby sníh dorazil i k nám a my mohli na vlastní kůži poznat, jak se žije Eskymákům. Kdo ví, třeba to byly právě děti ze školky, které písničkami a básničkami sněhovou nadílku přivolaly. Ve školce jsme si nejen povídali o tom, jak Eskymáci žili, či žijí dnes, kde bydlí, co jí, ale také o zvířatech, která žijí v polárních oblastech věčného sněhu a ledu. Děti v tématu mohly vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí.

Marie Míhálková

BERUŠKY

POZOR, JEDOU KOŤÁTKA!

Už to jede, už to sviští,... Všichni z dráhy pryč, protože se z kopce dolů na bobách a na lopatách řítí celá třída Koťátek.

Ilona Plisková

Eskymácká zima

Ve školce sice nežije Eskymačka s Eskymákem, ale máme tu hromadu prima dětí, které můžou být úplně vším, čím chtějí. Třeba sněhuláky, rampouchovými bábami, sluníčky a mrazičky,... protože na všechny tyto věci jsme si ve školce hráli. Jako mrazíci jsme venku tvořili barevný led. Když jsme byli rampouchovými bábami, tvořili jsme ledové rampouchy, váleli jsme je z plastelíny a také jsme si o rampouchových bábách zahráli pohádku. Od Eskymáků jsme se dozvěděli pověst o tom, jak vznikl narval a taky jsme si na narvaly zahráli legrační hru. Se sněhovými vílami jsme tančili po oblacích, jako sněhuláci jsme se provalili celou sněhovou plání. A jeden den jsme měli úplně celý sněhově bílý. No řekněte, má se někdo tak krásně a ledově jako my?

Ilona Plisková

KOŤÁTKA

Opravy v mateřské škole

Na letošní hlavní prázdniny byla z důvodu nevyhovující, zastaralé a v některých případech už i nebezpečné elektroinstalace naplánována rekonstrukce rozvodů elektrické energie ve starší části mateřské školy včetně nových zásuvek, vypínačů a dalšího zařízení.

Vedení ZŠ a MŠ Halenkovice řešilo na schůzce s elektrikáři, zda se vůbec tato plánovaná akce stihne provést během obvyklého uzavření školky o hlavních prázdninách. Dle slov vedoucího firmy RYVA ELEKTRO bylo by třeba prodloužit dobu uzavření MŠ, pokud mají být realizovány mimo elektroinstalace také nové rozvody zabezpečovacího systému, výmalba rekonstruovaných prostor, úklid a nastěhování nábytku.

Proto jsme využili rozhodnutí vlády ČR o uzavření mateřské školy od 1. března z důvodu zhoršení situace v souvislosti s onemocněním covid-19 a oslovili elektrikářskou firmu s dotazem, zda by bylo možné uskutečnit alespoň část plánovaných prací už v měsíci březnu. Ve čtvrtek 4. března byla provedena obhlídka všech míst v mateřské škole, kde by měly být provedeny opravy. V pondělí 8. března zahájili elektrikáři práce související s rekonstrukcí elektroinstalace. Ještě před tím zaměstnanci mateřské školy operativně vyklidili prostory v mateřské škole, ve kterých se bude sekát, bourat, tahat nová kabeláž, malovat a další činnosti. Se stěhováním těžších kusů nábytku pomáhal pan školník a zaměstnanci OÚ Halenkovice.

Práce byly složitější o skutečnost, že nebyla k dispozici žádná projektová dokumentace z doby, kdy se elektroinstalace v mateřské škole prováděla.

V týdnu od 8. března do 12. března nastoupili také pracovníci, kteří provedli modernizaci zabezpečovacího systému. Naším požadavkům vyhověla i malířská firma Vašíček a ke konci týdne zahájila práce s odstraněním mnoha vrstev starých výmalb tak, aby mohla být provedena kvalitní nová výmalba rekonstruovaných prostor.

Mateřská škola byla opět otevřena (pouze pro předškoláky a děti zaměstnanců IZS) v pondělí 12. dubna. Do tohoto termínu se stihla provést většina plánovaných prací tak, že po znovuotevření MŠ se dokončovala pouze rekonstrukce třídy Sluníček a přilehlých šaten.

Díky vstřícnému a operativnímu jednání výše zmíněných firem, aktivnímu zapojení všech zaměstnanců MŠ, pana školníka a zaměstnanců OÚ Halenkovice byla provedena rekonstrukce v době uzavření mateřské školy z důvodu pandemie a nebude se tak muset prodlužovat doba uzavření MŠ o hlavních prázdninách.

Přikládáme několik aktuálních fotografií z probíhajících prací.

*Marie Kašíková
ředitelka ZŠ a MŠ Halenkovice*

Distanční výuka v mateřské škole

PŘEDŠKOLÁCI

I když jsme se mylně domnívali, že jaro roku 2020 bylo pouze nešťastnou výjimkou, situace se během roku ani trochu nezlepšila a my jsme opět i ve školce museli zase po roce přistoupit ke vzdělávání na dálku – k tzv. *distanční výuce*.

Jelikož je předškolní vzdělávání povinné, vyplývá z tohoto paní učitelkám milá povinnost dětí i na dálku alespoň nějakou formou vzdělávat. A povinností dětí – předškoláků ze třídy Koťátek - je, se tohoto vzdělávání zúčastnit. Na rozdíl od mladších dětí, které by vlastně po dobu, kdy jsou teď doma, nemusely dělat vůbec nic. Ale děti jsou nevyčerpatelným zdrojem energie, a tak i mladší děti ze třídy Berušek radostně plní úkoly, které jim jejich paní učitelky zasílají. Protože dětem jejich kamarádi i paní učitelky ve školce zkrátka a dobře chybí.

Distanční výuka ve školce v žádném případě není nastavena tak, aby děti trávily celé dny vsedě u stolku. Pro děti a jejich správný vývoj je potřeba spousta pohybu a aktivních činností. Máme to štěstí, že bydlíme na vesnici, kde není problém vyběhnout co chvíli ven do přírody. Děti se rozvíjejí i drobnými domácími pracemi a povinnostmi. Pomoc při vaření, pečení, sázení kytek, vynesení koše apod. To všechno jsou věci, které u dětí rozvíjejí samostatnost, kreativitu, motoriku, schopnost spolupráce, smyslu pro povinnost a mnoho dalšího. Ale je nutno se i na chvíli zklidnit a věnovat se úkolům.

Paní učitelky pro děti připravily balíčky s pracovními listy a výtvarnými nápady, aby děti každý den

mohly splnit jeden pracovní list. Pracovní listy jsou vybrány tak, aby přispívaly k celkovému rozvoji dětí (grafomotorické dovednosti, hrubá a jemná motorika, správný úchop, zrakové vnímání, paměť a pozornost dětí, předčtenářské i předmatematické dovednosti, logopedická péče, apod.)

Celá třída předškoláků je s paními učitelkami v kontaktu na sociálních sítích, což velmi napomáhá k dobré spolupráci. Děti mají možnost prezentovat své výrobky, pochlubit se tím, co doma dělají, co tvoří, s čím si hrají, jak se jim daří.

Paní učitelky jim na oplátku natáčí krátká videa s písničkami, básničkami, pohádkami, hlavně aby bylo veselo a abychom stále zůstali v kontaktu.

Doba je podivná, to víme všichni a už to bylo mnohokrát řečeno. Nedívejme se ale na celou situaci jen s černými brýlemi na očích. Zkusme se na to podívat i z té druhé stránky: rodiče si s dětmi mohou užít společný čas doma, který by za normálních okolností trávili v zaměstnání, můžeme chodit hodně na procházky a radovat se z krás probouzející se přírody, nemusíme se tolik honit, ale pracovat více v klidu.

A tak vám všem, nejenom dětem a rodičům, přejeme: odpočívejte, povídejte si, hrajte si, nehoňte se, ale zkuste trochu přibrzdit, když už nás k tomu doba nutí. Vždyť čas tak hrozně letí a z malých předškoláků ze školky za chvíli budou školáci, študáci, dospěláci.

Ilona Plisková

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Prospěch a chování za 1. pololetí školního roku 2020/2021

ŠKOLNÍ DRUŽINA: 57 (55+2)

I. oddělení: *Blanka Stuchlíková* – 21 dětí z prvního ročníku

II. oddělení: *Simona Přílučiková* – 15 dětí (druhý ročník, třetí ročník + jedna žákyně pátého ročníku)

III. oddělení: *Bc. Pavla Kašpárková* – 19 dětí (třetí + čtvrtý ročník)

Ranní družina: celkem 30 dětí, z toho 2 žáci chodí jen do ranní družiny.

Při distanční výuce fungují dvě oddělení. Děti jsou rozděleny i venku na sportovišti.

1. TŘÍDA

Třídní učitel: Mgr. Tereza Abrahamová

Počet žáků: 24 (13 chlapců, 11 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 24

Samé jedničky: Daniel Flora, Sofie Fürstová, Daniel Hanáček, Sára Horková, Vojtěch Hubáček, Petr Huleja, Bronislav Timon Chytil, Michal Janko, Edita Jánošíková, Sofie Kašparová, Lucie Kedrová, David Kocourek, Marek Machala, Mojmír Michael Markovec, Marek Mazel, Lucie Mészáros, Eva Pechtorová, Aneta Talašová, Štěpán Jakub Trvaj, Eliška Trvajová, Zlata Trvajová, Tomáš Urban, Alex Vachuta, Ela Vičánková

Panel cti: *Edita Jánošíková, David Kocourek, Eliška Trvajová* – za výborný prospěch, vzorné chování

2. TŘÍDA

Třídní učitel: Mgr. Hana Čechová

Počet žáků: 15 (6 chlapců, 9 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 15

Samé jedničky: Jakub Čányi, Liliana Chludová, Pavel Chochul, Eliška Kašpárková, Karolína Kašpárková, Matěj Kubičík, Nela Magdaléna Kylarová, Jakub Macků, Nela Nekorancová, Anna Pavelka, Šimon Pliska, David Staněk, Emily Sukupová, Viola Vysloužilová

Panel cti: *Liliana Chludová* – za výborný prospěch a aktivitu ve vyučování.

3. TŘÍDA

Třídní učitel: Mgr. Petra Barcuchová

Počet žáků: 20 (14 chlapců, 6 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 19

Samé jedničky: Dominik Bahula, Filip Dundálek, Noemi Frolíková, Samuel Hanáček, Vladimír Hladil, Jiří Janeček, Aneta Jánošíková, Adam Karbowiak, Jakub Kocián, Valdemar Kovalovský, Samanta Petrášová, František Rusek, Radek Šimko, Tobiáš Veselský, Tobias Kocáb

Prospěli – 1

Panel cti: *Adam Karbowiak* – vzorné chování, výborný prospěch, aktivní, spolehlivý

4. A TŘÍDA

Třídní učitel: Marta Skýpalová

Asistent pedagoga: Marta Moučková

Počet žáků: 16 (10 chlapců, 6 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 15

Samé jedničky: Ema Kedrová, Roman Slezák, Matěj Vičánek

Prospěli – 1

Panel cti: *Petr Gabrhelík* – za výborný prospěch, vzorné chování

4. B TŘÍDA

Třídní učitel: Mgr. Marcela Palúchová

Počet žáků: 15 (6 chlapců, 9 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 12

Samé jedničky: Pavlína Fürstová, Adam Holejšovský, Tereza Kašíková, Kristian Kocáb, Zuzana Surá, Filip Štulíř, Amálie Sudková, Eliška Svobodová, Veronika Vičánková

Prospěli – 3

Panel cti: *Amálie Sudková* – za vzorné a kamarádké chování, pečlivou přípravu a přístup ke školním povinnostem, aktivitu při distanční výuce.

5. TŘÍDA

Třídní učitel: Mgr. Pavla Svitáková

Asistent pedagoga: Simona Přílučiková

Počet žáků: 25 (9 chlapců, 16 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 20

Samé jedničky: Šárka Bařinková, Adéla Gabrhelíková, Johana Hladilová, Helena Hrubanová, Šárka Juřenová, Martin Kašpárek, Hannah Kovalovská, Lucie Mikešová, Aneta Nekorancová, Rostislav Trvaj

Prospěli – 5

Panel cti: *Šárka Juřenová* – pravidelná a pečlivá práce ve škole i doma

6. TŘÍDA

Třídní učitel: Mgr. Monika Urbancová

Počet žáků: 25 (18 chlapců, 7 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 16

Samé jedničky: Petra Mrázková, Norbert Pešl, Jakub Šimík

Prospěli – 9

Panel cti: *Petra Mrázková* – za výborný prospěch

7. TŘÍDA

Třídní učitel: Mgr. Pavla Manová

Počet žáků: 25 (14 chlapců, 11 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 12

Samé jedničky: Amálie Michaela Hradílková, Beata Petrášová, Leona Prokopová, Roman Vašíček

Prospěli – 11

Neprospěli – 2

Panel cti: *Milan Koutný* – velmi dobré studijní výsledky, snázivost, pracovitost, aktivita

8. TŘÍDA

Třídní učitel: Mgr. Bohdana Ambrožová

Počet žáků: 18 (7 chlapců, 11 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 8

Samé jedničky: Klára Valentíková

Prospěli – 9

Neprospěli – 1

Panel cti: *Klára Valentíková* – za vynikající prospěch a příkladnou práci během distanční výuky

9. TŘÍDA

Třídní učitel: Mgr. Libor Lízal

Počet žáků: 18 žáků (12 chlapců, 6 dívek)

Prospěch: prospěli s vyznamenáním – 9

Samé jedničky: Daniel Juřena, Kateřina Mrázková, Tomáš Šubík, Štěpán Palla

Prospěli – 9

Panel cti: *Jolana Plisková* – za výborný prospěch a velmi kvalitní práci v období distanční výuky

CHOVÁNÍ:

Za první pololetí byly na prvním a druhém stupni celkem uděleny: 3 napomenutí třídního učitele za nevhodné chování a neplnění školních povinností.

Olga Idesová

POLOLETNÍ KLASIFIKACE

Žáci naší školy byli za 1. pololetí školního roku 2020/2021 hodnoceni známkami.

Předání vysvědčení proběhlo následovně:

Žáci 1. a 2. ročníku dostali výpis z vysvědčení 28. ledna 2021 ve škole.

Žákům 3. až 9. ročníku byl výpis z vysvědčení předán dle domluvy v průběhu měsíce února.

Dne 28. 1. 2021 byly známky za 1. pololetí školního roku 2020/2021 zveřejněny žákům a zákonným zástupcům ve školním informačním systému Bakaláři.

V pátek 29. 1. 2021 byly pololetní prázdniny pro všechny žáky a neprobíhala ani distanční výuka.

*Olga Idesová,
zástupkyně ředitelky školy*

Projekty v ZŠ a MŠ Halenkovice

Na základě výzvy č. 02-18-063 pro Šablony II v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání s názvem prioritní osy Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání požádala ZŠ a MŠ Halenkovice o dotaci na projekt „Veselá škola II“ v celkové výši 1 233 162 Kč, z čehož z prostředků EU bylo uhrazeno 1 048 187,68 Kč a ze státního rozpočtu 184 974,32 Kč.

Projekt byl schválen k realizaci v časovém horizontu: 1. 1. 2019 – 31. 12. 2020 pod registr. číslem CZ.02.3.68/0.0/0.0/18-063/0011251.

Vzhledem k tomu, že v roce 2020 byla prezenční výuka žáků na několik měsíců přerušena, nemohly být některé aktivity projektu realizovány a škola požádala o prodloužení projektu do 30. 6. 2021. Žádosti bylo vzhledem k oprávněným důvodům vyhověno.

Aktivity projektu „Veselá škola II“

- Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ
- Využití ICT ve vzdělávání /škola získala 10 nových tabletů včetně nabíječky pro tablety/
- Kluby pro žáky základní školy /čtenářský, badatelský, klub logiky/
- Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem

- Personální podpora MŠ – chůva
- Projektové dny ve výuce v MŠ
- Projektový den mimo školu v MŠ
- Vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ – inkluze
- Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí v MŠ – logopedie, zralost dítěte pro nástup do 1. ročníku ZŠ

Řídící orgán OP VVV vyhlásil výzvu Šablony III č. 02-20-080 /MRR/ v prioritní ose 3. V rámci této výzvy požádala ZŠ a MŠ Halenkovice o dotaci na projekt „Veselá škola III“. Žádost o podporu byla schválena pod registr. číslem CZ.02.3.X/0.0/0.0/20-080/0019296 s plněním v celkové částce 791 116 Kč a s časovou dotací: 1. 1. 2021 – 31. 12. 2022.

Aktivity projektu „Veselá škola III“

- Využití ICT ve vzdělávání v ZŠ
- Kluby pro žáky základní školy
- Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem
- Projektový den ve výuce - povinná aktivita
- Projektový den mimo školu v ZŠ
- Personální podpora v MŠ – chůva
- Projektový den ve výuce v MŠ – povinná aktivita
- Projektový den mimo školu v MŠ

Marie Kašíková, ředitelka školy

SOUTĚŽ „HLEDÁME NEJLEPŠÍHO MLADÉHO CHEMIKA ČR 2020/2021“

Žáci 9. ročníku se zapojili do celostátní chemické soutěže. V prvním kole (školním), které proběhlo 13. října 2020 se nejlepšími řešiteli stali Daniel Juřena, Kateřina Mrázková a Radka Kašpárková a postoupili do druhého kola soutěže. Krajské kolo se uskutečnilo distančně formou on-line testu 26. ledna 2021.

Všichni tři účastníci soutěže se dostali do třicítky nejlepších, kteří postupují do regionálního finále na SPŠ Otrokovice, kde je bude čekat laboratorní práce, která prověří jejich praktické dovednosti. K výsledkům blahopřejeme.

Olga Idesová

Biologická olympiáda

V posledním březnovém týdnu proběhlo on-line formou školní kolo biologické olympiády. Zapojili se žáci šesté, sedmé i osmé třídy. Součástí soutěže bylo poznávání přírodnin, test znalostí i laboratorní úkol prováděný v domácím prostředí.

V mladší kategorii se na prvních třech místech umístili **Jiří Flašar** ze 6. třídy (71 bodů), **Milan Koutný** (71 bodů) a **Veronika Dobrozemská** (66 bodů) ze 7. třídy. Ve starší kategorii stupně vítězů obsadila děvčata 8. třídy – **Nikola Daňková** (1. místo), **Aneta Kučerová** (2. místo) a **Klára Valentíková** (3. místo). Všem vítězům blahopřejeme.

Nikola Daňková a Jiří Flašar postupují do krajského kola, které se uskuteční na začátku května. Přejeme hodně úspěchů.

Petra Gabrielová

Poděkování za sponzorské dary

Ředitelství ZŠ Halenkovice děkuje **p. Hynku Poláškov**i, pracovníkovi VUT Brno, za sponzorský dar ve formě notebooku pro distanční vzdělávání žáka základní školy.

Vyslovujeme velké poděkování také **p. Pavlu Kozákovi** za sponzorský dar ve formě chirurgických roušek pro žáky 1. a 2. ročníku základní školy. Moc si sponzorského daru v této nelehké době vážíme. Jistě tuto pomoc ocení i všichni rodiče prvňáčků a druháčků.

*Marie Kašíková
ředitelka ZŠ a MŠ Halenkovice*

DISTANČNÍ VÝUKA POHLEDEM DĚTÍ Z PÁTÉ A SEDMÉ TŘÍDY

Žáci základních škol jsou už rok s malými přestávkami doma u svých počítačů a vzdělávají se formou distanční výuky. Jak se jim daří se svěřili paní učitelce Pavle Manové. Zde jsou jejich příběhy.

Co mi distanční výuka dala a co mi vzala...

Už je to rok, co nechodím do školy, a výuka probíhá přes internet. Výuka doma je pro mě dobrá v tom, že nemáme tolik hodin, jako kdybychom byli ve škole. Na druhou stranu na sobě pozoruji zhoršení v anglickém jazyce. Nedokážu se tolik soustředit jako ve škole, protože jsem doma v prostředí, kde odpočívám. Víc mě to láká při výuce nedávat pozor a hrát si. Nejvíce ze všeho mi chybí spolužáci, se kterými jsem si po škole chodil hrát na hřiště. Povíдали jsme si o hrách, jaké jsou dobré, jaké dělat strategie. Přes internet to není ono.

Dan Trnavský, 7. třída

Den žáka základní školy na HOME OFFICE

Pandemie nemoci covid nám zavřela školy a nás posadila k počítačům. Jak si asi myslíte, že vypadá takový školní den z domu?

Ráno vstávám v 6:40, obléknu se, vyčistím si zuby a učešu se. Do tohoto momentu to vypadá, že se vlastně nic nezměnilo. Před snídaní jdu s mámou a naším pejskem na procházku. Když mi před online hodinou zbyde čas, tak si jdu zacvičit. Cvičení je potřeba, když

nikam nechodíme. Potom je čas na snídani a online hodiny. Až mi skončí online hodiny, snažím se udělat co nejvíce úkolů, abych nemusela nic dohánět. Dopoledne uzavírám obědem. Po obědě mám volný čas, tak se dívám na telku. Předtím, než jsme šli do karantény, jsem měla nějaké kroužky. Teď mám některé přes počítač. Už jsme doma skoro rok a respektovat všechna pravidla je někdy těžké. Večer je úplně stejný jako každý jiný den.

Hannah Kovalovská, 5. třída

Pokračování na straně 33.

Pokračování ze strany 32.

Domácí výuka

Jmenuji se Johanka, chodím do páté třídy a mám bráchu Vladimíra, školáka ve 3. třídě a sestru Rozárku školkačku. Teď jsme doma všichni tři. My s bráchou máme domácí výuku a Rozárka domácí hraní. Domácí výuku máme už dlouho, je to tak dlouho, že už ani nevím, kdy začala.

Naštěstí máme každý svůj pokoj a tablet, takže se při výuce nerušíme a můžeme se učit každý ve svém pokoji. Ráno na výuku vstávám dle rozvrhu hodin, většinou začínáme před osmou hodinou. Ve výuce máme češtinu, matematiku, angličtinu, přírodovědu. K výuce používáme Teams, kde vidíme všechny hodiny i úkoly, které musíme odevzdat. Paní učitelka nám vždy napíše hodnocení odevzdaného úkolu v podobě bodů. Já si na rozdíl od svého bráchy dělám úkoly hned po vyučování. Brácha, ten má vždycky dost času a dělá si úkoly až na poslední chvíli. Někdy mu pomáhám s úkoly a baví mě to, protože to je pro mě opakování. Nejhorší na tom je, že mě moc neposlouchá, protože se mu většinou nechce nic do školy dělat. Ale máme doma maminku, a ta mu to vždycky vysvětlí. Někdy nám s úkoly pomáhá i táta, ale to hlavně o víkendy nebo večer. Maminka nás chodí kontrolovat, jestli jsme připojeni nebo ne. Nevím proč, je přece jasné, že jsme připojeni vždycky a dáváme v hodině pozor. Tedy já určitě, co brácha, to nevím.

Nejhorší je domácí škola v tom, že jsme doma a když je hezky, tak nemůžeme ven, protože máme školu. Je to jiné, než když jsme ve škole a venku je hezky, to mi to tolik nevadí, možná proto, že tam jsem i s kamarádkami. Chybí mi škola, protože mi chybí blbnutí s kamarády ve třídě. Také mi chybí paní učitelka, ve třídě nám vše vždy vysvětlí a my si o tom povídáme. Online to má také své výhody, ale na dálku to není tak dobré jako ve škole. Výhoda online výuky je jedna, někdy se mi stane, že se připojím ještě v pyžamu. To je taková výhoda oproti normální škole, tam bych v pyžamu nemohla.

Johana Hladilová, 5. třída

Školní rok bez školní docházky

Už je to rok, co v naší zemi vládne koronavirus, a proto my – děti nemůžeme chodit do školy. Ale jelikož je škola základ života, musíme se učit doma. Pro mě je lepší docházet na vyučování do školy. Myslím, že ve školní lavici dostáváme od učitelů řád, který ve svém pokoji postrádám. Chybí mi také kontakt se spolužáky. Našla jsem také jednu výhodu distanční výuky – můžu se učit v pyžamu. Rok doma je dlouhá doba, už se těším do školy.

Nela Mihoková, 5. třída

Distanční výuka

Všechno má své pro a proti a distanční výuka rovněž. Zpočátku jsem byla nadšená, že máme prázdniny, že nemusím ráno vstávat brzy do školy, v zimě jít do toho mrazu ven, ještě ospalá, tahat na zádech těžkou aktovku, ve škole pořád dávat pozor, doma pak domácí úkoly a všechny kroužky a jiné domácí povinnosti. Byl to takový celodenní shon. Ale nyní bych byla vděčná za jeden takový normální školní týden. Samozřejmě bez roušek,

respirátorů, dezinfekce, bez všech těchto opatření.

Je pravda, že škola z pohodlí domova, nejlépe ještě v pyžamu, neučesaná a třeba i ještě v posteli pod dekou, jelikož když si nezapnu kameru, tak mě stejně nikdo nevidí, je pohodlnější. Na druhou stranu mi ale ve skříni leží spousta hezkého oblečení, které vůbec nevyužiji, protože doma mi stačí jen tričko a legíny a jinak se stejně nikam nemůže chodit, všechno je zakázané, takže z toho nejspíš asi vyrostu, což je velká škoda. A mamka už mi ani ráno nezaplétá vlasy, jako když jsem chodila do školy, jelikož měla strach ze vši, abych je nedonesla domů. A nedávno mě pobavilo, že jsem musela setřít prach i ze školního batohu, a to už je co říct.

To vůbec nemluvím o tom, že co není škola, mi mamka pořád vyčítá, že už se neumím ani vyjadřovat, komunikovat, že sedím jen u počítače nebo u mobilu. Že když chci něco říct, že začnu koktat, že mám omezenou slovní zásobu. A má pravdu, já bych hrozně ráda už zase byla venku s kamarády, chtěla bych si zase povídat s kamarádkami normálně z očí do očí, ne jen prostřednictvím videohovoru. Teď většinou hrajeme jen online hry. Je to lepší než nic, ale těším se, až zase budeme běhat kolem Koliby nebo na hřišti a vymýšlet nějaké hry. Už jsme doma tak hrozně dlouho, že všechny spolužáky pohromadě jsem neviděla, ani nepamatuji. Jsem zvědavá na všechny, jak se kdo změnil, kdo má dlouhé vlasy, kdo se nechal ostříhat, kdo vyrostl atd. Zajímá mě, co je u nich nového, kdo má třeba nové zvířátko, kdo se třeba přestěhoval, jako my, kdo má nového sourozence... Teď, v době koronaviru, jsem v kontaktu se čtyřmi spolužáky, ale ráda bych už zase viděla celou třídu.

Nemůžu ale říct, že jsem se díky distanční výuce nic nenaučila. Seznámila jsem se více s počítačem, umím celkově pracovat lépe s výpočetní technikou, cokoli si stáhnou, pošlu, uložím, vytisknu, pracuji s různými aplikacemi, navštěvuji různé stránky s probíraným učivem a jsem samostatnější. Mám teď i více povinností doma, musím dělat více domácích prací a hlídat mladší sourozence. Když jsem chodila do školy, tak na to nezbylo přes týden moc času, takže bych se už ráda vrátila do školy.

Takže si přeji, aby všechno bylo už normální, abychom chodili zase do školy, těším se na normální výuku, na přestávky, na hodiny tělocviku, na výtvarku a na všechny ostatní předměty, na školní výlet, focení, na dopravní hřiště a prostě na všechno jiné než se učit doma. Doma mě učení už hrozně nebaví.

*Šárka Juřenová,
5. třída*

Naši deváťáci

Kvůli dlouhodobě zavřeným školám z důvodu pandemických opatření letošní „deváťáci“ přišli o mnoho společných aktivit, výletů, exkurzí, akcí, přišli o předtančení na rodičovském plese – tedy o spoustu nenahraditelných kolektivních zážitků. Díky distanční výuce nejsou vidět, a přece tu jsou – tvoří, píšou, přemýšlí o životě... Proto následující prostor patří právě jim.

Jaký (vlastně) nejsem

Žáci 9. ročníku se v období tuhé zimy zamýšleli nad hlubokým tématem „Jaký nejsem?“ Kvůli komplikované situaci v souvislosti s koronavirovou pandemií zůstali doma prakticky sami se sebou na distanční výuce. Jak se s touto zpovědí ve věku, kdy otázka, kdo jaký je – je téměř životním stylem, poprali, si můžete přečíst na následujících řádcích. Další úvahy cílí na témata „Věrný přítel“, „Nejcennější, co mám“, „Strach“. Ze slohových prací vybrala Mgr. Bohdana Ambrožová.

Výtvarné práce žáků představíme v příštím čísle zpravodaje.

Jaký nejsem!

Musím se přiznat, že téma „Jaký nejsem“ mě donutilo hodně přemýšlet, vždyť to, jací jsme, říkáme pořád, když se představujeme, někoho poznáváme. Stále o sobě říkáme jen to dobré.

A jaký teď nejsem? Tím přemýšlením jsme se vlastně dostali k tomu, že na všechno musím mít čas, ať už píšu slohovou práci nebo cokoli jiného, vidím kolem sebe své spolužáky, jak dávno píší a já jsem mezi těmi posledními, kteří ještě nemají ani řádku. Nedokážu si jen tak sednout a z ničeho nic něco úžasného napsat, jako jiní. Když ale jednou začnu, jde to už samo.

Nejsem také moc důvěřivý. Raději si všechno udělám sám, a to ať už jde o školní projekty nebo cokoli doma, čímž samozřejmě nemyslím své rodiče, kterým stoprocentně věřím. Také nejsem příliš společenský nebo extrovertní, přičemž to neznamená, že trávím celé dny doma, ale spíše mám rád svůj klid a soukromí, tudíž ven si také zajdu.

Nemám také rád, když je rozhodnutí na mně, jelikož se bojím, že by pak někdo byl z mého rozhodnutí naštvaný, proto nechám raději rozhodovat druhé.

Tuto mou „vlastnost“ bych, ale chtěl „změnit.“ Je zde asi ještě mnoho věcí souvisejících s tím, jaký nejsem, ale ty zase někdy příště.

Daniel Juřena

Jaká nejsem?

To je jasné! Rozhodně nejsem velká s nízkým sebevědomím. Jsem malá brunetka, kterou od své vysněné práce letušky dělí devět centimetrů. Já vím, jaká rozhodně nejsem. Nejsem jako ostatní holky. Většinu holek v mém věku zajímá make-up, krásné oblečení, manikúra. Já ani nevím k čemu se používá každý jiný štětec. Bavím se hlavně s klukama na rozdíl od jiných

holek, a proto mě většina holek nesnáší, bavím se s jejich klukama...

I přestože jsem extrovert a ráda s lidmi sdílím své názory, nenávidím, když mě někdo opravuje nebo říká, co mám dělat.

A co ještě více nesnáším než otravné lidi? Čekání ve frontě nebo kdekoli. A taky brek malých dětí na veřejnosti. Takže se dá říct, že jsem netrpělivá a rozhodně nejsem „mamina.“

A ještě malou perličku na konec... Rozhodně nejsem hodná! Když se mi něco nelíbí, ozvu se, rozhodně nejsem pravdomluvná, nejčastěji z mých úst slyšeli ironii a sarkasmus, ale také upřímnost.

Názory lidí mě nezajímají, důležité je, to, co si o sobě myslím já. Konverzace s lidmi, na kterých mi záleží, vypadají asi takto: „Nepřibral jsem?“ A já bez výčitek odpovím: „Se koukni! Kam plaveš sekýro!“ Nemyslím to, jak to řeknu – ironie.

Mé vysoké ego mi však nedovolí tedy na sebe házet jen špínu, a tak musím podotknout, že nejsem sobecká, spíše obětavá a laskavá a hledám všude pozitiva, pokud mi to můj mozek dovolí.

Když tak nad tím přemýšlím, nemohla bych se se sebou bavit. Bez výčitek bych se zabila.

PS: Měním přišerně rychle nálady. Spíše než make-up tutoriály sleduji, kdo se kde pobí, a koho bych mohla zmlátit. Normální holky se ke svým klukům chovají asi jako k pokladu a já, pokud ho nic nebolí, dám mu důvod, aby jo. A pokud bolí, dloubám do toho místa tak dlouho, dokud po mně někdo nevyjede. Ráda se hádám. Počet svých kamarádek dokážu spočítat na prstech jedné ruky.

Katka Mrázková

Charakteristika, jaká nejsem

Strašně dlouho jsem přemýšlela, jak tuhle slohovou práci začnu psát, jak začít, protože já sama nevím, jaká nejsem. Podle mého přemýšlení nejsem sobecká či chamtivá. U lidí, na kterých mi doopravdy záleží, se dokážu chovat, tak abych jim neublížila. Nejsem zlomyslná, každému na tomto světě přeji jen to nejlepší a nejkrásnější. I když někdo někomu ublížil, tak bych mu nepřála nic zlého, i když by si to třeba zasloužil. Hodně věcí se dá řešit v klidu, bez stresu a zlomyslnosti.

Neumím se hádat, nejsem typ člověka, který by nejraději vyvolával hádky a hádal se. Sednout si, vyměnit si názory a jít dál bez nějakých nadávek či nenávisti. Nejsem neklidná a také arogantní. Moc ráda poznávám nové věci, poslouchám lidi, jak o sobě povídají a říkají mi, co mají na srdci. Nedokážu se na ostatní vykašlat a jít dál bez mé pomoci. Snažím se věci jednoduše vyřešit bez konfliktu. Mám kamarádku, která, když má nějaký problém ve škole nebo v životě, tak se jí snažím pomoci. Vždy se snažím pomoci a ona mi to za poslední měsíce velice potvrzuje. „Neumíš nejít dál bez ostatních lidí, na kterých ti záleží. Neumíš ublížit člověku, neumíš být jako ostatní“, poslední zpráva, kterou mi napsala. Vážím si toho, vážím si být podle ostatních jiná. Nejsem stejná.

Julie Šavarová

Jaká jsem/nejsem

Dalo by se očekávat, že jaká jsem, bych měla vědět nejlépe já sama, ale opak je pravdou. To, jaká jsem, já sama ještě nevím. Začínám objevovat své nové já, které pohltila všem známá puberta. Ale to, co už jsem zjistila, se vám sem pokusím zapsat.

Myslím, že ve mně se skrývá mnoho vlastností a povah... Poslední dobou jsem si všimla, že mě hodně ovlivňuje nálada, ale taky jaký film nebo něco, co sleduji. To se může zdát zvláštní, ale stalo se to součástí mě. Mám na sobě ráda, jak spoustu věcí řeším s klidnou hlavou, ale mnohdy se to nepodaří a celá vybuchnu. Když už jsem u tohoto rozmezí pozitivy a negativy, hodně často používám ironii, což někdy nevím, jestli odpovídá mému „běžnému“ chování. Ale co je to vlastně mé „běžné“ chování? Pro rodiče, kamarády, babičku, člověka na ulici je mé „běžné“ chování naprosto rozdílné, což bych možná měla změnit.

Za povahu, kterou vlastním, jsem ráda, i když začínám objevovat svou upřímnost, která může občas i ublížit. Ale abychom nebyly jen u negativa, zaměříme se na pozitiva. Třeba jsem byla obdařena hudebním sluchem nebo umím zpívat, a i trochu malovat... Abych byla upřímná, to že působím mile, neznamená, že neumím být taky trochu zlá. V čemž se lidé často pletou.

Jako malé holce mi byla největším vzorem moje sestřenice, ale to už mě opustilo, protože teď jsem se stala já vzorem svojí malé sestřenici, takže už nemám potřebu mít svůj vzor. A věc, která se mi hodně vymstila, ale zároveň i vyplatila je být sama sebou, i když se to pořád ještě učím.

Jolana Plisková

Jaký nejsem

Na otázku „Jaký nejsem?“ je pro mě, řekl bych, těžké odpovědět, protože si myslím, že by to spíše měli posoudit moji kamarádi nebo moje rodina. Po dlouhém bádání, mě přece jenom něco napadlo.

Myslím si, že nejsem namyšlený. Myslím si to z toho důvodu, že třeba ve sportu, obzvláště v biatlonu, když se dobře umístím nebo se mi podaří vyhrát, tak nemám potřebu za někým chodit a chlubit se mu tím, nebo se svými úspěchy nad někým „povyšovat“.

Taky si myslím, že nejsem agresivní a cholerický. Když mi někdo říká upřímný názor na mě, tak i když mi někdo něco vyčítá, tak nemám potřebu být na něj naštvaný a prostě to přijmu tak, jak to je. Což znamená, že nejsem moc urážlivý, prostě se jen tak nenaštvu, kvůli něčemu.

Štěpán Palla

Charakteristika, jaký nejsem

Jmenuji se Tomáš Šubík, je mi 15 let. Pocházím z Otrokovic, ale v průběhu mého dětství jsem se přestěhoval sem na Halenkovice. Mám rád učení, hraní her, jednoduché i těžké sporty, kterými jsou basketbal, volejbal, házená a taky zábava s kamarády. Tudíž je jasné, že opak těchto aktivit mě nenaplnuje a nemám je rád.

Hlavní aktivita, kterou nenávídím, je nuda. Člověk, který se nudí a nedokáže si vymyslet aktivity, které ho baví, pro mě není zajímavý, a proto chci říct: „Lidi, nenudte se.“ V době karantény člověk pozná, jaký je, jak moc kreativní dokáže být a jaké nové aktivity ho naplňují. Samozřejmě pozná i jaký není. Pozná, do čeho se mu nechce a co ho například přestane bavit. Já osobně nejsem typ člověka, který mermomocí vymýšlí nové aktivity, kterými bych zabil nudu, ale nejsem ani typ člověka, který si nudu užívá. Tím chci říct, že je na světě mnoho aktivit, ke kterým si najde cestu každý, i nejunudnější člověk, kterého znám.

Jsem rád, že nejsem urážlivý, necitlivý, nedbalý a závistivý. Každý by měl být schopný ocenit sebe samého a naopak si uvědomit, co by chtěl na sobě zlepšit. Jako já, být více sebevědomý. Jak se říká, kdo hledá, najde. Kdo se chce nudit, bude se nudit a naopak, a proto se snažím nebýt obětí trendu nicnedělání.

Tomáš Šubík

Jaký nejsem

Vzhledem k tomu, že jsem už napsal, jaký jsem, podívám se na věc z opačného konce. Takže, „Jaký nejsem“. Co se týká mého vzhledu, tak se dá říct, že nejsem malého vzrůstu a moje postava není ani příliš hubená ani příliš oplácená. Barva vlasů není tradiční a převládající v naší zemi.

Takže podle toho mi mnozí říkají, že nevypadám jako typický Čech, ale spíš Skot. Ale to nevadí. Jen nevím, jestli je výhoda, že nejsem tak přehlédnutelný. Protože kdybych se chtěl ztratit ve skupině lidí, určitě nebudu nenápadný.

A co se týká mých vlastností? Už jsem psal, že jsem klasický puberták. Takže z jiného úhlu pohledu. Nejsem žádná výjimka, a tak musím konstatovat, že ranní ptáče nejsem a zřejmě kromě nutností, ani nebudu. A taky nerad uklízím, což znamená, že to sice udělám, ale taky neběžím pro vysavač pokaždé, když uvidím na zemi drobek nebo v rohu pavučinku. A myslím si, že nejsem jediný.

Momentálně mi taky situace neumožňuje, abych se mohl vídat s kamarády. A protože nejsem typ člověka, kterému izolace vyhovuje. Rád jsem chodil ven nadýchat se čerstvého vzduchu a protáhnout si tělo. To za mě nikdo neudělá. A taky se nespolehám ve všem jen na rodiče, kteří mi samozřejmě pomáhají. A tak nejsem líný, když je potřeba, uvařit, nějaké na přípravu snadné jídlo. Rodiče totiž i teď musí chodit do práce, a tak jim nechci přidělovat ještě tuto starost. I když to nejsou z mého pohledu žádné kulinářské hody. Ve škole taky nejsem premiant. Ale to neznamená, že mě nic nebaví a nezajímá. Proto doufám, že pokud se mi podaří dostat se na vybranou střední školu, nebudu litovat výběru. Myslím, že nejsem ten, co se hned vzdává. Jen mám někdy pomalý rozjezd. Takže i když nejsem nejchytřejší, nejrychlejší, nejkrásnější a tak podobně, tak si taky myslím, že nejsem nejloupější, nejpomalejší, a taky nejsem sobec, co myslí jen na sebe a své pohodlí. Zatím mi tak trochu vyhovuje, že nevybočuju z davu ani jedním

Pokračování ze strany 35.

směřem, ale nemyslím, že to tak zůstane na pořad, a já se budu snažit vyrůst a dospět ze svých „pubertálních let“.

Vojtěch Stuchlík

Nejcennější, co mám

Co je pro mě vlastně to nejcennější? Při této otázce mě napadlo hned několik věcí a osob. První co mi přišlo na mysl, byla určitě rodina. Svou rodinu bych nikdy za nic nevyměnil a všichni členové jsou pro mě určitě to nejcennější. Jako další jsou moji kamarádi. Vždy, když některé nevidím, třeba jen dva dny, tak mě to mrzí a jsem smutný. Hodně dalších věcí jsou pro mě cenné. Například zážitky, kterých mám opravdu hodně a všech si strašně vážím. Kdykoliv na nějaké takové zážitky s někým vzpomínám, tak jsou to ty chvíle, které jsou pro mě hodně cenné. Všechny zážitky, co zažívám s lidmi, které mám rád, jsou pro mě to nejcennější.

Adam Hruška

Věrný přítel

Myslím si, že pro hodně lidí je počítač věrný přítel, protože počítač vás nikdy neopustí, ale zůstane s vámi navždy. Vždy bude ochotný nám pomoci s domácím úkolem anebo zahnat nudu.

Bez počítače bychom se také nedozvěděli spoustu informací, které nám v životě můžou hodně pomoci. Ale musíme si dávat pozor, abychom na počítači nebyli moc často, protože se na něm staneme závislí. Domnívám se, že stejně většina lidí, co počítač používají, už na něm závislí jsou. Když se podívám, kolik hodin už jsem strávil u her, zjistím, že už jsem na něm taky závislý.

Nemyslím si, že je to tak správně, ale za pár let už stejně budeme všichni pracovat jen u počítačů. Myslíte si to také?

Pepa Hanák

Nejcennější, co mám.

Přemýšleli jste někdy nad tím, co je pro vás nejcennější? Čeho si nejvíc vážíte? Já nad tím přemýšlím právě teď. Pro mě je nejcennější zdraví a rodina. Bez těchto dvou věcí nejde žít. Přece nechcete ležet v nemocnici celý svůj život nebo být celý život bez rodiny? Moje rodina je pro mě vším, co mám. Kdyby zde nebyli, nedokázal bych si život bez nich představit.

Každý má něco, co je pro něj nejcennější. Ať už je to rodina, zdraví, kamarádi atd. Kdyby nebylo mého zdraví, rodiny, tak bych zde nežil. Proč jsou tyhle věci důležité? Protože v této těžké době koronaviru je musíme chránit, a to znamená chránit svoje zdraví, rodinu a hlavně sebe. Rodina mě od mého narození vždy pomohla, ale nejvíce mi pomáhají se školou, jelikož jsem v 9. třídě a škola je distančně. Nařízení vlády ji zavírají na dobu neurčitou. My deváťáci musíme bojovat o školy, na které chceme. To nejcennější, co mám, je vše kolem mě.

Martin Pacholský

Přátelství

Co je to vlastně přátelství? Přátelství je vztah mezi dvěma lidmi. Přátelství nevzniká ze dne na den,

přátelství je o poznání toho druhého. Může trvat i roky, než se poznáte, přijdete na to, jaký typ humoru má ten druhý a než zjistíte jakou má povahu. Přátelství se dělí na dvě kategorie. První je kamarádství, druhého člověka znáte nějakou dobu, víte, jaké má záliby a jak se chová. Druhá je nejlepší kamarád, znáte jeho povahu, jak se chová v určitých situacích. Co je pro mě nejlepší kamarád?

Pod pojmem nejlepší kamarád si představím někoho, kdo mi pomůže a naopak, já pomůžu jemu. Znam ho natolik, že mu svěřím i to největší tajemství.

Ale zpátky k přátelství. Přátelství je většinou mezi dvěma lidmi. Tito lidé si rozumí, chodí spolu ven, chodí k sobě na návštěvu atd. Některá přátelství vydrží i několik let, některé jsou dokonce i na celý život. Některá vydrží jen pár let. Jaké by to bylo nemít kamarády? Nudné... Celý den bychom proseděli doma, ve škole o přestávce bychom si neměli s kým povídat atd. Přátelé umí většinou darovat tomu druhému, druhou, někdy i třetí šanci, když se nepohodnou. Ale samozřejmě přátelství není o délce, ale síle přátelství. Je lepší mít přátel víc nebo méně? Na počtu nezáleží, hlavní je porozumění a zábava s nimi.

Ondřej Dudešek

Strach

Mít strach, bát se. Jsou to známé emoce. Emoce, které nás budou doprovázet celý život. Kdokoliv může říct, že nemá žádný strach, jen z důvodu, že se ho bojí přiznat. Strach je nepředvídatelná emoce. Emoce, která nás může ovládnout a zatemnit naši mysl tak moc, že nejsme schopni se hnout.

Snažíš se zabránit svým nočním můrám, které nehnutě leží v zadní části tvé hlavy, ale marně. Tví démoni si v klidu tančí bál, mezitím co se snažíš v klidu spát. Oni si vždy najdou cestu a jen čekají, kdy se ti něco stane, aby mohli využít tvé slabosti, aby ti připomněli, že jsou skutečné, všechny zlé představy a předtuchy, které máš. A děje se to pořád dokola, jen ty to nevnímáš, bereš to jako špatné období svého života. Zamysli se a nelži mi, nikdy se ti snad nezdál jeden sen tolikrát, dokud ho nenahradil další? Dokud jsi ho nevytěsnil z hlavy? A proč to byla zrovna noční můra? Jak mohla vzniknout? Strachem, když ses díval na horror, který ti rodiče zakázali během toho, co odjeli na dovolenou? Je to dost možné, ale nekompletní. Každý strach vzniká situací či reálným "zážitkem". Stezka odvahy nebo jen cesta domů, když je bouřka a blikají lampy, které vždy normálně nehnutě stojí a jen svítí.

V noci křičíš ze spaní a voláš o pomoc. „Neboj se, byl to jen zlý sen,“ máma za tebou dojde do pokoje a snaží se tě utišit, ale nevidí za sebou stín, kterého se bojíš, který tě donutil plakat. Vidí před sebou jen svět, který si ona sama vytvořila. Dětská mysl je totiž mnohem vnímavější, než si dospělí myslí, protože to sami zapomněli. Jednou jedna kniha řekla: „Děti mají blíž k smrti, protože se právě narodili a teprve se učí vnímat věci a rozlišovat je, tak jak to vidí člověk, který si zvyknul na údajnou realitu.“ A i přes tu morbidní stránku, kterou v tom slyšíme, to je pravda. Čím jsme

starší, tím méně jsme vnímavější. Prosím, nenechte se ovládnout strachem. Když té věci necháte volný průběh, nenechá vás v klidu spát.

Radka Kašpárková

Kamarádství?

To je hodně velký pojem, protože na světě nás žije oprava mnoho. A kolik z nich tady pro tebe dokážou být navždy? My jsme teď na základní škole, kde máme každý nějakého kamaráda nebo kamarádku, ale vydrží nám to silné pouto navždy? Také si musíme uvědomit to, že nemůžeme věřit každému, protože po celý život nám bude každý říkat jeho vlastní pohledy a názory. Na vás je, abyste našli tu správnou verzi, které vy budete věřit.

Kamarádství je široké téma. Někdo si pod tím představuje člověka, se kterým jde „pinkat“ ven, když se nudí, tak mu napíše. Ale někdo si pod tím představí svoji druhou duši. Má pocit, že jsou to dvě těla v jedné duši. Je to člověk, se kterým byste se neměli přetvařovat, neměli byste si nic závidět. Jednoduše řečeno upřímné chování. Ale co když je ten člověk falešný a nechová se k tobě upřímně? Protože v životě ještě potkáš tolik lidí a ty to musíš rozeznat.

Můj názor na to je takový, že úplně každý si najde jednoho takového nejlepšího kamaráda. Jestli si myslíte, že kamarád, co jste si ho našli ve školce nebo ve škole s vámi bude navždy a bude navždy vaše velká opora, tak možná máte pravdu, možná to je ten pravý šílenec pro vás, ale máme před sebou ještě celý život. Vezměte si to tak, že nejsme ani v jedné čtvrtině života a on na vás ještě někde možná čeká. Možná už jste ho našli nebo ho najdete na střední škole nebo na vysoké škole anebo možná až v důchodu. Ale vždy tady pro vás někdo takový bude.

Zuzka Pavelková

Jaký nejsem?

Dneska se pobavíme o tom, co na sobě změnit. Budu na sobě hledat nějaké kritiky, které jsem pocítil za život. Zjistil jsem, že už od malička nejsem u některých důležitých věcí trpělivý. Když jsem měl navlékat korálky, tak jsem se u toho vztekal, že mně to nejde. Našel

bych na sobě i víc negativ, ale to bychom tady byli až do večera. Ale ještě o jedno se s vámi podělím, a to je levnost. Nevypadám, že jsem líný, ale když musím vynést koš, tak si vymyslím nějakou hloupost a vždy to vyjde.

Nechci se opakovat, ale jak jsem říkal, našel bych na sebe spoustu kritiky.

Jaromír Trvaj

Charakteristika – Jaký nejsem.

K charakteristice jsem si vybral sebe, protože mi to napsala paní učitelka do zadání. Můj vztah k lidem je velmi kamarádský, ale občas i skeptický, jelikož jsem introvert. Přírody si vážím nejvíce ze všech věcí na naší planetě. Snažím se ji udržovat v pořádku nebo uklízet odpadky po ostatních lidech. Chodím do lesa často kvůli sledování zvířat, jak se chovají.

Můj vztah k práci je velmi dobrý, jsem pracovitý člověk, ale pokud mě práce nebaví, tak jí prostě nedělám.

Moje schopnosti nejsou nějak zvláštní od ostatních lidí. Dokážu pochopit skoro každého člověka, který má nějaký problém. V mém znamení jsou lidi hodně empatictí a snaží se při nehodě pomáhat lidem v nouzi.

Můj vztah k sobě se dá popsat jedním slovem, ale někteří lidi by vůbec nechápali, co myslím. Jsem hodně starostlivý a vypomáhám, ale občas mě tyto schopnosti zapletou do problémů. Nejsem konfliktní, ale dokážu se ubránit.

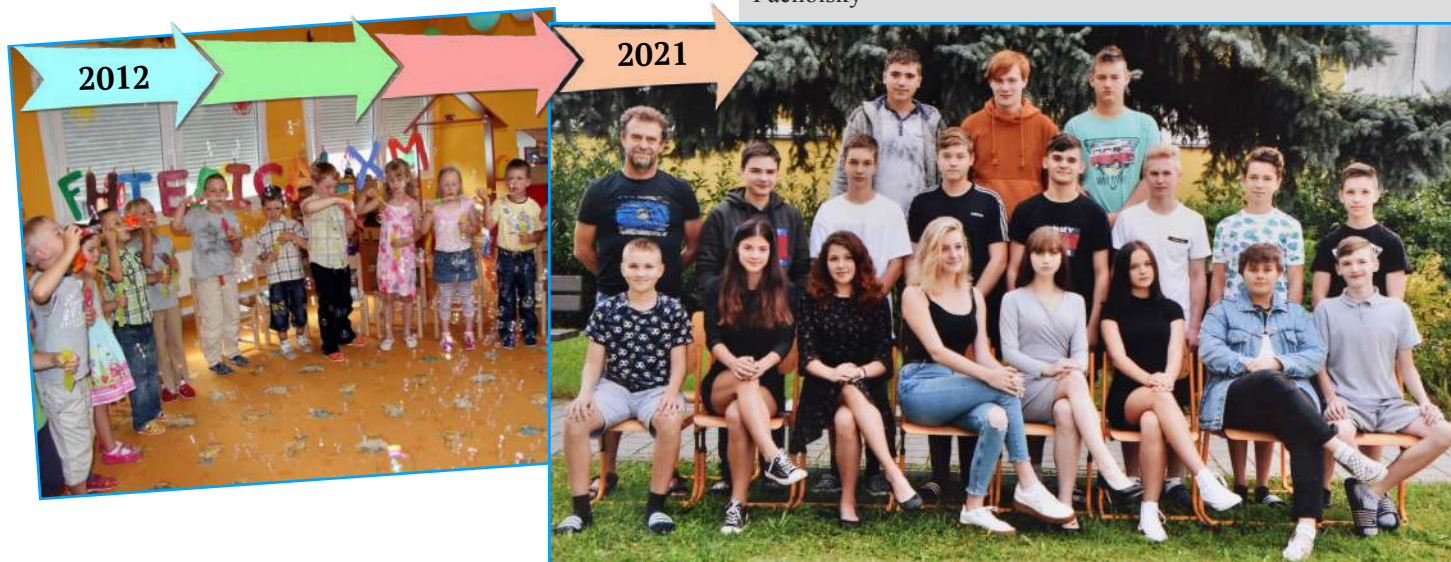
Nejsem složitý člověk, hodně lidí si myslí, že mě nepochopí, ale realita je opakem. Nejsem extrovert. Nejsem výbušná povaha a nejsem cholerik. Neraď se hádám, protože vím, že to nemá cenu a všechny moje problémy se snažím házet za hlavu a neřešit je. Radši vyřeším problémy ostatních lidí. Rozhodně nejsem perfekcionista a rozhodně nevydržím u určitých věcí.

Vítá Gabrhelík

První řada zleva: Jaromír Trvaj, Kateřina Mrázková, Jolana Plisková, Karolína Večeřová, Radka Kašpárková, Zuzana Pavelková, Julie Šavarová, Vít Gabrhelík

Druhá řada zleva: Mgr. Libor Lízal (tř. uč.), Ondřej Dudešek, Adam Hruška, Vojtěch Mihál, Tomáš Šubík, Štěpán Palla, Daniel Juřena, Josef Hanák

Horní řada zleva: Lukáš Rezek, Vojtěch Stuchlík, Martin Pacholský

FARNOST Svatý Josef

Tak pomalu nám končí doba svatopostní, příští neděle je nedělí pašiovou, nebo-li květnou, zaznělo v nedělních ohláškách. Dlouhá doba postu se pomalu schyluje ke konci, abychom mohli opět prožívat blížící se svátky...

V dnešním pozdravu od přátel jsem nalezla tato slova: „Současná situace skutečně nebývale přeje hlubšímu a intimnějšímu prožívání čehokoliv. Najednou všechnen ten balast a pozlátka, ty zbytečnosti a marnivosti jakoby zmizely... Najednou žijeme prostěji, skromněji, jednodušeji a klidněji.“ Tedy slova, která dokonale vystihují postní dobu.

Když jsem se zaposlouchala do nového přednáškového cyklu „Svatí promlouvají“ – Sv. Josef, pochopila jsem, proč je právě Slavnost sv. Josefa, snoubence P. Marie, slavena v březnu v době postní. Neboť Sv. Josef uměl dokonale naslouchat hlasu Hospodina. Apokryfy, které popisují způsob, jak byl vybrán sv. Josef za snoubence P. Marie v jeruzalémském chrámě, vystihují plně jeho osobnost. Ze všech předních izraelských mužů, kteří přišli do jeruzalémského chrámu, nikomu poutní hůl nerozkvetla. Byla to hůl sv. Josefa, který přišel poslední, unavený, zaprášený a na rozdíl od urozených, to byl obyčejný řemeslník. Když položil hůl na oltář a velekněz pronesl modlitbu hůl rozkvetla květy... To byl ten pravý snoubenec pro budoucí Matku Spasitelovu.

Když Josef zjistil, že Maria je v pozeňnaném stavu, musel prožívat nejistotu a nerozuměl tomu všemu. Věděl, že musí Marii ochránit, a proto ji propustit. Hospodin skrze svého posla, zjevil ve snu Josefovi tajemství zrození Spasitele světa. A Josef konal, nikdy se netrápil otázkou: „...a co tomu řeknou lidé!“ Když se vydal s Marií na cestu, dle příkazu ke sčítání lidu do města Davidova, ze kterého pocházel, nebyla to snadná cesta. Dítě se mělo narodit každou chvíli. A Josef šel, byl poslušen. Měl víru, měl jistotu, že Hospodin je s ním, s jeho snoubenkou i s dítětem. Se vši zodpovědností přijal úkol pěstouna, ochránce Marie a otce Dítěte, kterým byl před úřady. Ne jeho vůle se plnila, ale on Josef, plnil vůli svého Boha Hospodina.

Když se dítě narodilo v chladné stáji, či jeskyni, ne v idylickém Betlémě, jak jej známe, opět to bylo všechno nové a zvláštní. Klanící se pastýři, návštěva a dary mudrců z Východu a také zloba Herodova. A opět v noci ve snu dostává další pokyn. Dítě je v nebezpečí! Rychle probouzí Marii, berou pouze to nejnnutnější a prchají do Egypta, do neznáma a do nejistoty. Projít cestu z Betléma až do Egypta nebyla cesta rájem, ale pustou a nehostinnou pouští. Vedle divokých zvířat, jedovatých

hadů, lze také narazit na lupiče, kteří nejen, že člověka oberou o všechno, co měl, ale také jeho samotného často prodají do otroctví. A Josef neprotestuje, vezme matku a dítě a odchází do temnoty noci a nejistoty dnů nadcházejících, aby zachránil to nejdražší, co je mu svěřeno.

Když se někomu ztratí dítě, je to zlé, v dnešní době máme moderní techniku, která dokáže rafinovaně vystopovat kohokoliv, i ztracené dítě. V době, kdy se dvanáctiletý Ježíš ztratil při pouti do jeruzalémského chrámu, to bylo těžké hledání... Tři dny nejistoty, výčitek, hledání, kdy spolu s Marií procházeli všechna navštívená místa, a syna nenalézají... Na konci hledání vchází do chrámu, kde Ježíš rozmlouvá s učiteli, kteří jsou udiveni nad jeho moudrostí. Jaká

úleva, veškerá úzkost a únava mizí, jen když se mohou znovu obejmout...

Není svatý Josef vzorem pro nás všechny ve své poslušnosti a plnění Boží vůle? Ukazuje nám, zvláště v postní době, jak máme následovat Boha a konat Jeho vůli. On nás vyzývá, a pokud my odpovíme Ano, tak jako sv. Josef, potom se máme sami „umenšovat“, aby On Bůh mohl v nás růst. To je myslím hlavní smysl postního období. Máme plnit Jeho vůli, ne svoji a ještě se ji i snažit prosazovat.

Satan pokoušel P. Ježíše na poušti, když mu odhalil všechno bohatství světa, ukázal moc světa a řekl: „Toto všechno Ti dám, pokloníš-li se mi a uznáš mne za svého Pána.“ Tedy ukázal mu vše, po čem každý člověk touží, bohatství i moc. Možná i my snadno podlehneme pokušení, když sláva či úspěch je tak sladký, již slyšíme: „Bylo to dobré, ještě že jsi to udělal(a).“ Ne podle společného plánu, ale podle vlastního, neboť tak to vždy děláme. Vždyť z toho nemám prospěch pouze já, ale to je dobré pro celé společenství, já mám s tím pouze starosti. Přátelé, vždyť v tomto okamžiku můžeme být tou nataženou nohou, o kterou zakopne ten, který nese svůj životní kříž, stejně jako Spasitel na cestě křížové... a pokud se nám dostane výtky, potom ji přijmeme v tichosti své komůrky a nechodme s tím na náměstí.

Než doba postní skončí, zamysleme se nad vším, co jsme v této době prožili, nad zvláštností letošní postní doby, kdy jsme díky různým opatřením uzavření a omezení. Rozjímejme o tom a uvažujme o všem stejně, jako to dělá P. Maria a určitě i sv. Josef. Potom se neuzavřeme ve svém srdci před radostnou zvěstí, kterou nám přinese Zmrtvýchvstalý o nedělním ránu. Jedině tak můžeme najít pravý smysl Veliké noci ...

(ml)

Zdroj: <http://www.farnosthalenkovice.eu>

Foto: Vítězslav Gajdošík

P. Mgr. Jiří Změlík – Jeho následovník

U jména tohoto služebníka Božího bude od 22. ledna 2021 znamení kříže, neboť tohoto dne byl povolán na věčnost Tím, komu sloužil. Určitě každého, pokud si pozorně přečte smuteční oznámení až do konce, zaujme ovečka i verš z Písma „Budete mými ovci, které já pasu, vy lidé, a já vám budu Bohem, je výrok Pannovníka, Hospodina.“ (Ez 34,31)

Otec Jiří byl povolán na věčnost v necelých padesáti letech, lze říci, že byl mlád. Z farní kroniky se dozvíme, že do naší farnosti nastoupil jako mladý kněz. Po letech kaplanské služby byl ustanoven administrátorem v Napajedlech a excurrento pro Halenkovice.

Na mládí je krásné odhodlání zapojit se ze všech sil do kněžské služby a sloužit všem svým farníkům. Za pět let jeho služby v naší farnosti došlo k opravě kostela, sakristie, jsou restaurovány památné kříže, socha Sv. Petra i kaplička na Hradské.

Rozvíjí se také duchovní život farnosti, ve škole je výuka náboženství, farníci se účastní poutí na Svárov, z farnosti vzešly dvě duchovní povolání (sestra Gratia skládá sliby v roce 2001, Pavel Kaška přijímá jáhenské svěcení v roce 2005). Otec Jiří požehnal novou hasičskou zbrojnicí, za jeho působení vznikly

skupiny žen, které se starají o úklid kostela. 1. července 2005 odchází otec Jiří Změlík, který u nás působil požehnaných pět let, jako správce do farnosti Bojkovice, kde vykonával svou kněžskou službu do posledních dnů svého života.

Bez modlitby by nebylo možno, aby se Pán Bůh dotkl člověka a změnil ho. Pouze ten, jehož se „dotkne Bůh“, dokáže nést svůj kříž statečně a bez reptání. Je schopen dokázat to, co jiný nezvládne. Stává se tím, koho respektujeme, vážíme si ho a žádáme o radu na naší životní pouti. Poznáváme ho jako člověka prostého a nenápadného, avšak něco zvláštního z něj vyzářuje. Mám za to, že Otec Jiří byl statečný a zbožný kněz, s velikým, milujícím lidským srdcem.

(ml)

Zdroj: <http://www.farnosthalenkovice.eu>

Otče Jiří,
my halenkovští farníci na Vás nezapomínáme, děkujeme za Vaši kněžskou službu v naší farnosti, za povzbuzení v každodenním životě a prožité přátelství. Věřím, že ani Vy na nás. S vděčností pamatujeme na Vás ve svých modlitbách a věřím, že jednou, až Pán zavolá, půjdete nám naproti.

Tříkrálová sbírka stále probíhá, vaše pomoc má své první adresáty!

Může se zdát, že jakmile Tři králové opustí naše domovy, končí jejich práce. Ono to tak úplně není. Okolo tříkrálové sbírky je stále rušno. Letošní koledování přineslo spoustu výjimečností, například to, že až do konce dubna je možné přispívat do online kasičky na stránkách www.trikralovasbirka.cz.

Jedním z mnoha úkolů tříkrálové sbírky je pomáhat potřebným z našeho okolí. Proto se hned po sečtení pokladniček rozběhla tzv. Přímá pomoc, která má již i konkrétní příběhy.

„V letošním roce jsme již řešili žádost maminky tělesně postiženého syna. Tento její syn je upoutaný na lůžko, je plně odkázán na celodenní péči, např. několikrát denně je připojován na plicní ventilaci. Díky štědrosti dárců jsme mohli přispět na nákup

speciálně upraveného kočárku, který mamince umožní syna aspoň na chvíli dostat ven a užít si sluníčka.

Také nás oslovila maminka 1,5leté holčičky, která trpí genetickou vadou a je od narození prakticky nepohyblivá, dýchá pomocí plicní ventilace a jídlo dostává pomocí zavedené sondy. Maminka nás požádala o příspěvek na speciální rehabilitace, které její malé dcerce pomáhají k udržení svalové aktivity. Rádi jsme její žádosti vyhověli,“ přibližuje příběhy z Přímé pomoci Jan Žalčík, koordinátor Tříkrálové sbírky v Otrokovicích.

„Oba tyto příběhy nás velmi oslovily, rodiče mají náš hluboký obdiv a jsme rádi, že jsme jim díky štědrosti dárců mohli přinést aspoň trochu radosti a naděje,“ uzavírá Žalčík.

Pokud vy sami znáte někoho z vašeho okolí, kdo potřebuje jakoukoli pomoc, nebojte se nám ozvat.

Děkujeme, že pomáháte s námi!

**TŘI KRÁLOVÉ PŘIJDOU K VÁM
NA KOLEDU, JSOU ONLINE!**

www.trikralovasbirka.cz

DMS KOLEDÁ 30, 60 nebo 90 na číslo 87 777

Více na www.darcovskasms.cz

Kontakt na přímou pomoc:

Pastorační asistent **Jan Žalčík**

jan.zalcik@otrokovice.charita.cz

tel: +420 734 684 878

KNIHOVNA

Jaroslav Kovanda

nar. 26. února 1941

básník, spisovatel, malíř, sochař

Ke krásnému životnímu jubileu,
které nedávno oslavil, přejeme pevné zdraví,
spoustu životního elánu, políbení múzou,
dobré přátele a mnoho úspěchů
v profesním i osobním životě.
Velice si vážíme Vaší spolupráce na našich
kulturních akcích.

Překládáme

Rádi bychom vám představili část z díla naší halenkovické spoluobčanky, paní Mgr. Svatavy Navrátilové, Ph.D., (na snímku s panem Jaroslavem Kovandou) jejíž některé práce jsou k vypůjčení také v naší knihovně.

Vystudovala Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity Brno, na Karlově univerzitě absolvovala doktorské studium. Na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity pak přednášela žurnalistiku a profesní etiku a naposledy působila na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati Zlín. Má zkušenosti s tvorbou programu pro AZ radio a jako novinářka působila ve Svobodném slově. Dlouholetá redaktorka časopisu ZVUK (Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště a Kroměříž) – ZVUK Zlínského kraje, který je vydáván už třicet let krajskou knihovnou, Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Muzeem regionem Valašsko, Slováckým muzeem Uherské Hradiště a Muzeem Kroměřížska. Časopis je nahlédnutí v naší knihovně, koupit se dá ve vybraných knihkupectvích a u vydavatelů, např. v Krajské knihovně F. Bartoše ve Zlíně.

Pro klubové setkání v knihovně „Po setmění“ připravila téma Vrtěti psem s podtitulem Vliv médií na naše osudy aneb Jak vzniká zpráva? Přítomní pak diskutovali o tom, jak se může obyčejná informace z médií dotknout našeho každodenního života.

My se zaměříme na její překladatelskou činnost. Její první odborné práce jsou věnovány vědecké obci z oblasti sociologie a posléze médií.

Měšťanská morálka (in MFD)*Maria Ossowska**Překlad: Svatava Navrátilová*

Klasické dílo polské sociologie a etiky z r. 1956. Již tyto první kapitoly předznamenávají přístup ke zpracování tématu: detailním rozбором vybraných osobností anglické, francouzské, italské a německé společnosti v rozmezí několika staletí nachází hodnoty a normy skutečných i přisuzovaných rysů měšťanské kultury a morálky a hledá jejich vzájemné souvislosti. Kniha je ceněna zejména pro inspirativní a originální pohled na L. B. Albertiho, Volneye či legendárního Robinsona Crusoea z pera Daniela Defoea. Doslov ke knize napsal prof. Miloslav Petrušek.

Nová ekologie médií
Konvergence a mediomorfóza**Nová ekologie médií***Karol Jakubowicz**Překlad: Svatava Navrátilová*

V Nové ekologii médií, která je jednou z jeho posledních knih, Karol Jakubowicz, politolog a po více než tři desetiletí vůdčí osobnost středoevropského výzkumu médií, shrnuje stále složitější strukturu krajiny médií v Evropě, včetně vlivu, který média mají (nebo nemají) na demokratizaci společnosti. Čtenáři najdou v této knize vynikající přehled o tom, odkud média pocházejí, a důkladně argumentované možnosti, kam kráčí.

Média a demokracie v 21. století. Hledání nových modelů*Karol Jakubowicz**Překlad: Svatava Navrátilová*

Kniha polského politologa a mediologa Karola Jakubowicze (1941–2013) je jeho posledním knižním dílem (vydána v r. 2013 ve Varšavě), které svým způsobem shrnuje jeho celoživotní profesní i osobní zaměření na vztah médií a společnosti.

Paní Svatavu Navrátilovou jsme požádali o rozhovor k tvorbě překladů dvou knih, které jsou již k dispozici v halenkovické knihovně.

Překládáte polské publikace. Proč právě polština?

K polštině jsem se dostala při studiu filozofie na Masarykově univerzitě a základy jazyka jsem si osvojila při studentském výměnném pobytu ve Vratislavi. Nejvíce jsem se ale naučila poslechem polského rádia, zejména reportážních pořadů, což bylo pro mne při zaměstnání a třech dětech nejdostupnější. Polská škola reportáže je dodnes mezinárodně hodně ceněná, tím myslím literární reportáže. Z nejstarších představitelů je to třeba Ryszard Kapuściński a ze střední generace Mariusz Szczygiel, obdivovatel Prahy a celé České republiky. Díky poslechu rádia a četbě jsem jako samouk úspěšně složila státní zkoušku z polštiny. Pracovala jsem ale v knihovnictví a po r. 1989 v médiích. K cestám do Polska a překladům jsem se dostala až později.

Autory si vybíráte sama?

Nepatřím mezi překladatele, kteří se v tomto oboru etablovali, jsou podporováni různými granty a dostávají pravidelně objednávky od vydavatelů. Moje první dva knižní překlady byly z oboru filozofie, kromě Měšťanské morálky Marie Ossowské to byl Nový výklad sv. Tomáše Stefana Swieżawského. K překladu jedné z jeho knih, určené laikům, jsem se dostala náhodou. Prof. Swieżawski pocházel z Krakova, byl promotorem doktorátu Karola Wojtyły, pozdějšího papeže, a zasloužil se o rehabilitaci „kacíře“ Jana Husa, který byl i díky Swieżawského filozoficko-náboženským argumentům prohlášen za reformátora církve. Prof. Jakubowicz byl uznávaným teoretikem médií, který působil v mezinárodních organizacích, včetně UNESCO, toho jsem si vybrala sama. Všechny tři autory jsem měla tu čest poznat osobně.

Jak je to s tématy publikací? Původní překlady, které jsme představili na začátku, jsou určeny pro vědeckou obec. Ale nám se do rukou dostaly publikace, které jsou výkladem autorů směřovány k běžnému čtenáři.

Přeložila jsem i knihy, které s mým vzděláním či prací nijak nesouvisely. V devadesátých letech se knižní trh rychle měnil, takže některé překlady, kterým jsem věnovala hodně času, nakonec nevyšly kvůli vydavateli či autorským právům.

Snažila jsem se udržet si znalost polského jazyka četbou knih, účastí na konferencích a workshopech v polštině z oblasti médií, dokud jsem pracovala na vysokých školách a později prostřednictvím internetu poslechem názorů z různého prostředí. Na Youtube kanálech v polštině mne zaujala řada autorů a knižních novinek, ale ne vždy se našel vydavatel.

Utajené terapie

Zieba, Jerzy

Překlad: Svatava Navrátilová

V naší knihovně se s vámi můžeme podělit o knihu Utajené terapie, část první, která je přeložena do několika

jazyků. Je obohacena o rozsáhlou recenzi našich akademiků z oblasti lékařství.

Stručný popis obsahu uveřejněný na webu:

"Skryté terapie" jsou především bohatou dokumentací odvážných teorií, které jsou podporovány výzkumem. Neexistuje prostor pro spekulace, domněnky nebo zbožná přání. Kniha pomáhá všem těm (bez výjimky), u kterých farmakologická léčba vyčerpala své schopnosti a možnosti. Nejdůležitější otázkou, kterou se autor zabývá, jsou přirozené metody léčby a prevence chronické rakoviny. Kniha je výsledkem mnoha roků výzkumů a analýz.

Změnila tato kniha Váš pohled na svět?

Díky tomu, že v dětství byl naším sousedem František Půl, obětavý bylinář a hypnoterapeut, ke kterému chodilo velké množství lidí, bylo pro mne vždy přirozené, že medicína je nejen vědecký obor, ale i umění poznat člověka, jeho niterný svět a přírodní prostředí, které mu mohlo nějak pomoci. Někdy to bylo mléko od sousedovy krávy, jindy léčivé rostliny ve směsích, které se předávaly z generace na generaci spolu s životním stylem. Maminka si přivydělávala sběrem léčivých rostlin u našeho souseda-léčitele a díky ní jsem část jejích znalostí získala i já a se mnou moje děti. Tyto znalosti už nejsou nyní tak přirozenou součástí života jako v dobách, kdy lidé trávili více času na poli, na loukách a v lese. Podobně je tomu i v medicíně, která léčí pomocí produktů farmaceutického průmyslu. Některé metody a produkty jsou pozapomenuty. Publicista Jerzy Zieba, který získal řadu poznatků v Austrálii, tyto zapomenuté terapie připomíná. Pro mne je ta kniha spíše takovým cvičením v toleranci, jak medicínu vnímat. Alternativních způsobů, jak o různých oborech přemýšlet, je hodně. Člověk by měl mít pro tyto alternativy otevřenou mysl, ale jak se říká, nesmí mu při té otevřenosti vypadnout mozek. Tedy: nezapomenout kriticky myslet.

Budeme se moci těšit na další díly, o kterých se Jerzy Zieba zmiňuje několikrát v textu?

Druhý díl jsem již přeložila, je u vydavatele, ale nevím, kdy se ukáže. Zatím byl druhý díl přeložen do angličtiny, němčiny a do italštiny. Čeština přece jen míří na menšinový knižní trh, kniha v češtině je nevýdělečná.

Další čerstvá výpověď, kterou jsme získali, je:

Jasnovidce v policejních službách

Autoři: Krzysztof Jackowski (významný polský psychotronik), Krzysztof Janoszka (policista)

Překlad: Svatava Navrátilová

Knihy o jasnovidectví nebo články od českých autorů jsou většinou zasazeny do historického rámce anebo mají ro-

Pokračování na straně 42.

Pokračování ze strany 41

mánový charakter. Jak si Vás „našla“ právě tato kniha?

Jackowski je člověk, který mluví velmi lidově, ale není to stylizace, vyšel z dělnického prostředí, maminka byla uklízečka. Díky tomu, že jej často oslovují různá média, včetně těch masových, je velmi populární (jeho kanál na You Tube odebírá 220 tisíc lidí). Narazila jsem na jeho kanál při studiu jazyka a dost mne zpočátku rozčiloval. Je to velmi intenzivní člověk, upřímný a bezprostřední, na můj vkus až příliš. Vyšlo o něm několik knih, záznamy jeho přednášek a rozhovorů na internetu mají velkou sledovanost. Tuto knihu jsem vybrala právě kvůli mladému autorovi, policistovi, který se snažil najít pravdu a objektivně zdokumentovat jeho práci. V příloze knihy jsou proto i vybrané dokumenty polské policie. V současné době se v Polsku připravuje seriál o Jackowského životě, ještě mu není ani šedesát let a již našel stovky pohřešovaných lidí a objasnil řadu kriminálních kauz. Kniha vyšla vloni před Vánocemi, ale čtenáři si ji užili jen pár dní, než se knihkupectví zase pro veřejnost uzavřela.

Publikace je doprovázena fotografiemi Jiřího Karáska, které dotváří atmosféru smutných příběhů. Pod grafickou úpravou knihy je uvedena vaše dcera Zita. Můžete nám prozradit, jak to vypadá, když v rodině vzniká kniha?

Dcera je grafička, je to její profese, takže pro ni je to práce jako každá jiná. S tím rozdílem, že naše konzultace probíhají poklidně a vzájemně se inspirujeme, aby byl výsledek hezký a zároveň funkční. Za práci dostane zaplacenou většinou velmi málo nebo vůbec. Moje překlady jsou malonákladové tituly. Často je její práce dárek pro mne. Jiří Karásek je profesionální fotograf a grafik, žije v Otrokovicích, známe se ještě z novinářiny, také fotografie pro knihu věnoval, vybrala jsem si je sama. Patří mu velký dík.

Připravujete nějaký nový knižní překlad?

Ano, pracuji na knížce o otužování, které je v Polsku velmi populární. Polsko má moře a spoustu jezer a tedy i příležitosti k pobytu ve studené či dokonce ledové vodě. O otužování se u nás dnes zajímá hodně lidí, tak doufám, že překlad bude užitečný.

Děkujeme za rozhovor.

Příběh, který nám má co říct

V knize jsem objevila spoustu názorů, které trápí polskou společnost a jsou velmi totožné s našimi pohledy na život, svět, demokracii a rodinu.

Ukázka z knihy:

Před jakými hlavními problémy podle vás stojí současná společnost?

Zhrubnutí, nedostatek vnitřního rozvoje, odklon od ideálů a hodnot z dřívější doby. Odklon od úcty k moudrým lidem, k vědcům. Odklon od ochoty přemýšlet nad existencí – jaký je smysl života, proč žiji? Proč jsem nebyl, proč teď jsem a proč zase nebudu?

...

Co by lidé měli dělat, aby se něco změnilo?

Současný svět je takový a ne jiný, protože lidé jsou takoví. Nechápu, že jedinou cestou ke změně je, když sami budeme žít morálně a sami budeme zdrženliví, pokud jde o stále dravější touhy. Jiná cesta není. Budeme-li žít opravdově, bez lži, v klidu a lásce, když nebudeme nikomu ubližovat, postačí k tomu, abychom své dny prožívali šťastně. Není třeba se dobývat do otevřených dveří – klíč ke štěstí je nám znám tisíce let a je zapsaný ve svatých knihách, které lidé berou na lehkou váhu. Musíme změnit svůj způsob života a neztrácet při tom ze zřetele tři nejdůležitější otázky: Kdo jsme? Odkud pocházíme? Kam jdeme? Klíč k pochopení světa i nás samotných spočívá v tom, že si připomeneme místo, odkud skutečně pocházíme. Myslím si, že vesmír je úzce spojený s duchovním světem, je to domov našeho vědomí.

Doporučil bych méně se dívat na televizi a víc pozorovat přírodu. Potom může člověk prožít svůj život úplně jinak. Nedovolme, aby nás někdo ovládal, nedejme se vtáhnout do hry, o níž nevíme, kam směřuje, ale určitě nepracuje v náš prospěch. Naším zájmem je žít a zachovat si individualitu osobnosti.

Krzysztof Jackowski sám o sobě:

„Po více než třiceti letech zkušeností, které mi přinesl můj dar, vlastnosti či jakkoli pojmenujeme to, co dělám, už nemám žádné iluze - vím, že jsem s tím darem odkázaný sám na sebe.“

Pavlaína Bieberlová

Zdroj: www.databáze knih

NOVÉ KNIHY

MYSLIVCI Bud'te opatrní, právě se rodíme

Není snad na světě člověka, který by se netěšil na jedno z nejkrásnějších období roku, a tím je příchod jara. Z krajiny pomalu mizí poslední zbytky sněhu a dosavadní ponurost se ztrácí. Zem doposud ležící pod sněhem se vybarvuje a pomalu se začíná zelenat. Do kraje se na svá oblíbená místa vrací odněkud z jihu Evropy tažní ptáci. Ze všech stran je slyšet jejich radostný zpěv. Nad rozlehlými lány polí je už vidět, ale hlavně slyšet, hlasitý zpěv skřivana polního, což je neklamná známka, že jaro je tady. Na probouzejících loukách se pomalu objevují první květy sedmikrásek. Ani keře zlatého deště na sebe nenechají čekat a jejich zlatožluté květy září do daleka. Procházet se pak touto rozvíjející se přírodou je doslova pohazení po duši, a to nejenom pro milovníky samotné přírody, ale i pro náhodné návštěvníky.

Příchod jara se opět dotýká přímo nás myslivců. Končí zimní příkrmování veškeré zvěře. Každému členu spolku nastává další důležitá činnost, a to asanace všech krmných zařízení v honitbě. Provádí se vyhrabání a následná likvidace všech zbytků krmiva jak v samotných zásypech pro bažantí zvěř, tak zbylého sena v krmelcích pro zvěř srnčí. Vše je nutno ještě vápnem vyvápnit, kvůli zamezení rozšiřování některých nežádoucích parazitů.

Před nastávající loveckou sezonou jsou opravovány poškozené posedy a kazatelny. Vycházky do honitby slouží v této době hlavně na kontrolu zdravotního stavu zvěře po zimním období. Tím ale práce myslivců nekončí. Po celý rok je v honitbě stále co dělat. Pomalu

se začínáme připravovat na zajištění nového potřebného krmiva na další krmnou sezonu, a to jak sena pro srnčí a zaječí zvěř, tak krmiva jadrného – oves, ječmen a pšenice. Při dnešních cenách tohoto krmiva to není snadné a nezbyvá nám, než aby se každý člen našeho spolku podílel na nákupu svými vlastními finančními prostředky.

S jarem přichází především období nového života – líhnutí mlád'at. V honitbě se ukazují první malí zajáci a v průběhu května začínají klást srnčata srny. Líhnou se bažantí kuřátka, na rybníce a kolem potoků se objevují mladé kachny. Pro všechnu mladou zvěř je to období, kdy jim hrozí největší nebezpečí. Jsou před všemi predátory úplně bezbranní.

Rád bych se obrátil na vás všechny s prosbou o pomoc. Mlád'atům pomůžeme přežít tím, jak se budeme v přírodě pohybovat. Záleží nás všech, jak bude v budoucnu naše okolí vypadat. Chtěl bych hlavně poprosit všechny majitele psích mazlíčků o trochu ohleduplnosti při vycházkách do přírody. Aby se v této době a začátkem léta snažili nepouštět své psy volně běhat po okolí. Každý pes, a to jak malý, tak velký, je vlastně svým způsobem dravec. Když při volném pobíhání narazí na některé mladé jedince, není pro něho žádný problém je usmrtit. Mnohdy aniž by si toho majitel vůbec všimnul. Věřím, že jsou mezi námi lidé, kteří moji prosbu pochopí a budou se podle toho v naší stále pro naše oči pěkné přírodě chovat.

Za MS Podlesí Halenkovice

F. G

NEBERTE MLÁD'ATA RODIČŮM

Chcete-li opravdu pomoci:

- sbírejte jen mlád'ata viditelně poraněná.
- nalezená opeřená ptáčata usad'te na nejbližší vyvýšené místo.
- na mlád'ata srstnaté zvěře nesahejte, nechte je na místě, matka se o ně postará.
- nenechávejte v přírodě volně pobíhat psy.
- odebráním zdravého živočicha z přírody porušujete zákon.

Ilustrační foto

HASIČI Zásahy jednotky SDH Halenkovice za rok 2020

Jednotka v průběhu roku 2020 vyjížděla k 19 událostem. Zasahovala jak v obci Halenkovice, tak i mimo ni, a to v obcích Napajedla, Otrokovice, Soběsuky a Spytihněv. Nejčastěji jednotka vyjížděla k technické pomoci, a to celkem patnáctkrát. Dále vyrazila ke třem požárům. Nejvíce používaným vozidlem byl nově pořízený rychlý zásahový automobil u 15 událostí. Druhým vozidlem je CAS30 Tatra 815, která vyjížděla k 12 zásahům. U několika zásahů byla použita i naše druhá cisterna CAS 32 Tatra 138 a dopravní auto-mobil Opel.

Mezi další činnost jednotky patří práce pro obec v podobě zalévání parků, protahování propustí a jiné služby pro občany, jako plnění bazénů nebo návoz vody. Tyto akce ale nejsou započítány do statistiky vedené Hasičským záchranným sborem Zlínského kraje.

Josef Gabrhelík

Rok 2021 v plném proudu

21. leden

Pro snadnější najíždění na odsávání a rovné parkování aut byly na hasičské zbrojnici obnoveny lajny silniční barvou. Na práci se podíleli Tomáš Vičánek st., Michal Palúch, který ještě pouklízel regál s vybavením a Josef Gabrhelík.

hasiči

23. leden

Technická pomoc – odstranění nakloněného stromu nad vedením NN, Halenkovice Dolní konec. Jednotka vyjela s technikou CAS30 a RZA Ford k místu události. Po příjezdu na místo, kde byl přítomen starosta obce. Jednalo se o nakloněný uschlý smrk na elektrickém vedení. Na žádost byla pracovníkem společnosti E.ON vypnuta elektrina, strom zajištěn proti pádu a následně za pomoci "hupcuku" pokácen. Poté bylo ještě vyčištěno okolí kolem.

Josef Gabrhelík

30. leden

Novým vybavením pořízeným pro naši jednotku jsou čtyři páry zásahové obuvi Völkl a doplnění čtyř kusů radiostanic Motorola 1x GP 360 a 3x GP 340. K těmto třem radiostanicím byly pořízeny i tři externí mikrofony. Nyní má jednotka v užívání celkem sedm kapesních radiostanic určených ke zlepšení komunikace při událostech. Dále byl pořízen šestikomorový nabíječ, který jsme dostali od kolegů z Napajedel.

Josef Gabrhelík

13. březen

Po dohodě se starostou obce vyjela jednotka v počtu 1+4 s technikou RZA Ford Ranger k odstranění stromů u "nové" cesty na Dolinu. Stromy byly ve špatném stavu a v blízkosti elektrického vedení. Proto bylo rozhodnuto o postupném zřezání pěti stromů. Během kácení byla řízena kyvadlově doprava. Po skácení stromů a úklidu vozovky se jednotka vrátila zpět na základnu.

Michal Palúch

Pokračování na straně 45.

Pokračování ze strany 44.

25. březen

O půl druhé v noci byl vyhlášen požár v Halenkovicích. Jednotka vyjela k nahlášené události s technikou CAS 30 Tatra 815 v počtu 1+3 a RZA v počtu 1+4. Po příjezdu na místo bylo průzkumem zjištěno, že se jedná o rozsáhlý požár přístřešku s uskladněným dřevem. Na pokyn velitele jednotky bylo ihned rozvinuto vysokotlaké vedení a jeden proud C a započaty hasební práce za účelem lokalizace a následné likvidace požáru.

Čtyři naši členové zasahovali v dýchací technice. Na místo se dále dostavily jednotky z Otrokovic s technikou CAS 20 Tatra a CAS 30 Tatra 815-7, dále z Napajedel s technikou CAS20 Scania, vyšetřovatel vzniku požárů HZS a policie. Naše jednotka prováděla průzkum, hasební práce, rozebírání uskladněného dřeva a následný dohled. Po ukončení dohledu se jednotka vrací zpět na základnu.

Josef Gabrhelík

27. březen

Dnes provedlo několik členů SDH tradiční sběr železného šrotu v obci. Brigády se zúčastnilo sedm členů. Velké poděkování patří všem, kteří přispěli jakýmkoli množstvím železa, Martovi Trvajovi ml. za půjčení traktoru, obci Halenkovice za zapůjčení vozíku a našim šikovným holkám za přichystání skvělého občerstvení. Všem moc děkujeme.

Josef Gabrhelík

VZPOMÍNKA

S hlubokým zármutkem oznamujeme, že nás 20. ledna 2021 navždy opustil náš dlouholetý člen, bratr **Josef Kašpárek**.

Pan Kašpárek byl oddaným členem SDH a vzorem pro ostatní. Aktivně se zapojoval při všech kulturních a jiných akcích pořádaných sborem dobrovolných hasičů, vypomáhal s mládeží jako řidič. Vždy, když bylo potřeba, vyšel vstříc, neznal slovo ne nebo nemůžu. Do důchodového věku vykonával v jednotce funkci strojníka. Mnoho let plnil svědomitě funkci starosty sboru. Za jeho působení se vybudovala nová zbrojnice, pořídila nová technika jako CAS 32 Tatra 138 a dopravní automobil Avia 31.

Za jeho obětavou práci patří obrovské DĚKUJEME.

Čest jeho památce a upřímnou soustrast rodině.

ZAHRÁDKÁŘI Jak jsme vloni hospodařili

Vážení členové, současná situace, která je důsledkem pandemické krize a s tím souvisejících vládních restrikcí, ovlivnila životy nás všech a není tomu jinak ani v případě výroční členské schůze. Ta se bohužel z těchto příčin nekoná a mně nezbyvá, než vás jako jednatel základní organizace ČZS Halenkovice informovat o fungování a provozu spolku v roce 2020 touto formou.

Jak jsem již naznačil, rok 2020 se nesl v duchu zákazů a zrušených akcí, které mají v obci Halenkovice dlouholetou tradici. Za zmínku jistě stojí ty nejvýznamnější:

- zrušení tradiční zábavy při kulturní akci „**Halenkovická trnka**“. O letních prázdninách proběhl degust vzorků s následným vyhlášením pouze 1. místa. Vítězem se stal pan Jaroslav Čapka.

- zrušení dlouholeté tradice **rozsvěcování vánočního stromku**, na které se naši členové vždy výrazně podíleli.

Určitě ale všechny potěší, že se členské základně ZO Halenkovice podařilo uspořádat akci alespoň pro naše nejmenší, a tou byla 6. října exkurze do povídlárny a moštárny pro děti z MŠ Halenkovice, která byla spojena s ochutnávkou různých druhů povidel.

Další dobrou zprávu, kterou nám loňský rok přinesl, byla úroda jaderovin a peckovin, díky které byly opět hojně využívány pěstitelské služby, které naše organizace nabízí, a díky které můžeme rok 2020 zařadit mezi silné a úspěšné roky.

1) Pálenice zahájila provoz 11. srpna 2020 pálením letních kvasů a ukončila 28. prosince 2020. Službu využilo 522 zákazníků, kterým bylo vypáleno 9 340,63 l AA. Tržba činila 2 143 626 Kč a z ní daň 1 513 080 Kč. Pro srovnání výnos v roce 2019 byl 306 867 Kč.

2) Moštárna a povídlárna byly v provozu v měsíci říjnu a listopadu. Moštárna obsloužila celkem 27 zákazníků s výnosem 12 430 Kč a povídlárnu využilo 17 klientů s tržbou 5 600 Kč.

V roce 2019 byla základní organizací schválena investiční dotace na provoz a údržbu od Obce Halenkovice, kterou bylo nutné vyčerpat. Také výnos především z provozu pálenice zajistil dostatečné prostředky na potřebnou údržbu a nutné opravy.

A zde je ve stručnosti výčet toho podstatného:

leden až duben

- nové osvětlení v kulturní místnosti
- nové malby v kulturní místnosti

květen

- oprava přepalovacího kotle

červenec

- doplnění sítí a žaluzií do kulturní místnosti

říjen až listopad

- montáž osvětlení v areálu pálenice

prosinec

- výměna roštnic v surovinovém kotli
- inventury

Dále probíhaly v průběhu roku brigády na zajištění dřeva na pálení, údržba sadu u pálenice a sečení trávy.

Za rok 2020 bylo na všech činnostech spojených s provozem, údržbou a řádným fungováním naší organizace odpracováno 541,5 hodin a z toho 431 hodin proplaceno.

V roce 2020 musela základní organizace reagovat na změnu zákona. Změnila se výše daňového odvodu z jednoho litru absolutního alkoholu z původních 143 Kč/l AA na 162 Kč/l AA, díky které zvýšila sazbu za pálení z 210 Kč/l AA na 230 Kč/l AA. I nadále je poskytována sleva na pálení všem členům, kteří v loňském roce odpracovali alespoň čtyři brigádnické hodiny a členům, kteří dovršili 70 let věku. Cena za pálení je při splnění některé z podmínek stanovena na 210 Kč/l AA. Cena dřeva za pálení zůstává 35 Kč/l AA.

Další změnou je provoz povídlárny, která oficiálně ukončila řízený provoz a nyní je možné si prostory na vaření povidel pronajmout v ceně 40 Kč/h s příplatkem 25 Kč/h za dřevo, pokud není dřevo vlastní.

Aktuálně má ZO ČZS Halenkovice 95 členů, mezi které přibyli čtyři noví členové – Hana Gavendová, Jan Rubíček, David Prechtel a David Ptáček. I nadále zůstává mezi milými povinnostmi sledování životních událostí a významných jubileí svých členů, kterým jsou zasílána písemná blahopřání a pokud to situace a zdravotní stav dovolí, také osobní přání spojené s návštěvou a s darováním malé pozornosti.

Určitě je nezbytné si připomenout, že nás v minulém roce opustili dlouholetí členové a přátelé Jiřina Bezlojová, Anna Kašíková, Jana Očadlíková a Rudolf Pospíšil, na které vzpomínáme.

Chci poděkovat všem členům, kteří se svou činností aktivně podílejí na rozvoji a zachování spolku, členům výboru a dále členům, kteří pracují nad rámec předepsaných brigádnických hodin, aby udrželi chod a tradici organizace. Dále také organizacím a jednotlivcům, kteří s námi dlouhodobě spolupracují a podporují naši činnost organizace, mezi které se jistě řadí i obec Halenkovice, která je symbolickým donátorem nejen pro Zahrádkářský svaz, ale i všechny aktivní spolky v obci.

Zbývá už jen popřát všem členům v nadcházejícím roce především zdraví a mentální pohodu, dále bohaté pěstitelské úspěchy, a také abychom se v brzké době mohli opět společně vidat, a hlavně se setkat na příští výroční členské schůzi.

Pavel Fürst, jednatel ZO ČZS Halenkovice

VÝSLEDKY HALENKOVICKÉ TRNKY 2020

kategorie

TRNKA 2020

POŘADÍ	příjmení a jméno	obec	druh	ročník	body
1	Jaroslav Čapka	Halenkovice	trnka	2018	65,0
2	Jiří Kučera	Velká n. Veličkou	durancie	2019	64,3
3	Vít Dundálek	Halenkovice	trnka	2019	64,0
4	Jaromír Blažek	Halenkovice	trnka	2016	62,0
5	Milan Bieberle	Halenkovice	trnka		61,7

kategorie

OVOCNÁ PECKOVÁ

1	Luděk Štěpáník	Halenkovice	meruňka	směska	63
2	Roman Kurtin	Halenkovice	meruňka	2019	62,67
3	Josef Jánošík	Halenkovice	třešeň	2018	58,67
4	Dalibor Stuchlík	Halenkovice	mirabelka	2018	57,67
5	Vladimír Wozar	Halenkovice	meruňka	2019	55,00

kategorie

OVOCNÁ JÁDROVÁ

1	Milan Bieberle	Halenkovice	hruška		63,33
2	Milan Bieberle	Halenkovice	jablko		57,67
3	Radek Stojan	Otrokovice	jablko		55,33
4	Antonín Stratil	Halenkovice	hruška	2018	53,00
5	Hynek Otava	Dolní Dobrouč	jablko	2019	46,00

DEGUSTÁTOŘI

Kedruš Radek, Michalík Stanislav, Hrbáčková Drahomíra, Janiš Jaroslav, Gajdošík František, Badal Josef, Holásek Antonín, Kašpárková Věroslava, Chaloupka Miroslav, Stratil Antonín, Černá Jiřina, Bieberle Milan, Čapková Eva, Pavelková Marie, Maňásek Josef, Platoš Karel, Chytil Jiří, Gabrhelík Ondřej, Ulicová Jarmila, Kuchař Lukáš, Prokop Oldřich, Štěpáník Luděk, Badal Marek, Hrbáček Josef

Třináct let airsoftu na Halenkovicích

Je sobota 7:30 ráno a z tábora americké 4. pěší divize zní lesem tóny písní 60. let ze starého tranzistorového rádia. Tou dobou ještě americká jednotka netuší, že partyzánské jednotky Vietcongu postupují nedaleko, aby jako první obsadili kótu 411 a nachystali tak na nic netušící blátošlapy léčku.

Nejedná se o skutečnou válku. To jen pár nadšenců airsoftu se, jakoby mávnutím kouzelného proutku, ocitlo rázem o 50 let zpět v čase. Samozřejmě oděni do dobových uniforem s náležející výstrojí a replikami airsoftových zbraní.

Celý den pak probíhá podle plánu. Plnění bojových úkolů dle map a instrukcí ve vysílačce. Občasné střety částí jednotek i zaryté pokusy o prolomení linie nepřítele. Příslušníci Vietcongu při závěrečné rozhodující bitvě za zvuku typických píšťal a vietnamských povelů svádí poslední, avšak nezdařený útok na pozici americké 4. pěší divize.

Po boji se všichni sejdou u táboráku a vyprávějí si zážitky z celého dne. Táborem opět zní hudba 60. let, na kameni se pečou steaky, kolem ohně putuje Coca-cola, opékají se špekáčky a je veselo. Nakonec se všichni kamarádi v dobrém rozloučí.

Možná, milý čtenáři, netušíš, co to airsoft vlastně je. Airsoft je druh military sportu, kde mezi sebou bojují strany pomocí airsoftových zbraní, které střílí malé kuličky. Takovou zbraní lze střílet i automatickou dávkou a kopie zbraní vypadají velmi věrohodně. Zasáhnout nepřítele lze i na vzdálenosti delší jak 50 metrů a odstřelovači střílí i na 90 metrů a více. Pokud je „hráč“ zasažen, zvedá ruku a odchází na tzv. „mrtvolišť“.

Tento sport vznikl někdy v 80. letech v Japonsku a již řadu let se těší velké oblibě i v České republice.

Na Halenkovicích se válčilo již před třinácti lety, pak nastala delší odmlka, ale nyní jsme zpět v plné síle. Bojištěm jsou lesy na Hradské, na Dolině, v okolí Zelené chaty a jinde. V současné době již s některými chodí do lesa i jejich synové a mnozí jsou rovnocennými bojovníky.

Snažíme se lesem pohybovat tiše, nevzbuzovat pozornost, chovat se ohleduplně k přírodě a náhodným turistům. Jako střelivo používáme bio kuličky, které se v přírodě rozloží. My starší se snažíme těm mladším být příkladem. Pro dnešní mládež je velmi dobré trávit volný čas pohybem v přírodě. A navíc je tato hra velmi napínavá a chytlivá. Je jedno, jakou si kdo zvolí zbraň a uniformu, z jakého období nebo z jaké země. Důležité je chovat se čestně, kamarádsky a hrát fair play.

Tak tě prosím, milý čtenáři, pokud někdy při svých toulkách po lese narazíš na pár „bláznů“ v maskáčích a po zuby ozbrojených, neděs se! Je to jen hra party kamarádů, co už si tak nějak nemůžou pomoct.

Foto a text: Olda Pliska

Začátek jara 2021

FOTBAL

Vzhledem k pokračujícím vládním opatřením nebyla zahájena jarní část fotbalové soutěže 2020/2021, jejíž úvod pro náš tým stanovily nadřízené orgány na neděli 7. března 2021. Od tohoto data se měla dohrávat neodehraná utkání podzimní části sezóny. Přesto se TJ

Halenkovice i nadále připravuje na restart soutěže. Ten by v případě zlepšení epidemiologické situace proběhl podle pravidel, kterými bylo vedení TJ Halenkovice obesláno Fotbalovou asociací ČR.

Přepis podmínek a pravidel pro restart amatérských fotbalových soutěží doručený dne 2. března 2021:

Byť se to může zdát v dnešní době unáhlené, utopické, chceme být na případný restart soutěží připraveni hned, jak to jen bude možné. Právě z toho důvodu dnes výkonný výbor projednal restart soutěží, včetně navazujících témat.

Shrnutí aktuální situace, jakož i nová opatření v této věci:

1. Přestupní období se prodlužuje do 14. 5. 2021.
2. S ohledem na aktuální vývoj soutěží výkonný výbor rozhodl o plošném zrušení kompenzačních poplatků pro ročník 2020/2021, a to v plném rozsahu.
3. Soutěžní ročník bude plošně restartován dohrávkou podzimní části soutěže.
4. Řídící orgán soutěže určí „inkubační dobu“ pro přípravu klubů před restartem soutěže.
5. Soutěžní ročník se nebude prodlužovat, tzn. všechny soutěže budou ukončeny do 30. 6. 2021, resp. do 27. 6. 2021.
6. Pro regulérní ukončení SR je nutné odehrát více než 50 % všech soutěžních utkání v dané soutěži (Soutěžní řád schválen před začátkem soutěže).
7. Soutěžní utkání se odehrávají v maximálním možném počtu, která opatření ze strany Vlády ČR dovolí.
8. Pokud jde o kontumaci, pak
 - za odehraná utkání se považují i kontumovaná,
 - utkání klubu, který je z důvodu rozhodnutí hygieny umístěn do karantény, se nekontumuje.
9. V případě různého počtu odehraných utkání na konci soutěžního ročníku se použije koeficient.
10. Termín pro plošné zrušení soutěží se prozatím neurčuje.

Výkonný výbor TJ Halenkovice v současné době pečlivě sleduje snahy o obnovu alespoň dětských fotbalových soutěží. Ty by musely probíhat za přísných opatření. TJ Halenkovice by neváhala připravit podmínky pro účast svých dětských týmů v soutěžních zápasech a tím alespoň částečně přispět ke zvýšení pohybové aktivity dětí, u kterých se nedostatek pohybu a sportu začíná výrazně a neblaze projevoval.

Přestože hrozí možnost, že se halenkovickému A – týmu jarní část fotbalové sezóny 2022/2021 nepodaří odehrát, pokračují práce na údržbě a obnově fotbalového areálu TJ Halenkovice.

Letošní zima byla v porovnání s loňskými zimami tužší, proto se nepodařilo během zimních měsíců nainstalovat statické fotbalové brány. To se změnilo na konci března, kdy členové TJ Halenkovice dokončili hrubou montáž branek. Zbývá dokončit zemní práce v brankovištích a vystrojit nové branky příslušenstvím. Tato činnost bude provedena brigádnickou formou v průběhu měsíce dubna 2021. Na začátku jara bude také provedena regenerace a příprava travnaté hrací plochy pro jarní a letní období. Do funkčního stavu bude také uvedena aktuálně zazimovaná budova šaten a nový zavlažovací systém.

TJ Halenkovice

Demontáž a likvidaci původních branek provedli halenkovičtí hasiči. Děkuje.

Foto z brigády 27. března 2021
Autor: Dušan Chlud

VČELAŘI

Co se děje u včelaře na jaře

Březen - za kamna vlezem. Toto pořekadlo ale neplatí pro chovatele včel. V zimním období včelař kontroluje svoje včelstva, ať už poslechem nebo kontrolou spadu zimní měli, případně mrtvolek včel tak, aby včelstva nerušil a tím nezpůsobil rozvolnění zimního chomáče, ve kterém včely zimu přečkávají.

S přibývajícím intenzitou slunečního záření včelí matky začínají klást novou generaci včel. Nastává období důležitých úkolů také pro včelaře. Kontrola zdravotního stavu včelstev a množství zásob, případné ošetření proti roztoči „Varroa destructor“ jsou jen některé z úkonů, které včelaři musí udělat pro zajištění dobrého zdravotního stavu svých včelstev. Po několik minulých let se chovatelé včel potýkají s různými zdravotními problémy včelstev. Jedním z nich je tak zvané „náhlé mizení včel“. Zdravé silné včelstvo připravené na zimní období nakrmené náhle zmizí a zůstává jen prázdný úl plný zimních zásob. Obrana proti tomuto problému je velmi složitá a i po provedených opatřeních může tato situace nastat.

V minulém roce tento problém postihl spoustu včelařů v našem spolku. Výbor spolku se rozhodl pomoci řešit tuto situaci a nakoupit k doplnění chovů nové včelí oddělky a včelí matky, které následně nabídl chovatelům k doplnění ztrát. Vzhledem k cenám včelích oddělků a matek jsme požádali o finanční podporu obecní úřady v místě působení včelařů. Náš požadavek byl vyslyšen a díky těmto finančním prostředkům jsme mohli alespoň z části doplnit stavy včelstev. Za příkladnou podporu včelařství děkujeme zastupitelstvu a vedení Obce Halenkovice.

V roce 2020 jsme pro zlepšení nabídky pastvy včel vysadili v působnosti našeho spolku 70 ks lípy malolisté. Pro letošní rok připravujeme vysetí semen kvetoucích trvalek pod názvem „Kvetoucí louka“, tím také přispějeme ke zlepšení životního prostředí. V následujícím období se těšíme na pěkné počasí tak, aby včelstva rychle rostla a byla připravena na opylování plodin a následně také na dobrou snůšku nektaru, ze kterého vytvoří dobrý a kvalitní med.

Ladislav Žaludek, ZO ČSV Napajedla z.s.

Výzva pěstitelům

Nastává období ošetřování zemědělských plodin proti přezimujícím škůdcům. Při této činnosti bohužel přichází o život spousta užitečného hmyzu. Zemědělská velkovýroba je již léta obviňována z otrav užitečného hmyzu a včel. Jejich činnost omezují zákony, vyhlášky a kontroly SVS.

Přesto se chybou nebo nedbalostí stává, že k otravám dochází. Často zmiňovaným problémem jsou však i způsoby použití postřiků soukromých zahrádek pěstitelů. Tady je potřeba si uvědomit, že používané postřiky jsou distribuovány v silných koncentracích a jejich použití a ředění bývá jen ve velmi slabé koncentraci roztoku, často jen v desetínách procentního roztoku. Při přípravě malého množství postřiku pak stačí jen několik málo kapek a je překročena doporučená koncentrace. Dalším faktorem je doba provedení postřiku. Většinou platí, že je možné používat tyto postřiky v období bez letu včel. Zde záleží na venkovní teplotě, slunečním svitu a dalších faktorech. Doporučení bývá, započít tyto práce až po 19 hodině. Jsou případy, kdy bezohledný pěstitel za plného slunečního svitu ve tři hodiny odpoledne při rozkvetlých stromech plných včel a užitečného hmyzu použije svůj motorový postřikovač. Zahubí několik desítek tisíc včel a dalšího užitečného hmyzu. Ve snaze vypěstovat co nejkrásnější ovoce, zapomíná však, že aby toto ovoce vypěstoval, musí být květy řádně opylené.

Je prokázáno, že včela medonosná opyluje více jak 80 % květů plodin.

Velmi smutný pohled čeká včelaře, když na česnech úlů nachází potácející se a umírající včely otrávené těmito postřiky. Prosíme proto všechny pěstitele, zamyslete se, než začnete ošetřovat své plodiny, nad způsobem, kterým postupujete a snažte se co nejméně ublížit těmto opylovatelům, oni vám to vrátí v možnosti vypěstovat krásné produkty na vašich zahrádkách.

*Za členy Včelařského kroužku mládeže
Klárka a Ondra*

Ilustrační foto

Ukázka práce halenkovického amatérského řezbáře Oldy Plisky

ONLINE
BAZÁREK
HALENKOVICE

Najdete nás na Facebooku. Zadejte do vyhledávače:

Bazárek ONLINE jaro/léto Halenkovice

Pojďte s námi prodávat a
nakupovat dětské oblečení,
obuv, hračky, aj.

Sejdeme se na Facebooku,
pozvěte i své kamarádky.
Těšíme se na Vás.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Prezident republiky vyhlásil na dny **8. a 9. října 2021** volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky rozhodnutím publikovaným ve Sbírce zákonů pod č. 611/2020 Sb.

Na území České republiky se volí v pátek 8. října od 14.00 hod. do 22.00 hod. a v sobotu 9. října od 8.00 hod. do 14.00 hod. V obci je jeden volební okrsek pro všechny voliče s trvalým pobytem v Halenkovici. Volební místnost bude na přísálí KD v budově OÚ Halenkovice. Kdo má zájem volit mimo obec může si zažádat o voličský průkaz (dále jen VP). VP se vydávají od 23.9.2021. Písemné žádosti o VP (s ověřeným podpisem žadatele) se podávají (zasílají) na náš úřad do 1.10.2021. Osobně si pro VP může dojít na úřad podle místa svého bydliště nejpozději do středy 6.10.2021.

Pokud se rozhodnete volit, potřebujete platný doklad totožnosti (občanský průkaz nebo pas). Zkontrolujte si proto jejich platnost!

Bohdana Blažková

FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA ONLINE REALIZACI
TOHOTO PERIODIKA VČETNĚ ŘEŠENÍ PRO JEHO
VYDÁVÁNÍ SVĚPOMOCÍ POSKYTUJE FUNPRINT.EU

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze.

www.funprint.eu

BLAHOPŘEJEME

Květen

50 let

Petr Sedláček, Zádřínové 70
Ondřej Tišocký, Zádřínové 42

55 let

Bronislava Pokorná, Pláňavy 509
Pavel Hučík, Dolina 542

60 let

Zdeněk Štěpánek, Pláňavy 165
Ludmila Vičánková, Pláňavy 403

65 let

Ludmila Regentová, Zádřínové 50
Antonín Holásek, Kopec 631

70 let

Jaroslav Kašpárek, Záhumení 603
Oldřich Otěpka, Kržle 41 ev.
Věra Kníchalová, Hradská 365
Jaromír Blažek, Pláňavy 260
Ludmila Sobotková, Pláňavy 411

75 let

Marta Zapletalová, U Svatých 383

80 let

Marie Vávrová, Hradská 448

Červen

50 let

Igor Navrátil, Pláňavy 93
Svatava Kalivodová,
Záhumení 617

55 let

Jaroslav Kašpar, Pláňavy 104

60 let

Helena Tomašíková, Obecnice 562
Jaroslava Čevelová,
Nová Silnice 471
Bohumila Čapková, U Svatých 366

65 let

Zdeňka Kalasová, Kržle 287
Marie Brázdilová, Hradská 332
Mgr. Jarmila Tělužilová,
Záhumení 617
Bohuslav Chocholatý, Záhumení 520

70 let

Anna Valentíková, Záhumení 579

75 let

Jarmila Slaníková, Pláňavy 545

80 let

Ludmila Langerová, Pláňavy 352
Božena Blažková, Kátliny 235

85 let

Ladislav Plšek, Katernice 122

Červenec

50 let

Roman Trnavský, Dolina 626

55 let

Jiří Doležalík, Pláňavy 504

65 let

Antonín Kopčil, Záhumení 621
Josef Badal, Dolina 597

75 let

Zdenka Kedrová, Zádřínové 42

85 let

Anna Dolníková, Katernice 373

90 let

Jarmila Kociánová, Záhumení 561

**K významnému životnímu jubileu Vám upřímně blahopřejeme.
Do dalších let přejeme pevné zdraví, pohodu, štěstí a mnoho
spokojenosti ve Vašem osobním i profesním životě.**

Bohdana Blažková, matrikářka

Uzávěrka 98. čísla je k 30. 6. 2021. Zprávy za období 1. 4. 2021 až 30. 6. 2021, zajímavosti a pozvánky na další kulturní a společenské dění, zasílejte nejpozději k tomuto datu na adresu: zpravodaj@halenkovice.cz.

Halenkovický zpravodaj / Periodický tisk územního samosprávného celku. / Vydává: Obec Halenkovice / Halenkovice 76, 763 63 / IČO: 00283932 / tel. č. 577 945 736 / e-mail: zpravodaj@halenkovice.cz / www.halenkovice.cz / Čtvrtletník / Číslo vydání: 97 / 2021 / 1 / Den vydání: XX. X. 202X / Redakce: OÚ Halenkovice / Registrační číslo: MK ČR E 13080 / Povoleno referátem kultury Okresního úřadu ve Zlíně dne 1. 3. 1995 / Náklad 1 000 ks / Nevyžádané příspěvky a fotografie se nevracejí. Vydavatel má právo příspěvky krátit, případně neuveřejnit. Uvedené příspěvky nemusí nutně vyjadřovat stanoviska vydavatele.